

311213

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12 } యెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ నెవ్వంబరునెల 15-వ తేది మంగళవారము } No. 140
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ క్రొధననామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస బహుళ త్రయోదశి ౧౩. } సంచిక ౧౪౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారితో వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి చూచి కొనిన మోనముగలుగడు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు పొరదోలును, పొట్లబొగ్గొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

శ్రీ వెంకటాచలపతి స్వామివారి పటము (పెద్దతిరుపతి)

శ్రీఅలుమేలు మంగతాయార్లు, (పద్మావతి
అమ్మవారు) చిరతానూరు, శ్రీరాములు, శ్రీగో
విందరాజస్వామి, భద్రాచల శ్మేతపటములు, శివ
శ్మేతపటములు.

శ్రీ చందనమొక్కలో విగ్రహములు బొమ్మలు, తె
ల్లి, నల్లకొయ్యబొమ్మలు చందనపు (సాన) రాళ్లు, తులసిపూస
ల హారములు, తామ్రవిగ్రహములు, కంచుకూబాలు, వగైరాలు
మూర్త్యుల కావలసిన జిల్లా, రాజధాని హిందూచేశము, ఖండ
ములు, ప్రపంచవాపులు, జంతువులు వగైరాలపటములు వి.వి.
మూలముగా పంపబడును.

యం. యస్. చారి అండు కంపెనీ,
బుక్కలగూడ, కమిషన్ బజార్లు, తిరుపతి.

గురు సహాయము లేక యే హిందీ నేర్చుకొనుడు

ఇంట్లో కూర్చుని హిందీ నేర్చుకొనుటకై ఈక్రింది చిరు
శామాను వ్రాసి కావలసిన పుస్తకములు తెప్పించుకొనుడు. శేట
లగు ఉచితముగా పంపబడును.

హిందీ స్వబోధిని

పరిష్కృతీ కేశవగారిచే వ్రాయబడినది.

హిందీక పహలీ పుస్తకం 0-2-0 హిందీక మాసరీపుస్త 0-4-0

,, తీసరి ,, 0-6-0 ,, హాథీ ,, 0-8-0

హిందీ పాఠమాలా ,, 0-2-0 హిందీ అనువాదమాలా 0-6-0

ఇందు తెలుగు హిందీపాఠములు అనువాదము చేయుట
నుకూలమగునవి కలవు.

హిందీ తెలుగునిఘంటువు రు. 2 తెలుగు హిందీనిఘంటువు రు. 1

ఈ రెండు నిఘంటువులు శ్రీ జంధ్యాల శివస్వామిశాస్త్రి

గారిచే గూడబడినవి. (2805)

హిందీ ప్రచారకార్యాలయం,

తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు

ఆంధ్రగ్రంథాలయములకు దసరా తగ్గింపు ధరలు

సుప్రసిద్ధ భాషా పరిశోధకులగు శ్రీయతే శేకుమర్
రాజగోపాలరావు పంతులుగారిచే బ్రకటింపబడు సౌత్
ఇండియన్ రీసర్చ్ అను వాంగ్మహాపత్రికయొక్క వెనుకటి
సంపుటములు సెప్టెంబరునెల ఆఖరువఱకు మాత్రము ఆంధ్రదేశ
ములోని గ్రంథాలయములకు తక్కువవలన ఈయఁబడును. ఆ
మూల్యమైన పరిశోధనావిషయములు కల యీ పత్రిక పాఠ
ప్రతులు చిక్కుట దుర్లభము. మొదటి సంపుటమునకు రెండు
సంచికలును రెండవ సంపుటమునకు మూడవ సంపుటమున
తయ్య నాలుగవ సంపుటమునకు అయిదు సంచికలును, అయి
దవ సంపుటమునకు ఆంధ్రగ్రంథాలయములకు రు 5-0-0
అయిదురూపాయలకే ఈయఁబడును వీని అసలు ధర రు
22-8-0 పోస్తేజీ కొనువారిది. వలయువారు ప్రైవేట్ మేనే
జరుగారికి వేరేరి. చెన్న పురి, ఆంధ్ర ప్రాచీనవలెను.

ధర స ర స ము జర్నల్ ఎలెక్ట్రిక్ దీపములు

ప్రతిదీపమును బాట్లీ, బల్బుతో పంపబడును

ఓనత్ లెన్సు	రూ. 2 0 0
బుత్ లెన్సు	2 8 0
పెన్స్ లెన్సు	3 0 0
సాదా స్క్రూపుట్ లైట్	3 0 0
,, సెల్ ఫోన్ లైట్	3 8 0
చేతిలోవదు 1 కి	4 0 0
ప్రత్యేక బాట్లీ 1 కి	0 10 0
ప్రత్యేక బల్బు	0 5 0
ఆటోమోటార్ లైటు 1 కి	1 12 0
సాదా సిగార్ లైటు 1 కి	0 12 0
ప్యాకింగు, పోస్తేజీ ప్రత్యేకము	
లక్ష్మీ వర్తకశాల	
తవారు తెట్టె నెం. 85. మద్రాసు	

1805

క్రౌన్ థియేటరులో

12-9-25 శనివారం నుండి, 18-9-25 శుక్రవారము వరకు
ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, రాత్రి 9 గం-30 ని.
శని, ఆదివారములందు ప్రత్యేకమాటిని 8 గ. 15 ని. గలదు.

మదన్ థియేటర్స్ లిమిటెడ్

ప్రపంచమునందు ప్రేమ రాజ్యము చేయునంతవరకు అను
నాటకము

“నర్తకి తారా” త

“తారా ది డాన్సర్”

6 బ్రహ్మాండమైన కీర్త్యుగలవు. యిదిగాక యితర అశ్రీర క్ష
కరమైన ఫిల్ములు, కామిక్ హాడ్ గలను.

వస్తుగుణ దీపిక

అయిదువూర్సు- నూతనాంశులం జేర్చి ముద్రించితిమి.
ఈగ్రంథముయొక్క యుపయోగము ఎల్లరకును తెలిసియే యు
న్నది. ఇందు సమస్తవస్తువులు, మూలికలు, అవారవదార్థములు
ఫలములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణములను జక్కగ
వివరింపబడినవి. 1100 పేజీలగ్రంథము నెల 5-0-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము

2179

యత్రా జగ్గారావు బ్రదర్స్,
రాజమండ్రి.

నచ్చునా! సొమ్మువాపను చేయబడును!!

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము. లగ్న
స్థుటము, భాగస్థుటము, గ్రహ స్థుటము, అష్టకవర్గ, పోడకం
వర్గ, ద్వాదశభావఫలితములు, దశాంతిర్దశాఫలితములు, మున్న
గు పెక్కుపాఠములతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము
వ్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిగి
ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు
చక్కగా ఇవబ్బబడినవి. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు.
నెల 2 0 0. మొదటిభాగము రు 1-0-0. పోస్తేజీ ప్రత్యేకము.

గ్రేట్ యిండియన్ బోక్స్ షాల్ యము,
2181 కళింగ్, విశాఖట్టుంట్లా.

సెన్సు పురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

చిన్నమినుగు బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు		
చిన్నమినుగు బస్తాలు	మొదలు	వరకు
మినుగు తెనాలిబి ,, ప 48 గలది రు 14 0 0	15 0 0	
సెల్లా 9వి ,, డిటా ,, 15 8 0	16 0 0	
డిల్లి ,, డిటా ,, 16 0 0	17 0 0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0	9 0 0	
సెల్లులు ,, ,, 20 0 0	24 0 0	

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 12 8 0	13 0 0	
సెనగలు ,, డిటా ,, 11 12 0	12 8 0	
పెసలు ,, డిటా ,, 13 8 0	14 8 0	
మినుములు ,, డిటా ,, 15 4 0	16 8 0	
ఉలలు ,, ర 164 ,, 8 8 0	9 0 0	

3. నూనెవస్తువులు

నూనెలనూనె బా 1-కి ,, 154 0 0	155 0 0	
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0	25 0 0	
కొండాపురంపేను సెనగపప్పుబా1కి ,, 61 0 0	63 0 0	
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 56 0 0	59 0 0	
వేరు సెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 135 మొదలు 130 0 0		
అముదము బా 1-కి ,, 115 0 0	116 0 0	

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపకుపు బా 1-కి ,, 100 0 0		
కూరపకుపు ,, ,, 45 0 0	50 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరువి)బా1కి ,, 100 0 0	110 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి రు 45,55		
కాకపాస్తీపాయకట్టు ,, ,, 50,50		
బెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0	55 8 0	
చింతపండు బా 1-కి ,, 50 0 0	77 0 8	

5. ఇనుము

వట్టారకం బా 1-కి ,, 28 0 0	33 0 0	
చవరం ,, 28 0 0	36 0 0	
రవుండు ,, 33 0 0	45 0 0	

6. లోహములు

నండి 100 కులంకు ,, 71 0 0	75 8 0	
బంగారము, కులము 1-కి ,, 21 4 0	21 8 0	
పవరము 1-కి ,, ,, 13 7 0		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 264 0 0	275 0 0	
రాగి డిటా ,, 280 0 0	281 0 0	
అస్కాచక్రైర 226 పా 1 గలది	34 0 0	34 4 0

7. దూది

బోండావెట్టుబారవ 1-కి రు 800 0 0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 215 0 0		

8. నూలు

కోయిల్ పట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి ,, 7 0 0		
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ,, 4 12 0		
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,, 7 4 0		
నూళ్లయేనుగ నెం 20 ,, 9 8 0		
వద్వాక్ నెం 24 1/2 ,, 9 12 0		
14 1/2 క్విల్క్ పట్టి ,, 7 8 0		
నెం 20 బెన్ని పింహం యాక్స్ ,, 9 4 0		
నెం 22 ,, ,, 9 12 0		
నెం 12 1/2 బెన్ని పర్కూడు ,, 8 0 0		
నెం 14 1/2 ,, ,, 8 4 0		
నెం 12 1/2 అల్లెన్ను ,, 7 2 0		
నెం 12 1/2 కోయిలపట్టి ,, 7 8 0		
నెం 22 1/2 రంగవిలాస ,, 9 4 0		
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణుడు ,, 7 2 0		

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

15-9-25 మంగళవారము నుండి, 18-9-25 శుక్రవారము వరకు ప్రపంచమునందు జరిగిన విషయములన్నిటి కంట్రీను గొప్పది మరియు గొప్పయోధుడు.

ఎప్పుడు ఓడిపోనట్టి వీరుడు

జాల్ డెమ్ ప్లీ

2 వ వారము

రెండుభాగములు

యధమునందు యెప్పుడును ఓడక, జయముపొందునట్టి వీరుడు రిడ్డల్ రైడరు

కూడ చూపబడును. వెల్లియం డెస్సాండు, ఎలెన్ సెడ్జ్విక్ సాహసకార్యములు చూడతగినవి.

త మా పా లు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకం)

మ రు పు

ఎల్లయ్య:—నాకియ్యాలసిన ఇరవై రూపాయల సంగతి మరచిపోయినట్లున్నావు.

పుల్లయ్య:—ఇంకా మరచిపోలేదు. కొంత వ్యవధి యియ్యండి.

పార్కు

పార్కుగూడనుంచి వచ్చిన పెద్దమనిషి పీల్చుపార్కును చూడడానికి పిల్లలతో కలిసిపోయెను. కొంతకేపు చూచిన తరువాత యిట్లు నెను.

పెద్దమనిషి:—పార్కు చాలా జాగావున్నది. నాకొక సంగతి చెబుతారా?

గుమ్మా:—మీరేమయినా జంతువులను బహుమానం ఇస్తారా ఏమి?

పెద్దమనిషి:—అదికాదు. పార్కును కొనుక్కొనలేనని వున్నది. ఖరీదంతో చెప్పగలరా?

గుమ్మా:—పార్కును అమ్మకండి. ఇవ్వమయితే, మీ పిల్లలను యిక్కడ ఇచ్చి పొండి. వాండ్లచూడడా ప్రవర్తిస్తారు.

అ పా యం

కాలవలో చిన్నపిల్లవాడు కాలుకూరి పడిపోయెను. వెంటనే బాటసారి యొకడు నీళ్లలో దుమికి పిల్లవాడిని బయటపడిన ప్రాంతంవేసెను. దగ్గరనున్న వారు మిక్కిలి కొని యాడిరి.

తల్లి:—(బాటసారితో) నాపిల్లవాడిని రక్షించినందుకు మీమేలు ఎప్పుడు మరచిపోను. మానాడిచేతిలో బొమ్మ వున్నది. అది నీళ్లలో పడ్డది. మళ్లీ దుమికి, బొమ్మనుకూడా తెచ్చిపెట్టి పుణ్యంగట్టుకోండి.

ధైర్యం

ఒకడు:—నీవు పోట్లాడగలవా?

మరియొకడు:—నాచేతగాదు.

ఒకడు:—అయితే ధా, నీమదం అబుస్తా.

ని ద ర్శ నం

ఉపాధ్యాయుడు:—ఒక్కకాలంలో జరిగిన సంగతులు ఏమయినా వుంటే చెప్పు.

విద్యార్థి:—మా అమ్మపెండ్లి, నాన్న పెండ్లి ఒక్కసారి జరిగినయి.

వి వా హం

ఒకడు:—పెండ్లి, అయిన తరువాత సుఖంగా వున్నావా?

మరియొకడు:—మొదలు నే నేమి చెప్పినా, నాభార్య వింటుండేది. పిమ్మట ఆమె ఏమిజెప్పినా, నేను వింటుండేవాడిని. ఇప్పుడు మేమిద్దరం మాట్లాడుతుంటే, బయటివాండ్లంతా వింటున్నారు.

జ్ఞాపకం

ఒకడు:—ఎల్లయ్య మతిమరుపు వాడని అంటారు, నిజమేనా?

రెండోవాడు:—నిజమే. ఈమధ్య ఏదోపని చెయ్యాలెనని అనుకొని ఇంటికి వెళ్ళాడు. రాత్రి పన్నెండు గంటలయినా జ్ఞాపకం రాలేదు. తరువాత జ్ఞాపకం వచ్చింది.

ఒకడు:—ఏమిపని?

రెండోవాడు:—ఆరోజున పెండులకడ నిద్రపోదామని అనుకున్నాడట.

లై సె న్సు

జడ్జి:—కుక్కకు లైసెన్సును మళ్లీ తీసుకోలేదని, నీ మీద చార్జీ వచ్చింది. నిజమేనా?

ఒకడు:—అవును.

జడ్జి:—నీకు జరిమానా పడుతుంది. వెనుకటి లైసెన్సు అంతరించింది.

ఒకడు:—కుక్కగూడ అంతరించిందండి.

ఆ ఖ రు

తండ్రి:—నీవు క్లాసులో ఆఖరున ఉన్నావని తెలిసింది. కారణమేమి?

కొడుకు:—ఎట్లాగదానా ఒకజే. మొదట కూర్చున్న వాండ్లకు, చివరకూర్చున్న వాండ్లకూ ఒక్కటే పాతాలు చెప్పతారు.

పొ ర బా టు

జయిలు నూపరింటెండెంటు:—నాకు విచారమవుతున్నది. పొరబాటువల్ల నిన్ను ఒకనారం ఎక్కువగా ఖయిదులో వుంచాం.

ఖయిదీ:—పోనీలెండి. ఈదఫా వచ్చినప్పుడు, ఆ వారం రోజులూ మిహా యిండ్లండి.

కూ లీ

పెద్దమనిషి:—నీకు పని తెలియకపోయినా, కూలీ ఎక్కువగా అడుగాతేమి?

కూలీ:—అమ్మో, పనితెలియకపోతే, చాలా కష్టపడాలెనండి. పనితెలిసినవాడికి, నాలంతకష్టం లేదండి.

ఉ పి రి

రోగి:—నాకు కొంచెం నయమేగాని, ఊపిరి నేవచ్చగా రావడం లేదండి.

డాక్టరు:—దానిని పూర్తిగా ఆపివేస్తానులెండి. భయపడకండి.

మొ క్క

ఆమె:—ఈమొక్కతో నూరుసంవత్సరాలకు మంచి పూలా పూస్తవని చెప్పావు, నమ్మకమేనా?

అమ్మేవాడు:—అట్లా జరగకపోతే, మొక్కను మళ్లీ తీసుకురండి. డబ్బు తిరిగి యిచ్చివేస్తాను.

నా ట కం

న్నేహితుడు:—దేవతలు, స్వామిగారిని బూట్టులను వేసుకుంటారంటుంది? ఎన్నడయినా వేయంగా చూశారా?

నటుడు:—బూట్టు స్వామిగారిని వెయ్యని దేవతలను మీరు చూశారా ఏమిటి?

మో టా రు

మోటారు డ్రైవరుకు ప్రాణం విసుగుపచ్చెను. ప్రయాణికుడు:—ఈవీధిలో 20 సంబర ఇంటివద్ద ఆపు.

మోటారు డ్రైవరు:—ఏ అంతస్తుమీద నండి?

ని ద్ర

జయిలువార్డు:—ఇంకా నిద్దరబోలేదా?

దొంగ (ఖయిదీ):—రాత్రి పన్నెండు గంటలకు నిద్దరబోవడం నాకు ఎన్నడూ అలవాటులేదండి.

ఖి-ర్దు

ప్రశ్న:—రైలుకు పోవడానికి ఎంతపుచ్చుకుంటావు?

బండివాడు:—అర్ధరూపాయికి తక్కువ రానండి ఎక్కుతారా?

ప్రశ్న:—బండి అక్కరలేదు. నడిచిపోతే, ఎంతడబ్బు ఆదాఅవుతుందో కనుక్కుందా మని అడిగాను.

ద్వీ పం

ఉపాధ్యాయుడు:—ద్వీపం అంటే ఏమిటి?

విద్యార్థి:—ఏప్రదేశానికి పడవలేకుండా వెళ్లలేరో, దానినే ద్వీపం అంటారు.

అ బ ద్ధం

ఒకడు:—ఇంతవరకు నానోటితో అబద్ధం ఎన్నడూ ఆడలేదు.

న్నేహితుడు:—నీవు ముక్కుతో మాట్లాడుతావా ఏమి?

అ తి ధి

అతిథి:—తమరిని ఎక్కడనో చూశానండి

యజమాని:—బహుశా, మాయింట్లోనే చూసివుంటారండి.

నా గ రం

భార్య:—ఈ నాగరం తొందరపాపాయిలకు కొన్నానండి.

భర్త:—మనమున్న ఫితిలో, యంత ఖరీదుపెట్టి కొనుక్కోవడం, పాపం.

భార్య:—పోనీలెండి; ఆపాపం నాతలమీదనే వుంటుంది.

గారడి

గారడివాడు చూపించే ఆట ఏమి బాగాలేదు. సభ్యులకు కోపం ఎక్కువయింది.

గారడివాడు:—మీదగ్గర ఒకగ్లాసు వుంటే ఇయ్యండి. దానితో అస్సలుతమయిన తమాషా చేస్తాను.

సభ్యుడు:—మాదగ్గర గ్లాసు ఉన్నట్టుయితే, యాపాటికీ నీతలమీద పడేదే.

చె ల్ల డు

ఒకడు:—ఈపాపలా చెల్లదయ్యా.

అంగడివాడు:—మోగించి చూసుకో.

ఒకడు:—దానిమీద 1870 సంవత్సరం వేసివున్నది. ఇది 1925 సంవత్సరమని నీకు తెలియదా?

చి ల క

ఒకడు:—ఈ చిలక తిట్టుతుందా.

ఇంకొకడు:—తిట్టు కొద్దిగా వచ్చును. ఇంకా తాగడం గాని, బాదమాడడంగాని తెలియదు.

నేతయంత్రముల దుస్థితి

బొంబాయిలో 11,500 పనివాండ్లు కూలిలేకయున్నారు

వాడియాగా రాంగ్ల దేశము సహాయము కోరుటకై పోవుచున్నారు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 12 — నేతయంత్రముల చిక్కును బాధ్యులయిన పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మఱి కొందఱు శాసనసభ్యులు గలసి చేసిన నూచనలను యంత్రాల యాధికారుల సంఘమందు నిన్న విమర్శించిరి పండితుని కెట్టి సమాచారము దెలియవలసినను దానిని సమకూర్చుటకును, పండితుని కావిషయమున గావలసిన సహకారమొనర్చుటకును నిశ్చయించి ఘంఘమువారి టులనే సమాధానము నిచ్చిరి

నేతయంత్రములందలి పారిశ్రామిక లండన్ లు ఆగస్టునెల కూలి పూర్వపు లెక్క నిచ్చిరిగాన యెట్టి చిక్కులును గలుగలేదు ఇంతవఱకు నేతయంత్రముల పనివాండ్లు 11,500 మంది పనిలేకుండనున్నారు

సెప్టెంబరు 28వ తేదీని యి.కొ. యి.కొ. వాడియాగా రాంగ్ల దేశమునకు ప్రయాణమగుదురు అచ్చట లాంకుమైరువారిని బొంబాయిపరిశ్రమలకు సహాయము చేయగోరుటకై పోవుచున్నారు ఆంగ్ల దేశముందు మొన్న జరిగిన కార్మిక సమావేశమందొక పక్షము వారు వాషింగ్టను లోని యి.కొ. కంగీరంగని దేశములనుండి సరకును దిగుమతి చేయుట చేపొందుచున్నారు జపానట్టి దేశము లలో నొకటి కావున వాడియాగారికి సహాయము కలుగవలసి యాసించుచున్నారు

శాసనసభ్యుల సమన్వయప్రయత్నములు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 12 — 27 ను సభ్యులచే సంకమ చేయబడి బొంబాయి ప్రతియంత్రములందలి పనివాండ్లకూలిని తగ్గించుటవలన గలుగుచున్న చిక్కులనుగూర్చి వారికి వచ్చిన తంతికి సమాధానముగ యంత్రాలయాధికారిసంఘ మిట్లు తిరుగ నెహ్రూగారికి తంతిచేసినది “ సిద్ధా ప్రతినిధులను బంపఁ గోరుదు చమనాలూగారు పంపినతంతిచేసినది వెంటనే ప్రతినిధులను బంపజాల నందులకు చింతించు చున్నాము అచ్చటనున్న మన్యోహనదాసు రాండీ, సర్ దిన్హా వాచా, సరోత్తమ మోరాస్, రత్నజీ తాతా, కస్తూరీభాయి లాల్ భాయిగార్ల, మా ప్రతినిధులుగా నుండుటకును, మీకు గావలసిన విషయము లన్నియు దెలుపుటకు మీకు సహాయము చేయుటకు గోరి యున్నాము ఇంక నేమైనఁ దెలిసికొనగోరుచో తింతింపిన యెడల వెంటనే సంజాయిషీనిక్తుము మీవలెనే మేము పని వాండ్లయందు సానుభూతులమే కాని యంత కంటే ప్రస్తుతము మేము చేయదగిన దేది యేలేదు కార్మికుల తేమ మాలోచించియే సాగ్యమయినంత స్వల్పవస్తుము గలుగలూన నిర్ణయించితిమి అయిదు యంత్రము లదివఱకే మూయబడినవి మూడు మూయుటకు సిద్ధమగుచున్నవి పదునొకండువేల కూలివాండ్లు పనిలేకయున్నారు అవసరమిదివఱకు మితిమీరుచున్నది వెంటనే సహాయము చేయనియెడల నింక ననేక యంత్రములు మూయవలసియుండును ”

నోటీసు

చెన్నైలో నైనాబజారులోనున్న నెం 21 రు భవనము నందున్న మా జార్జి టౌను బ్రాంచియందు డాక్టర్ ఆ లక్ష్మీ పతి, బి ఏ. ఎం బి ఓ సి ఎమ్ బి.ఎ.గౌరవగారి సలహాను ఆదివారములందు తిప్ప తితిమిదినులందు ప్రతిరోజు సాయంత్రము 7 గంటనుండి 8 గంటలవరకు పొందింపును మేనేజరు — ఆంధ్ర ఆయుర్వేదాధిక ఫార్మసీలిమెంటెడ్, 19, హారిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు

పరిశోధింపవలసిన సమయము 11

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా కంపెనీ ప్రారంభించి యిప్పటికి రమారమి 28 సం॥ములైనది దీని పరిశీతులు చాల మంది శిథిలమైనవి ఇదేదెడలకొకదా జరుగునట్టి మదింపునందు గడచిన 5 సార్లును గొప్పపాటి మే తేలినది దినదినమునకు మంచి శిథిలమౌతే నచ్చుచున్నది ఈ కంపెనీలో మీకు ఒక పాటిసి గలదా పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు

The Branch Secretaries, The Empire of India Life Assurance Co Ltd, POST BOX No 237, MADRAS

రాజప్రతినిధి నిరాకరణము

విద్యార్థులకు సైనికశిక్షణాసౌకర్యము

మధ్యపరగణాల శాసనసభయం దామోక్షింపబడిన తన తీర్మానమునుగూర్చి రా॥ మాంకిగారి ప్రటనము కలకత్తా, సెప్టెంబరు 12 — విద్యార్థులకు ఉన్న సైనిక శిక్షణ నొసంగవలెనని తాను ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును మధ్యపరగణాల శాసనసభ రామోక్షించినను రాజప్రతినిధి నిరాకరించిదానిపై రా॥ మాంకిగారి ప్రటనమును గూర్చి రా॥ బి. యస్. మాంకిగారి ప్రటనము చున్నారు “ప్రజలు ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసమును గోల్పోవుచున్నారనుదానియం దెట్టి సంద్రమును కనకాశనులేదు అట్టి పరస్పర విశ్వాస రాహిత్య ముండునప్పుడ ప్రజలకును, ప్రభుత్వమునకును నిష్పంశ యును సహకారము గురురనేరదు ప్రజలందు తనయొడ విశ్వాసము గోల్పోవకుండునటులు వెంటనే ప్రభుత్వ విప్రప్రాయమును తీర్మానము నేకారణములచేత రాజప్రతినిధి నిరాకరించెనో వివరింపవలయును ఈట్లు కేంద్రప్రభుత్వమునకు ముత్రమే సంబంధించినదిగా నేల పరిగణింపబడినదో గూడ, వెంటనే సమాధానమివ్వవలయును ఇంకా సంతృప్తిసూచక శుభబ్రతిండుటకే ట్లి సాద్యమయినంత యల్ప శాధకముగ నుండునట్లు తయారుచేయుటదే గాక తుపాకులను ప్రయోగించుటయందు, క్రమశిక్ష నల పడేయవలెననునూచన డ్యుయితర విషయములన్నియు ప్రభుత్వాధీనముగనే యుంచితిన ”

(ఆంధ్ర)

రాయలు కరెన్సీ కమిషను

నవంబరులో భారతదేశమునకు వత్తురు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు — ఆంగ్ల దేశమునుండి రావలసిన కరెన్సీ కమిషను సభ్యులు భారతదేశమునకు నవంబరు మాసారంభమున మార్చెల్సునుండి బయలుదేలుదురు (ఆంధ్ర)

మాతంగురుద్వారా శాసనము

క్రిందపని జరుగకుండ సిక్కునాయకుల ప్రయత్నములు

అన్యతర, సెప్టెంబరు 11 — మాతంగురుద్వారాశాసనముక్రింద నేర్పడు సంవిధానమును తాము స్వాధీనముచేసికొనుటకై బోర్డుయొన్ని కలకు తమ ప్రతినిధులను నియోజింపవలసినదని శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధకమిటీవారి నడుగుచు మియన్ వాలీజెయిలులో సిక్కునాయకులొక తీర్మానము ననుసరించిరి ఈతీర్మానమునకలొకటి శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధకమిటీ వారికి బంపబడెన (ఆంధ్ర)

అస్సాముశాసనసభ

షిల్లాంగ్, సెప్టెంబరు 11 — బెంగాలు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలుల మీద గోల్కరా, సిల్ హెట్టుజిల్లాలలో 1889 లొపు రయతుల శాసనమును సవరణ చేయవలెననియు, దానిని శిఫారుసు చేయుట కొక మిషన్ ఏర్పాటుచేయవలెననియు శిఫారుసుచేయుచు నొకతీర్మానము గాంపబడిన ప్రస్తుత శాసనమును సవరణచేయవలెనని ఆజ్ఞా ప్రజలు కొరలేదని గా॥ బార్నికారు ప్రభుత్వమువారిరెప్పున చెప్పిరి అస్సాముకు తగినట్టి రయతుల శాసనమును సులభముగా ఏర్పాటు కై కమిటీని ఏర్పాటు చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు (ఆంధ్ర)

కారాగృహముల కమిషనరు

రంగూను, సెప్టెంబరు 11 — ఇంగ్లాండులో కారాగృహముల కమిషనరు పాట్రిక్ కె.గారు కారాగృహ న్యవహరములలో స్థానిక ప్రభుత్వములకు సలహానిచ్చుటకై కే.కాలమున బర్మాకు వచ్చెదరు (ఆంధ్ర)

“కేజరీహిందు” స్టీమరులో వచ్చినవారు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 11 — నేను “కేజరీహిందు” మెయిలు స్టీమరులో భోపాలురేగమును హమీదుల్లాఖాన్ యవరాజును సర్ హుస్సేన్ ఈశత్ ఖానును హెడజాబీ రాయబారులు సయ్యదు తహీర్ దబ్బాగును వచ్చిరి (ఆంధ్ర)

గౌ॥ బి. యస్. శర్మగారు

వీడ్కోలువిందు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 12 — విద్య, వైద్య, భూమిశాఖలకు సంబంధించినవారందఱుగలవి సర్ బి. యస్. శర్మగారికి యున్న టెను సర్వీసుకుల్లునందు వీడ్కోలువిందు సరిగిరి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు, సైన్యాధిపతి మొదలగు ప్రముఖులు పాల్గొనిరి

విద్యాశాఖాకార్యదర్శియగు భోరుగా రధ్యక్షతవహించి శర్మగారి వ్యాఖ్యబుద్ధి, ధైర్యము, పరిశ్రమయందు తృప్తిహమును గొని యుడిరి

సర్ బి. యస్. శర్మగారు సమాధానమిచ్చుచు శాఖల యుద్వ్యగలంపఱును తమకిచ్చిన సహకారమునకు గృతజ్ఞత వల్లుచున్నవ్యసాయ టువికాభివృద్ధి విదేశములందలి భారతీయుల యనగాభివృద్ధి దాని ఫలితములేయని తెలిపిరి

కేంద్రసభ్యులు శర్మగారిని సత్కరించుట

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 12 — సర్ దిన్హావాచా, సర్ ఆర్థుప్రసాదు, సర్ శివస్వామి అయ్యరుగార్లు శర్మగారిని, సత్కరించుటకై ప్రత్యేకముగ కేంద్రసభ్యులచే గావింపబడిన విందు నందు ప్రశంసించిరి

సర్ నరసింహశర్మగారు సమాధానము చెప్పుచు తన యుద్వ్యగకాలము రిక్త సరిలందు తాను జేసిన పనిసంతస వివరించిరి పట్టువర్కునందు తాను పనిజేసినకాలముందు పరిశోధించిన యభివృద్ధిగావింపబడినవే సర్దాసల్జీ, ముక్కురు బారెజాలు కట్టబడి పని ప్రారంభింప బడినవనిరి అటపి కాశాధికారిగా తాను రాకపూర్వమే డేరామానుసంస్థ ప్రారంభింప బడినను, తన యధీనముందు చాల యభివృద్ధికి వచ్చెననియు, విద్యకొనుట, అటపి పరిశోధనలకొనుట మతెచ్చట నాసించ నక్కరలేదనియు, రాష్ట్రములు శ్రద్ధదీసికొనుచో చాల యభివృద్ధిజేసుకొన వచ్చుననిరి అటపి, వ్యయనాయ, పశు వైద్య, వాస్తువిద్యల కెచ్చటకు బోవ నక్కరలేదనిరి సర్వీసు యుద్వ్యగకాలలో దనకు చాలసంబంధ ముండెదనియు, శాంతిముగ మోహించుచో వారికష్టములను గుర్తింపవచ్చుననిరి ఇదేవియులందలి భారతీయులవిషయము దెలుపుచు ప్రస్తుతము మనముగొనినటులు లేకున్నను వారికష్టములు తీరునను విశ్వాస ముండుటయే ప్రధానమనిరి (ఆంధ్ర)

లాలాలజపతిరాయిగారు

శరీరాస్వస్థతచే బాధపడుచున్నారు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 12 — కొద్దివారములనుండి యాశోగ్లగ్నిమితములేక సోలనునుండిలాహోరుకుకొలిదిదినములక్రింద వచ్చిన లాలాలజపతిరాయిగారికి నేటియుదయము ముఖ జ్వరమువచ్చినది అపరిమితమైన కడుపునొప్పిచేగూడ బాధపడుచున్నారు సాయంకాలము 4 గంటలకు 102 డిగ్రీలవేడిమి దేహము దున్నది (ఆంధ్ర)

పంజాబులో ఆరోగ్యపరిస్థితులు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 12 — పంజాబులో 1924 సంవత్సరమునకు ఆరోగ్య పరిస్థితులను గురించి పంజాబు ప్రభుత్వమువారు (విద్యాంగమంత్రులు) ఇట్లు చెప్పుచున్నారు — పర్యవేక్షణముగా నీ సంవత్సరము స్థానికవ్యాధి లేదనియే చెప్పవలసియున్నను సంవత్సరంతమున కీవ్యాధిలన చనిపోయినవారిసంఖ్య 2,00,000కు పైగా నున్నది ఈ రాష్ట్రమునకు స్థానిక వచ్చినప్పటినుండియు మూడు సంవత్సరములలో తిప్ప ఎప్పుడును చనిపోయినవారిసంఖ్య యింతకుమించియుండలేదు ఇన్నివ రోగులకు మరీయొకకారణముగూడగలదు కలరా వ్యాధివచ్చి 8000 మందిని మృత్యువాత బెట్టినది క్రిందటిసంవత్సర మివ్యాధివలన 11 గురు మౌత్రమే చనిపోయిరి కాని యాయంబుజాడ్యము వ్యాపింపకుండ ఆరోగ్య శాఖాధికారుల ప్రయత్నించి సఫలీకృతులైరి పట్టాములలో ప్రజారోగ్యమువినయమున సమస్యలు కొంతవరకు పరిష్కరింపబడినవి కాని గ్రామములవిషయమున అట్లుకాదు

12 పట్టాములకు నీటి సప్లయ విషయమున 80 లక్షలకు పైగా ఖర్చులనని అంచనా వేయబడి పని సాగింపబడుచున్నది మిరికీకాలువల విషయమునందు 16 లక్షల ఖర్చుతో 18 పట్టాములలో పరిజరుగుచున్నది పల్లెటూళ్ల విషయమున గర్గాను జిల్లాలో నీటిసప్లయ నభివృద్ధిచేయుటకై రు 56,000 ఖర్చుతో పనిసాగుచున్నది కొన్నిజిల్లాల సీకికొనుగోరింగు పనులు జరుగుచున్నవి (ఆంధ్ర)

జాతీయత-జాతిద్వేషము

కలకత్తాలో మహాత్మాగాంధీగారి
ఉపన్యాస సంగ్రహము

‘స్వదేశమున నభివాసమును లిగియున్న వానికి ఆదేశమును పరిపాలనమును విధేయుడై ద్వేషము లుగకమానునా? ఆవిదేశీయుల పరిపాలనము దేశీయుల కెంతమాత్రమును యిష్టములేదు అట్టివో అట్టి విదేశీయులను దేశీయులెట్లు ప్రేమింపగలుగుదురు?’ అను సమస్యయే యిప్పుడు యువకులను లవరపరచుచున్నది “ద్వేషము కలుగలేదు ప్రేమించుట అసంభవము అనియే యువకులలో చాల మంది తలచుచున్నారు దానిని కొందరు బూరంగముగ మెచ్చించెదరు కొందరు లోపలనే యిముడ్చుకుందురు 30 ఏండ్లనుండి నాకు గల అనుభవమునుబట్టి నేను నాభిప్రాయమును తెలుపుచున్నాను విదేశీయుల పరిపాలన మనకిష్టములేకున్నను వారు నిర్బంధించి పరిపాలించుచున్న వనకు దేశాభిమానమును గాఢముగానున్నను గూడ అట్టి విదేశీయులను ప్రేమించుట అసంగతముకాదు అను నదియే నాకు గల గొప్ప నమ్మకము ఈనమ్మకము గాఢముగా నాకు పట్టుపడి యిది నా జీవితాంతరమున నాకు రుచిలేదు నాకు కలిగిన అనుభవమునుబట్టి నేను సకలజనులను ద్వేషించువాడనే యైయుండును ప్రభుత్వము చేయవారి జాతికి (తెలుపురంగు) మేము కేరళదను కారణమున వారు మమ్మిట్లు పీడించుటకు మరేకారణమును గూడ నబడదు అట్టివో వారిని ప్రేమించుట అసంభవము ద్వేషించుట అసంభవము అనకాకము కష్టపడుచు నపుడు యిప్రేమించుటకనకాక మెట్లుగును? సమాధానము బాధలపెట్టువారియెవరు ప్రేమింపగలుగుదురు? ప్రపంచముందు ఏదేశమున జూచినను ద్వేషమును యుద్ధములునే కనబడుచుండలేదా? అని పలువురు యువకులు కాని యిది కేటలము దుర్భుమయే ఇట్టిభిప్రాయమే అధికసంఖ్యాకుల స్త్రీలగును పురుషులగునూ నున్నచో దేశాభివృద్ధిని గూడ చాలనిర్యాధులగునూ ప్రపంచవాసులకు ద్వేషముపై రోతలగినది వాళ్ళామృతగూడ ద్వేషముపై విసుకు జనించినది ద్వేషము వలన మానవసంఖ్యను పెట్టిభాషను లుగలేదు కాన వారతదేశము మాతనమాత్రము ననుసరించి ప్రపంచమునకు మార్గదర్శకము కావలెను 38 కొట్లమంది భారతీయులు ఒకటైనుండి ఆంగ్లేయులను ద్వేషించుటసరమా? ఇదియే నెటివిషయ సారాంశము ఆంగ్లేయులను ద్వేషించుట మానవత్వమును వారతీయుల ప్రతిష్ఠాను బ్రతిష్ఠాను గూడ భంగం కరమే కాని మానవసంఖ్యనువలెయును ఒక్కసారిగా ద్వేషమును వదలుట అసంభవముగాన హానిచేయునట్టి మనుష్యులమైన గానానినైనా ద్వేషమును ప్రయోగించుకోలేదను ద్రోహమును ద్వేషించుట ద్రోహాని ద్వేషించుట అనునదియే నాకంతివ్యాఖ్యను పరిపాలకుల ఆంగ్లేయులు ననుసరించుచున్న వారి పరిపాలనాస్వభావమును గల అనర్థమును నేను కడుతీవ్రముతో విమర్శించియుంటిని నేను తమకు శత్రువనని తలచువారిపై నాకు ద్వేషములే పోయినను వారిని నేను ప్రేమించుచుంటిని వారి కోపములను నేను క్షమించుచునే యుండును ప్రేమించుట అసంభవము వారి గుణముల కోర్కెలు ఉత్తములగునగునాని ఉత్తములు లభ్యమవులగానివారిని ప్రేమించుట తిరుగు ప్రేమ కాబాలదు నా ఆంధ్రాత్ములు, మానవ సంఖ్యనునకును, వనోదకానిను ద్రోహకారమును సుదీర్ఘమున నానువులలోను దోషములను బట్టిని సరిగ్గా క్రింద స్పష్ట ప్రతిపక్షం వనోదకానియును, పాపంబులను, దుష్కార్యములను నేను బాగుగా గ్రహించినాను అట్లు గ్రహించుచున్ననువారిని ద్వేషించుచునానిని ప్రేమించుటయే ఉత్తము ఈ ప్రభుత్వపద్ధతిని తిరుగునట్టి అనినను తెలియని నేడుగూడ అట్లునే తెలిపెదను కాని ద్రోహము చేసినవారిని శిక్షించుటకే నేను గ్రామీణులతో ద్రోహమును నేను వరచియే పోయెదను దానిని తొలగించుటకు పనిచేయను అది సరియైనదికాదు ద్రోహమును ప్రేమించు మెలకువగా వారిని లావించి సన్మార్గమునకు మరలించుటే నా ఉద్దేశ్యము అనకాకాద్యమును ద్వేషప్రధానముగాను ఆ హాతవాదులను త్యాగిగులము అనికప్పు కొనుగారిలో చాలమంది అట్లు అప్పుకొనుట కన్యకలగునాడ నేనుగూడ వారు దౌర్జన్యముచేసిన అహాయాధ్యమును ద్రోహముతోగాని ద్రోహితోగాను కలుగుచుంటు సాధారణముగా యీధర్మమే అనున

రింపబడునగాన రాజకీయములందుగూడ దీనినే అనుసరింపుదని నేను కోరితిని తండ్రి దుర్మార్గుడైన కొడుకును కొడుకు దుర్మార్గుడైన తండ్రియును వారిని సన్మార్గమునకు మరలించుటకే ప్రయత్నింతురగాని శిక్షించుటకు ప్రయత్నింపరు ద్రోహులైన తండ్రియును పుత్రులునుగూడ లావించెడి పుత్రులును తండ్రియును ప్రపంచమున లేరాదేదు కాని గారు విలక్షణమునువ్యక్తిలోచేరెదరు సామాన్యమాన విలక్షణమాదికాదు ఈరహస్యమును మనకు గ్రహించిన వెంటనే ద్రోహము పలాయనముగను ఈ రీతిగా ద్రోహమును జయించినవారే ఉత్తము సంస్కర్తలు

హిందువులలో కొందరు అస్పృశ్యులను తొలగింపగూడదని వేదములనుండి ప్రమాణమును మూపుచున్నార అట్టివో సంస్కర్త లేమిచేయలెను పూర్వచారపరాయణులనందరిని కడితేర్చవలెనదేనా? అది సరియైన పద్ధతికాదు అది దౌర్జన్యపద్ధతి అని అనుచితము అసంపాదనయే ఉత్తము అసంపాదనమును పూనితాము కష్టములనుభవించుచుండినను కాంతమును వదలకుండ ప్రతిహేతులను వశపరుచుకొనవలెను ఇందులకు వైకంఠత్యాగ్రహము ప్రత్యక్షప్రమాణము అచటయువకులు ఓరిమితో దీర్ఘకాలము కష్టములకు పాలగుటవలననే ఆ సంస్థానమున అస్పృశ్యులకు బలముజేరించినది

ముఖ్యరహస్యము కష్టములనుభవించుటయే జాతీయతకు ద్వేషము ముఖ్యంగముకాదు జాతిద్వేషమువలన జాతీయత అంతరించును జాతీయత అనగానేమి? మనకు స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నాముగాని యితరదేశీయులవారికి నష్టమును కలిగించియు వారిగౌరవమునుభంగపరచియు స్వరాజ్యమునుబడయవలెనని మనముకోరుటలేదు ఆంగ్లేదేశమును ఆంగ్లేజాతీయులను అంతరించిననాని మనకు స్వరాజ్యము కానిచో అట్టిస్వరాజ్యమును నేనెంతమాత్రమును ఆశింపను నాదేశమువలన యితరదేశీయులు కొన్ని కుసుమములను గ్రహించుటకును నాదేశ సంపదలు విశ్వమానవకోటి సహాయమునకు పయోగించుటకునే నేను స్వరాజ్యమును కోరెదను దేశభక్తి త్యాగమును కోరుచున్నది వ్యక్తి కుటుంబము కొరకును, కుటుంబము గ్రామముకొరకును, గ్రామము మండలముకొరకును, మండలము రాష్ట్రముకొరకును, రాష్ట్రము దేశముకొరకును, దేశము ప్రపంచముకొరకును ఆత్మ సమర్పణ మొనరింపవలెను అందులకు ప్రాణము రక్తముగూడ అవసరమైనచో అవసరత్యాగమునుగూడ చేయుటకే స్వాతంత్ర్య మననము ఇందులో నేను నాదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నాను కావున జాతిద్వేషమున వక కాళమేలేదు ఇదియే మనజాతీయ అని మహాత్మాడు నుడివెను

“భారతీయులు పరిపాలన చేయుటకు వారికిపుడు సామర్థ్యములేదు అట్టి రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును సమానగౌరవమును కావలెనని నిరంతరమును కోరుచున్నాను జాతిద్వేషము లుగకుండునా?” అని ఆసభలో యింగ్లీషు లైబ్రరీ లైబ్రరీయను చాపుమనుగారు ప్రశ్నించి

“మాకు పరిపాలనాసామర్థ్యము కలుగవరకును మీ ప్రభుత్వమునే మేము సాగనిచ్చెదమను అ బ్రహ్మాయము నా ఉపన్యాసమును వినుటకులకే మీకాకలెననో అది చాలసారబాటు అభిప్రాయమని నేనిపుడే తెలుపుచున్నాను మీపరిపాలనమును సోధించుటవలననే మాకు పరిపాలనాసామర్థ్యము కలుగును ఇటుల ప్రశ్నించుటలోనే మీరు మీజాత్యాధ్యాత్మికతను పెల్లడించుకొంటిరి ఆంగ్లేయుల తప్ప మనవ్యరికని పరిపాలనాసామర్థ్యములేదను అసంబాధముగూ మెచ్చియెనది దానిని రూపుమాపుటయేనేను భావించిన ప్రయత్నములో మొదటది ఈఅసంబాధము ఆంగ్లేయుల తొలగిననాని ప్రపంచమున బలహీనజాతులక కాంతి లభింపదు నాదేశమును మేము పరిపాలించుకొనుటకు మాకు నిరాశాటమును హక్కుగదు అవకాశము కలిగిపాలనమైనను సరే మేమే చేయవలయుగాని యితరులు కారు విదేశీయులు నాదేశమున “పాపిష్టిబిల్లుకా” అనబడు కాంతిని నెలకి లుపు విషయమున నాహృదయము ఘుర్ణితమునుచున్నది అనిమహాత్మాడు కఠినముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను

గాంధీగారి దేశభక్తి అతితిక్ష్ణమును అతిగాఢమును యున్నది ఇట్టిదేశభక్తి కలిగియుండుటలో భారతీయులెవరునుగూడ గాంధీగారికి సరిపాలకు అయింపలేదు గాంధీగారికి జాతిద్వేషములేకమైనను లేకుండుట చాల ప్రశంసనీయము అని అధ్యక్షతనహించిన ఆస్పష్టర్థ (ఫాదరు)మిషనరీ నుడివెను (మదే ఎంగ్లయిండియన్ 10-9-25)

ఇ యల్ అయ్యరుగారు
(కాంగ్రెసు అభ్యర్థి)
కీల్పాకు డివిజను ఎన్నికలలో విజయ మొందిరి

ఆఫ్ గెనిస్థాన్- ఇటలీ పోరాటము

పరిష్కారమైనదని ఇటలీయన్ మంత్రి చెప్పట
డెల్లీ, సెప్టెం 12 — కాబూల్లోనున్న ఇటలీయన్ మంత్రి సిగ్గురు వి సి కవిచ్చియోనీ హిందూదేశమును చూచి పోవలెనని నిన్నటిదినమున డెల్లీకివచ్చి ఆగ్నేచ్ఛాడ చూడమని నవి చూచి అంబూకు వెళ్లెను అచ్చటినుండి నమ్మకవెళ్లెను మొన్న క్రొత్తగా జరిగిన ఆఫ్ గెనిస్థాన్ ఇటలీ పోరాటమునుగూర్చి అసానీయేడు ప్రెస్ ప్రతినిధి అడగగా ఇతట్లుచెప్పెను ఈ వ్యవహారమెప్పుడైతే అంతర్జాతీయ వ్యవహారములలోనికి వెళ్లెనో అప్పుడే అమీరు వద్దకు తిన్నగా పోయి మాట్లాడియున్నట్లయిన వెంటనే పరిష్కారమయ్యెడిది అయినను చిట్టచివరకు దేశమును విడిచివెళ్ళబోవు సమయమున న గ్గురు వి స్సాని నీ యొక్క ఆజ్ఞ చేత అమీరును పోయి కలుసుకొని రాత్రి 8 గంటల నుండి దాదాపు 7 1/2 గంటలసేపు తెల్లవారి 8 1/2 గంటల వరకు మాట్లాడిన మాసంభాషణకు ఫలితము సంతృప్తరమగనే జరిగెను ఎవిధమైన హత్యయైనను ఆఫ్ గెనిస్థాన్ములో ఉద్దేశ్యములు విచారణలోనిరావు ముద్దాయి శిక్షింపబడినాడనిగా ఇటలీయన్ ప్రభుత్వముతో మాట్లాడిన ఎమ్మెట్టు ముద్దాయి కొసంగిన శిక్షావిధమునుగూర్చి ఇటలీయన్ ప్రభుత్వము చింతించుచున్నది వ్యవహారము స్నేహముగానే పరిష్కారమైనది ఈకలహమునకు కారణము ఇటలీయన్ ఇంజనీరును దేశముయొక్క శాసనముల ననుసరించి డబ్బు చెల్లించబడినది

బీహారు బరిస్థాలో బిరుదము నొసంగుట

రంఝీ, సెప్టెం 12 — బీహారు బరిస్థా గవర్నరు సర్ హెన్రీవిలియం గౌంట్మండి పెద్దమునుష్యుల సనదుగు బిరుదమును రాజప్రతినిధిచే నివ్వించుటకై ప్రభుత్వమందిరమున దర్బారు జరిపించిరి రాయి బహుమతి స్త్రీకింద వారి కొసంగబడెను (1) అమరేంద్రనాథదాసు (2) మన్మథనాథకేసే (3) రాజకీషారుప్రసాద్ (4) సురభిరాయి చౌదరీగార్లు సయ్యద్ దిర్గాన్ అహమ్మద్ పే అబ్దుల్ వాకింగార్లకు ఖాన్సాహెబు బిరుదము లొసంగబడెను (1) బాబు లోకనాథమిత్రా (2) ఫాకీంద్రనాథగుప్తా (3) బాబు సంతానరామ్ (4) బాబు సురేంద్రనాథ చట్టర్జీ (5) బాబు కేశవలాల్ చట్టర్జీగార్లకు గాయసాహెబు బిరుదము లొసంగబడెను (ఆ ప్రె)

దోల్ పూరుసంస్థానము

కోర్టుఆఫ్ వార్డుక్రిందికి తీసుకొనబడనది
అల్లాబాదు, సెప్టెం 12 — సంయుక్తరాష్ట్రములో ప్రతాపఘర్జిలాలో దోల్ పూరు సంస్థానాధిపతి రాజా అమరపాలంగు మితిమీరిన వ్యయమొనర్చి అప్పులపాలగుచున్నాడు కావున నీసంస్థానము సెప్టెంబరు 9 తేదీనుండి కోర్టు ఆఫ్ వార్డుక్రిందికి తీసుకొనబడెను ప్రత్యేకము ప్రతాపఘరు డిప్యూటీ కమిషనరున కిసంస్థానము వప్పజెప్పబడినది (ఆ ప్రె)

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు

(కాంగ్రెసు అభ్యర్థి)

ఏడుబావుల డివిజను ఎన్నికలలో విజయముగాంచి

ఏడు బావుల డివిజను

రంగయ్యనాయుడుగారి అఖండవిజయము

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు (స్వరాజ్య) 539

డా॥ జె ఆర్ ఆశీర్వాదంగారు (జస్తిసు) 316

వేలుగోపాల చెట్టిగారు (స్వతంత్ర) 74

ఇక వేలిడు 17

గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు (స్వరాజ్య) -

పెట్టె	వోట్లు
1	88
2	122
3	181
4	98
5	110
	589

డా॥ జె ఆర్ ఆశీర్వాదంగారు (జస్తిసు)

పెట్టె	వోట్లు
1	52
2	78
3	65
4	59
5	67
	316

వేలుగోపాల చెట్టిగారు

పెట్టె	వోట్లు
1	18
2	16
3	18
4	12
5	15
	74

ఈ లెములు ప్రకటించబడినపు డెన్నికలము “ గాంధీ హక్కునకు శ్రేయశక్తిబులతో దిశలు ఎక్కటిలేన వెంటనే నా మహర్షదుగారు మిమనరును అవ్వమాలంకృతుల నొనరిరి

స్వరాజ్య పక్షమువారి అఖండ విజయము

కీల్ పాకుర్ ఇ యల్ అయ్యరుగారు గెలుపొందిరి

ఇరుపక్షములకు తీవ్ర వ గు పోటీ జరిగెను

టి వాసునాయుడుగారు ౭ వోట్లచే నోడింపబడిరి

ఏడుబావుల డివిజనులో గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు గెలుపొందిరి

సుమారు మూడున్నర గంటలకు పోలీసు భటుల దుడుగు తనమువలన ప్రజలయందు చాల యుద్దేశము గలిగెను నాల్గు గంటలకు ఏడు బావుల డివిజను వోట్లు లెక్కింపబడు నందు టచే గుంపులు క్రమక్రమముగా హెచ్చుమండెను అబ్దుల్ కరీ ముసాహెబు అను నతడాగుంపులను సరిగా కూర్చుండబెట్టుచుండగా ఒక పోలీసు ఆతనిని మెడబట్టి నెట్టి “గాడిచె” అనితీర్చి ను అందుమీద గుంపునందు చాలయుద్దేశము ప్రబలెను కొంత ఆకురత గలుగకేసెను కాని షుఫీము మృదుగారును, వి యల్ శాస్త్రిగారును ఇంతలో వచ్చి ప్రజలను శాంతపరచిరి ఆశీర్వాదముగారు ఆక్షేపణను వదలుకొనుట

“నిన్నటి దినమున చాల యుద్దేశము గలుగజేయబడు టచే ఆక్షేపణ వోట్లరును జూచుటకుగాను నేనీ దినమున బయటకు వెడలుటకు భయపడుచున్నాను నిన్నటి దినమున నాయే జంటు తెలివిన ఆక్షేపణను నే నుపసంహరించు కొనుచున్నాను అని ఆశీర్వాదముగారు వ్రాసిన జాబును టి సుందరరావునాయుడుగారు కమిషనరున కందజేసిరి రంగయ్యనాయుడుగారి తరపున చక్కరయ్యచెట్టిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు తామాయావతిని, డాక్టుమెంటరీ సాక్ష్యముతో షుఫీ హజరు పెట్టెదమని ప్రత్యుత్తర మొసగిరి కాని ఆశీర్వాదముగా రాక్షేపణ నుపసంహరించు కొనిరిగాన మరియెట్టి ఆక్షేపణలు లేకపోవు టచే వోట్లలను లెక్కించెద నని కమిషనరుగారు ప్రకటించిరి వోట్లలను పెట్టెల దెప్పించిరి సరిగా నాలుగుగంటకు లెక్కించుట ప్రారంభమయ్యెను డా ఆశీర్వాదముగారి తరపున టి సుందరరావు నాయుడుగారు హజరై గ రంగయ్యనాయుడుగారి తరపున సావి వెంటాచలంకెట్టిగారు హజరై ముగ్గురుఅభ్యర్థులలో వెలుగోపాల కెట్టిగారు మాత్రము స్వయముగ హజరై వోట్లలలెక్కిన ప్రారంభించుచూర్వము తాను క్రిందిటిదినమున ఆక్షేపణను నుపసంహరించుకొనుచు సుందరరావు నాయుడుగారి కీజాబును డాఖులు చేసిరి

* * * *

కీల్ పాకుడివిజను

స్వరాజ్యపక్షవిజయము

స్వరాజ్య	స్వతంత్ర	రద్దు వోట్లు
ఇ యల్ అయ్యర్	టి వాసు	లేవు
1 90	79	
2 60	71	లేవు
3 91	91	1
4 99	91	1
340	332	2

కీల్ పాకు డివిజనులో స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థియగు యి లక్ష్మూ అయ్యరుగారు, స్వతంత్రఅభ్యర్థియు, జస్టు సుపక్షము యొక్క మద్దతు గలిగిన టి వాసునాయుడుగారిని 3 వోట్లచే నోడించి స్వరాజ్యపక్షమునకు రెండవ జయమును గడించిరి టి వాసునాయుడుగారింతవరకును కార్పొరేషను సభ్యులుగ నున్నారు అభ్యర్థుల కిరువురును కడవరకు చాల తీవ్రమును పోటీ జరిగెను నాలుగు పెట్టెలలో కడవరకు పెట్టె లెక్కించు వరకు జయాపజయము లెవ్వరికిని నిర్ణయింప దుస్సాధ్యముగ నుండెను స్వరాజ్యపక్షము జయమందినదని తెలుపబడిన లక్షణము జనసమూహమందలి యుత్సాహము మేరమీరెను

పోలీసువారి ఏర్పాట్లు జనసమూహము

గుంపులు లోనికి రాకుండజేయుటకుగాను చాలపోలీసు బందోబస్తుచేయబడెను టిక్కెట్టులలేనివారు కార్పొరేషను భవ

నముల కాంపౌండులోనికిగూడప్రవేశింపకుండ గేటులవదలి బల మగు పోలీసుఫూటు వుంచబడెను కాంపౌండులోనికి ప్రవేశించిన తరువాత కాటింగు చాంబరులోనికి వెళ్లువరకు ప్రతి వ్యూరమువద్దను త్రోవపాడుగను పోలీసులు నిలబయ్యించబడిరి ప్రతివోట్లను పోలీసులు, ప్యాసులనుగన్నరచినగాని పైకిపోనిచ్చుటలేదు ఇందువలన కార్పొరేషనునందు పనియొండెవచ్చు ప్రజలకుగూడ చాల ఇబ్బంది కలిగింపబడెను

కాంపౌండులోనికి వెళ్లుటకు వీలులేకపోయినను, ఒంటి గంటన్నరనుండియు చాల పెద్ద పెద్ద గుంపులు రోడ్డు పై డ్డు మార్గములందు జేరుకు ప్రారంభించిరి 2 గంటలకు వరకు మార్గమున కిరువైపులను జేరిన గుంపులనావుట దుస్సాధ్యమయ్యెను గుంపులు త్రోసుకొని లోనికిప్రవేశించి కార్పొరేషను భవనముల యెదుటనున్న మైదానముమీద జేరిరి

గడియారము రెండు గంటలు కొట్టిన వెంటనే వోట్లు లెక్కించు భవనమందు ఇరుపక్షులందలి అభ్యర్థులు, వారిప్రతి నిధులు విచ్చేసిరి స్వరాజ్యపక్షము తరపున డా॥ రామకామకు సామి వెంకటాచలంకెట్టి, డి॥ బి॥ మాసిలామణిపల్లె, షుఫీ మహమ్మదుమున్నగు ప్రముఖులును, వాసునాయుడుగారివైపున సురేంద్రనాథ ఆశ్రయమునుగవారు డెరిరి

ఆక్షేపణ లుపసంహరించుకొనబడెను

2 గంటలకు సరిగ కమిషనరుగారు అభ్యర్థుల యాక్షేపణలను విచారించుటకు ఇరువురును కొరచు ఒక్కొక్క అభ్యర్థి తరపున ఒక ప్రతినిధి మాత్రమే మాట్లాడుట కనుమతి యొసంగిరి లక్ష్మూ అయ్యరుగారు తాము స్వయముగనే మాట్లాడుచు పట్టాపురపాలకచట్టముగోని నిబంధనల ననుసరించి ఈతియం దిట్టివిచారణ కమిషనరుగారి సమక్షమున జరుపబడుటకు ఆవకాశము లేనందున తమ యాక్షేపణల నుపసంహరించు కొనుచున్నామనియు, వోట్లను లెక్కించుట కెట్టి యభ్యంతరము లేదనియు తెల్పిరి అంతట వోట్లను లెక్కించుటకునైన నాలుగు పెట్టెలలో మొదటి పెట్టె తెలుపబడెను

మొదటిపెట్టె అయ్యరుగారికి 11 వోట్లు అధికము

మొదట పెట్టెలోని మొట్టమొదటివోటు యి వాసుగారి పక్షమున ఉండెను ఇరువురును క్రమముగ నొకేరితి ఎప్పుయండెను ఒకరికి పదివోట్లు ఒకేతూరి వచ్చిన మరియొక నిమనమునకు రెండవవారు గలిసికొనుచుండిరి కడవరకు ముగిసి నవదప అయ్యరుగారికి 90 వోట్లును, టి వాసునాయుడుగారికి 79 వోట్లు వచ్చుటచే 11 వోట్లు అయ్యరుగారికి అధికముగ ను పొందించి ఇప్పటి కిరుపక్షములందు సమధికాత్వాహము ప్రబలమండెను

రెండవపెట్టె భేదమును సరిపుచ్చుట

రెండవపెట్టె 2 20 గంటలకు తెరువబడెను మొదటి దానియందు నలనే ఈపెట్టెయందు 1 వోట్లు గు స మ మ గ విభజింపబడుచుండెనుగాని అప్పుడప్పుడు వాసునాయుడుగారి వైపు ఎంచబడు వోట్లసంఖ్య హెచ్చుచున్నదని తమూతాము ఎంచుకొనుచు జాగ్రత్తగ పరిశీలించువారికి తెలియబడక పోలేదు వోట్లు పూర్తిగ లెక్కింపబడినవదిప అయ్యరుగారికి 60 వోట్లు ను టి వాసునాయుడుగారికి 71 వోట్లు వచ్చెను 11 వోట్లు వాసునాయుడుగారికి హెచ్చుగ వచ్చుటచే మొదటపెట్టెయందలి లోటుపూడ్చుకొని ఇరువురు సమానముగ 150 వోట్లు గలిగియుండిరి అంతటితో జస్టు సుపక్షమువారి హృదయములలో ఆశాంతలు పొడనూనటుల వారి వదనములె నెల్లగిగావించెను

రద్దుగావింపబడిన వోట్లకొకైన నింతవరకు లేదు

38 పెట్టె ఇరువురుకు సరిసమానసంఖ్య

మూడవపెట్టె తెరువబడుటకు ముందు ఇరువురయందు ఆత్మవిశ్రాంతి కల్పించెను “ఎటులుండనో ఏమో ఎటులుండునో” యను వాక్యములు వెలుపడ సాగెను

బిగ్గరక మాట్లాడినవా రొక రై న మ గ ను పిం ప రై రి. ఒక్కొక్క వోటును వికతగా పరీక్షించి కమిషనరుగారు విభజించుచుండిరి. కడపకు చెక్కింపబడిన పిదప ఇరువురు ఆధ్వర్యమున ఒక్కొక్కరికి 91 వోట్లవలెనగు ఇరువురుకు సరిసమానముగ వచ్చెను. మొత్తము మాడుపెట్టెలలో ఒక్కొక్కరికి 241 వోట్లు లభించెను. వెంటనే కమిషనరుగారు "అత్యధికము" అని కడపటి పెట్టె వారివారి అదృష్టవశాత్తములను తెలుపగల"నని పల్కిరి.

నాలవ పెట్టె :

అదృష్టవశాత్తములను నిర్ణయించుట కడపటి పెట్టెయగు నాలుగవ పెట్టె ఇక తెరవబడుటకు సిద్ధముగ నుండెను అప్పటికిని సమక్షమున పీఠింపనగునేగాని వ్రాయనలవిగాదు. ఇరు కక్షలందు ఉచ్చాస్యపరిత్యాసలందు ముడుపులేదు. కనుకెప్పవాల్సినద్యుద్ధానముననుసరించి లభింపబడునదియంతటవ్యాపించెను. భూస్వామ్యవంశములు ముప్పిరిగొన ప్రేక్షకులెల్లను తమ రాష్ట్రములకు కదిలింప నశక్తులయ్యుండిరి. బలాత్కారప్రయత్నముగా బాబులు ఒకరినొకరి వనములు మాత్రము వివర్చెను.

"అగ్రతర కనిపెట్టియుండుదని" కమిషనరుగారు తమ

ఇరువక్కలను చూచి చెప్పించిరి. ఏమాత్రము ఆలస్యము నై సను ఫలితమును నిశ్చయించు ప్రేక్షకులు సహింపజాలకుండిరి. ఒక్కొక్కవోటును అతినూత్నముగ పరీక్షించి ఆయా పెట్టెలందు వేయ మొదలిరి. 30 వోట్లు లెక్కింపబడిన పిదప అయ్యరుగారికి కొంచెము అధికముగ వచ్చినట్లు గనుపించెను. అటుపిద ప ఇ రు వు ర కు స మ ము గ నే వ చు చు మండి క ను క క క ము ద టి థే ద మే చి వ ర వరకు నిశ్చయించినందున స్వరాజ్య అభ్యర్థికి 99 వోట్లను స్వతంత్ర అభ్యర్థికి 91 వోట్లను వచ్చినందున ప్రథమ అభ్యర్థికి మొత్తము 310 వోట్లు ద్వితీయునికి 302 వోట్లు లభించెను. మాడుపెట్టెలలో మాత్రము ఒక్కొక్క రద్దుచేయబడిన వోట్లున్నవి. 2-45 నిలకు స్వరాజ్య అభ్యర్థి ఇ.లక్ష్మణ అయ్యరుగారు జయమందినట్లు కమిషనరుగారు ప్రకటించి అయ్యరుగారి నభినందించిరి మిగిలిన వామమ్యుడుగారు స్వరాజ్య పక్షము తరపున విజయము పుష్పమాలలంకరులు గావించి హృద్యములు చెలంగెను. నేను వెంటనే ఈవార్త చెలువల తేరిన శేరిలింగంపల్లి జనులకు వార్తలు వార్తలు చెలువలడెను. అయ్యరుగారు భవనమున ప్రజల కగపడునట్లు దీనిని రాబడి నపుడు ప్రజలయితోహితమును వర్ణనాతిము.

ప్రయాగలో దసరా పండుగ

మతకలహము లాగునా?

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 18:— వచ్చే దసరా పండుగ సం దర్భమున మసీదుల ముందు మేళములు వాయింప కూడదను విషయమును హిందువులకును మహమ్మదీయులకును భేదాభిప్రాయములు సమసిపోలేదు. రామలిలాత్తు సందర్భమున మసీదుల ముందు బాజాలు వాయింపే విషయమున కలుగు చిక్కల నెట్లు తొలగించు కొందమా యని నేటి సాయంకాలము హిందువులు బహిరంగ సభలు చేయుచున్నారు. క్రిమియు ప్రాసీజరుకోర్టు 144 సెక్షన్ కింద సెప్టెంబరు 18-27 తేదీలలో లాటేలను తీసుకొనిపోవు విషయమునను ముఖ్యముగా 26,27 తేదీలలో శాంతిని నెలకొల్పుటకై రాజబాటలమీద నున్న కొన్ని కొన్ని మసీదులను మహమ్మదీయులు ప్రాధాన్యము సలుపుచున్నప్పుడు ఎట్టి ధ్వనిగాని మేళములుగాని 10 నిమిషములవరకు వినబడ కూడదనియు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు తీరుపు చేసెను. (ఆ. ప్రె.)

పిల్లల నెత్తుకొని పోవుట

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 12:— అలహాబాదులో పిల్లల నెత్తుకొని పోవుచున్నారని పోలీసువారు మరియొక ప్రకటనను గావించుచున్నారు:—

డాక్టరు కె. ఆర్. యూగారు పట్టుకొన్న పిల్లవాడు అనాధకేరణాలయమునకు చెందినవాడు. పనియొక పిల్లవాని నిర బుద్ధుని బ్రతుకు కొట్టుచున్నాడని చెప్పుచున్నాడని భయముచే వారు పారిపోయెను. ఇప్పుడు వాడు తిరిగి కేరణాలయమునకు చేరినాడు.

అలహాబాదులోనే గాక పల్లెటూళ్లలో గూడ సాధువులు తరుగుబడుచున్నారు.

ఇంకొకచోట నొక బ్రాహ్మణ బాలికను ముగ్గురుమనుష్యులు బలంతముగా బండిలో తీసుకొని పోవుచుండగా ఆ బాలిక బయటికి దుమికెను. ఒక చర్మి దొడ్డిలో నుండగా కొంత మంది మనుష్యులు చూచిరి. పోలీసువారి కేసును విచారించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

నేలబొగ్గు విభజన

చట్టము

ఆమోదింపబడెను

బొగ్గునమస్య విచారించుటకు టారిఫుబోర్డున కంపబడును

స్టేటుకౌన్సిలు కార్యక్రమము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 14:— స్టేటుకౌన్సిలు నేడు సమావేశమై ప్రభుత్వపు చట్టములపై చర్చ గావించెను. తూర్పు యిండియా రైలు రిటరను టిక్కెట్లను గురించిన ప్రశ్నలతో సహితముగ నొకడజను ప్రశ్నలకు తీరపుల నిచ్చెను. వివిధరైలులందును రిటరను టిక్కెట్ల నీయ ఆచారము సమముగ లేదని, కొన్ని స్టేషనుల మధ్య తూర్పు యిండియా రైల్వేయందు రిటరను టిక్కెట్లు యియబడుచున్నవని దొరతన మెరుగునని పాడిగారు సమాధానమిచ్చిరి. స ము ద్ర ము మీద సరకులను దీసికొను పోవుటకు నిర్బంధించిన కాసనమును సవరణ గావించబడిన చట్టము నామోదింపబడెను. సంగ్రహముగ స్వల్పమార్పులను చాడ్విక్కుగారు వివరించిరి. చట్టము ఉపయోగకరమైనదనియు, అది అసంబంధము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెననియు చాడ్విక్కుగారు చెప్పిరి. సర్ ఆర్థురప్రూముగారు చట్టమును బలపరచిరి. చట్టమును స్టేటుకౌన్సిలు ఆమోదించెను. ప్రావిడెంటునిధి సవరణ చట్టమును, నల్లమందు చట్టమును అసంబంధ ఆమోదించిన రీతిని స్టేటుకౌన్సిలు చట్టములపై చర్చ సలుపకయే, ఆమోదించెను.

బొగ్గుట్రేడింగు చట్టము

తదనంతరము నేలబొగ్గు విభజనచట్టమును చాడ్విక్కుగారు సభయందు ప్రతిపాదించిరి. అసంబంధము వాణిజ్యకాఖ పభ్యుడు సృష్టికరించినతీరున చాడ్విక్కుగారు చట్టముయొక్క ఉద్దేశములను ముక్తకముచేసెను. 20లక్షల టన్నులను సాగున విదేశములందు అమ్ముడగుచున్న బొగ్గువర్తకమును భారతదేశము బోగ్గులొకనెననియు, యావర్తకమును తిరిగి ఆయాదేశములందు భారతదేశము గావించవలయుననియు చాడ్విక్కుగారు నడిపిరి. దక్షిణాఫ్రికా, జపాను, ఆస్ట్రేలియాదేశముల బొగ్గు యిదివరలో భారతదేశము బొగ్గువిక్రయించు దేశములందు విక్రయించబడుచున్నదనియు, పోటీపావుగా నున్నదనియు, బొగ్గువర్తకులు కష్టపడవలసియున్నదనియు వాణిజ్య కార్యదర్శి నడిచెను.

సర్ మాన్లింగ్ దాదాభాయి

బొగ్గువర్తక పరిస్థితుల నెరింగి, ఆవర్తక క్షేమములను గోరు సర్ మాన్లింగ్ దాదాభాయిగారు చట్టమును బలపరచిరి. గతవిడు సంవత్సరము లందుండియు నేలబొగ్గువర్తకము బహుమందముగ నున్నదని దాదాభాయిగారు నడిపిరి. నేలబొగ్గు వర్తకముపై దొరతనము పన్ను విధించు విషయము వివాదాంశము. అందుచే నేలబొగ్గువర్తకము పాడైనదని చాలమంది అభిప్రాయముగనున్నది. నేలబొగ్గు సర్వపరిశ్రమలకును మూలాధారమైనదినియు, గావించెనున్న చట్టమునకు ప్రభుత్వమును సభ్యుడు దొరతనము నభినందించెను. దక్షిణాఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా కాసనములను చట్టము అనుకరించుచున్నది. నేల బొగ్గు వర్తకము నిక్కిలి దురవస్థయందు గలదు. పోటీపూరి ముగ నున్నది. బొగ్గుబతువుపై టన్నునకు ఎనిమిదిఅణాలను దొరతనము ముదరాగా నీయుటకు అంగీకరింప చేసినందులకు సభ్యుడు సంతృప్తి జూపెను. కాని యిది వర్తకముయొక్క చిక్కులను బరిష్కారము చేయగలదా అనువిషయమున సభ్యుడు సందేహించుచుండెను. దేశమునకు ప్రస్తుతము గావలసినది. మొదటిరకము బొగ్గు కాబట్టి అట్టిప్రశ్న మైనబొగ్గును ఉత్పత్తిచేయుటకు దొరతనము సహాయము జేయవలయును. దేశమందలి ప్రయమునకగు బొగ్గుపై మోతచార్జీ లేకున్నచే ప్రయత్నించవలసినదని సభ్యుడు గోరెను. తగ్గించ గలిగినంతవరకును జి.వి.పి. రైల్వే నేల బొగ్గుపై మోతచార్జీ తగ్గించెను. ఇతరరైల్వే కంపెనీలుగూడ జి.వి.పి. రైల్వే కంపెనీవారి అవలంబించునని సభ్యుడు విశ్వసించుచున్నాడు. ఏదేశబొగ్గు దిగుమతిపై సుంకమును విధించవలసినదని ఆర్థిక విమర్శకు ఘర్షణగావించినను సభ్యులందులకు ఆమోదించలేదు.

విదేశమందలి మార్కెట్టులందు క్రమమునను మెల్లగను భారతదేశపు నేలబొగ్గువర్తకము జయించునని సర్ విలియంకు గిగారు నడిపించట్టమును ఆమోదింపగోరెను.

సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారి

విదేశపు నేలబొగ్గుతో భారత దేశపు బొగ్గు జయప్రదముగ పోటీగా విం చుట కు భారత దేశమందలి రైల్వేమోతచార్జీపావుగానున్నదని సర్ దేవప్రసాద సర్వాధికారిగారు రిమార్క్ చేసిరి. అనతికాలములో నేల బొగ్గు వ్యాపారసమస్య టారిఫు బోర్డు విచారించుటకు బంపబడునని సభ్యుడు విశ్వసించుచుండెను.

గౌరీ కరండికారుగారుగూడ చట్టమును బలపరచెను.

చాడ్విక్కుగారి సమాధానము

చట్టమును బలపరచినందులకు చాడ్విక్కుగారు స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యుల నభినందించెను. నేలబొగ్గు వ్యాపార సమస్యయందు దొక కాఖను గురించి సత్యమే చట్టము బరిష్కారము గావించుచున్నదనియు, బరిష్కారము చేయబడుచున్న సమస్య ఎగుమతిని గురించినదనియు సభ్యుడు చెప్పెను. అసంబంధమున చాడ్విక్కుగారు స్టేటుకౌన్సిలను కిచ్చిరి. సాధ్యమైనంత త్వరితముగ బొగ్గు సమస్యను విచారించుటకు టారిఫుబోర్డున కంపబడుననియు, టారిఫు బోర్డు సిఫార్సులెట్టియైనను, అవి నేలబొగ్గు యెగుమతికి సంబంధములేదనియు రూఢీగచాడ్విక్కుగారునుడిపిరి. కాను గావించిన స్వల్పమార్పులతో చట్టమును అంగీరించవలసినదని సభ్యుడు గోరెను. సవరణ చేయబడిన చట్టము ఆమోదింపబడెను. తేజవరకును స్టేటు కౌన్సిలు సభ నిర్వివేయబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయమున దొరకు

గ్రంథములు

(కవులజీవితములు గల శతకములు, మంచి అచ్చు.

దశసరికాగితములు)

వృషాధిప శతకము	0-4-0
సర్వేశ్వర శతకము	0-4-0
దేవకీనందన శతకము	0-4-0
ఒంటిమిట్ట రఘువీర శతకము	0-4-0
నారాయణ శతకము	0-4-0
కాళహస్తీశ్వర శతకము	0-4-0
దాశరథి శతకము	0-4-0
శ్రీరామతారక శతకము	0-4-0
హిందీ బాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందఱు స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనవచ్చును.)	0-6-0
హిందీ మొదటిపాఠము డిటో	0-6-0
హిందీ పాఠాట్టు డిక్టనరీ డిటో	1-0-0
ఆంగ్లద్యమము (మొదటి అయిదు ఆంగ్లమహాసభల ఆచారసంస్కార్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు చిత్రపటములు కలిగినవి)	1-8-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)	0-8-0
కారదాంబ (స్త్రీసర్వబోధిని నాటకము)	0-4-0
ఆరాధనవిధి	0-4-0
ఆత్మజ్ఞానాసంఘము (శరీరము ఛేదించితరువార ఆత్మసీరి)	0-8-0
కవితత్వ తత్వవిచారము	2-0-0
ఆంగ్లసర్వకళాశాల - విద్యాప్రవృత్తి	0-4-0
సత్యవత్సవపాఖ్యానము (పద్యకావ్యము కవిత్యము కడురసవంతమై ముద్దులు మాటగట్టుచున్నది	1-0-0
శ్యామానుందరము (రసవంతమయిన నవల)	1-0-0
సకలసత్యసమృతము	1-8-0
శ్రీమదబోధిగమ్యతము అను భక్తిపాటలు	0-4-0
అవిమరకము	0-10-0
మనశ్శరీరములపై పరిసరముల ప్రభావము	0-12-0
నవనాళ చరిత్ర (ద్విపదకావ్యము)	0-12-0
మహర్షి దేవేంద్రనాథ రామూర్తిగారి స్వీయచరిత్రము	2-8-0
సంగీత శమంతకముణి నాటకము	0-8-0
తత్వమచంద్రిక	1-0-0
ఆంగ్లశబ్దచింతామణి	0-12-0
పండిత వంగూరు సుబ్బారావుకవికృత గ్రంథరాజములు	
ఆంగ్లవాద్యయచరిత్రము	5-0-0
రామదాసు	0-10-0
శతకకవు చరిత్ర (పోష్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము)	3-0-0
వేమన (సాధారణపత్రి)	1-4-0
గాలవముషి నాటకము	0-12-0
ఆంగ్ల శ్రుతియులు	0-12-0
వేమన (మేలుప్రతి)	1-12-0

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,

చెన్నపురి.

గౌ. బి. యన్. శర్మగారికి వీడికోలు

విందు

శాసనసభ్యుల ప్రశంస

సామ్రాజ్య శాసన సభ్యులు స్టేటు కౌన్సిలు సభ్యులు గౌ. సర్ బియ్య నరసింహాశ్వరథ్యగారికి సెసిలుహోటలునందు కడచిన శనివారము రాత్రి గొప్పవిందునగిరి. శర్మగారు తమ ఉద్యోగమును త్వరలో వదులుచుండుటచే ఈ విందు ఏర్పరప బడెను.

సర్ బిన్నావాచాగా రిట్లుపన్యసిందిరి:—కడచిన 5 సం వత్సరములు సార్వభౌముని మంత్రిగ గౌ. శర్మగారు గావించిన గొప్పసేవను ప్రశంసించుటకై మన మిచట సమావేశమై యున్నాము. విశాఖపట్నం మునిసి పాలిటియందు శర్మగారు ప్రవేశించిన మొదలు సేనువారిని గుర్తెరిగియుంటిని. ఈ పది సం వత్సరములలో నాకును వారికిని పరిచయము అధికమయ్యెను. శాసనసభయం దెన్ని భేదము లున్నను ఇట్టి విందులు జరుగునప్పుడు ఆ భేదములనని మరచి సోదరులవలె మెలగుచుండు ఆధునిక జీవితశైలములలో నొకటి. ఇట్టి విందులు అప్పుడప్పుడు జరుగుచుండవలయునని నా అభిప్రాయము సర్ నరసింహాశ్వరథ్యగారు ప్రథమమున చెప్పి పురి శాసన సభయందు సభ్యులుగ ప్రవేశించిరి. అటు పిమ్మట సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడినప్పుడు నాకు వారిపరిచయభాగ్యములభించెను.

ఉద్యోగనిర్వహణమునందు లోపము లొనర్చినవారు ప్రపంచమునందే యుండరు. అందు ముఖ్యముగ ఇట్టిసమయములందు లోపములను పెద్దగా జేసి చెప్పుట సరికాదు. ఉద్యోగమునందు శర్మగారు తమ ధర్మములను ప్రశంసనీయుముగ నిర్వహించిరి చెప్పవలసియున్నది. ఆర్థికవిషయములందు వీరికిగల పరిజ్ఞానము అద్వితీయము. వీరి అభిప్రాయములు సిద్ధాంతములు ప్రమాణములు.

ప్రథమమున వీరు వ్యవసాయశాఖసభ్యులుగ నియమింపబడిరి. భారతదేశమునకు వ్యయసాయమే ప్రధానమగుటచే వీరి బాధ్యత ఎంతగానో లోపల గుర్తెరుగవచ్చును. వీరిశాఖను పరిపాలించు సందర్భమున భారత దేశమునకు గావించిన శాశ్వతముగ మేలును దేశీయులెప్పటికిని మరచజాలరు. వలసపోవు భారతీయులసమస్యవిషయమై మిరుచూపిన శ్రద్ధమిగుల కొనియాడవలసియున్నది. వలసపోయిన భారతీయుల కష్టములను నిరాకరింప పాటుబడినవారిలో వీరింగు ప్రభువుగారు సర్ శర్మగారు అగ్రగణ్యులని చెప్పవచ్చును. (హర్షధ్వనులు)

ఆంగ్లేయుల ప్రశంస

అనధికారులగు ఆంగ్లేయుల పక్షమున సర్ ఆర్థుర ప్రూముగారిట్లుపన్యసిందిరి:—సర్ బి. యన్. శర్మగారు ప్రభుత్వసభ్యుడైనదిమొదలు సేను వారును మిత్రులమగునంటిమి. అంతకు పూర్వము శర్మగారు ప్రభుత్వ ఆర్థిక సభ్యునితో కయ్యమునకు కాలాత్రపుచుండెడివారు. శాసనసభయందు వారై కలవరపడక సమయస్ఫూర్తితో సభ్యుల అక్షేపాలకు సమాధానములిచ్చుచుండుట వారి ప్రతిభావిశేషములకు నిదర్శనము డిల్లీ పిమ్మ నగరములందు సాంఘికజీవితశాఖ్యమును వృద్ధిచేసినవారిలో శర్మగారిొకరు. త్వరలో అనధికారసభ్యుల ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచిక్కుపనిని వీరువదిలివేయుచున్నారు. వీరికిభగవంతుడు ఆయురారోగ్య విశ్వరథములు కలుగజేయుగాతయని కోరుచున్నాను. (హర్షధ్వనులు.)

సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు.

పిమ్మట సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు ఈ క్రిందివిధమున ఉపన్యసిందిరి:—

సర్ బి. యన్. శర్మగారు గొప్ప ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఆంగ్లేయు. విశాఖపట్నంనందు వీరు ప్రాక్టీసుచేయుట, పిమ్మట మద్రాసు హైకోర్టునందు ప్రాక్టీసుచేయుట, పిమ్మట శాసనసభ్యుడుగనుండుట, సేను ప్రభుత్వసభ్యుడుగ నున్నపుడు సన్న అక్షేపించుచుండుట, పిమ్మట డిల్లీ శాసనసభ్యుడగుట అటు పిమ్మట ప్రభుత్వసభ్యుడుగనుండుటను సేనుచూచియున్నాను. దేశసేవకై తమ జీవితమును ధారపోసిన ఆంధ్రమహాజనులలో శర్మగారిొకరు. మిత్రులగు దివానుబహద్దరు మోహన్ రామ చంద్రరావుగారు మరొకరు.

అనధికారులగు నున్నపుడు శర్మగారు ప్రభుత్వచర్యలను తీవ్రముగ విమర్శించుచుండెడివారు. కాని ఆ కాలమున అపొజిమనవర్తముకే ఉండెను. కేవలమువిమర్శనదృష్టితో విమర్శలు గాలింపబడుచుండెను. కొన్ని కొన్ని పర్యాయములు శర్మగారు

నానలకలకు గ్రహించుచుండెడివారు గాని నానలకల ననుసరించుచుండెడివారో కాగో చెప్పజాలను (నవ్వు). వీరిలో రెండలోపములున్నవి. చదువుపిచ్చి అధికము. అన్ని సమస్యలను సంపూర్ణముగ పరిశీలించెడివారిలో వీరిొకరు. రెండవలోపమేమనిన రాజకీయ విషయములందు వీరు దృఢముగ అభిప్రాయములను ప్రకటించువారు కారు. ఉద్యోగము ఉద్రేకమునువల్లార్చును. ఇందులకు మన సామ్రాజ్య శాసనసభ నూతన అధ్యక్షుడే సాక్షి. శర్మ ప్రభుత్వసభ్యుడు కాగానే ఉద్రేకమును విడనాడి శాంతముతో పనిచేయుట నేర్చుకొనిరి.

వీరు నిరాడంబరప్రియులు. అనవసరవ్యయము లొనర్చురుటకారు. అనవసరముగ మాట్లాడువారుకారు. ఉన్నతోద్యోగములందున్న భారతీయులు ప్రభుత్వమువారి రహస్యములను కాపాడగలరాయని పలువురు పంపింపించుచుండిరి. ఇట్లు రహస్యములను కాపాడుటయందు శర్మగారివలె పట్టుదలగనున్నవారు మరొకరుండరు. వలసపోయిన భారతీయుల సమస్యవిషయమై వీరు ఎట్టి ఆర్థాటముచేయక శాంతముగ గొప్పపని చేయుచుండిరి చెప్పవలసియున్నది. వీరి అధికారకాలము అన్నివిధముల అభివృద్ధిని నూచించుచున్నది. (హర్షధ్వనులు.)

గౌ. శర్మగారి ప్రత్యుత్తరము

గౌ. శర్మగారు సభ్యులకు వందనములర్పించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—సేను ఉద్యోగము వదిలబోవునప్పుడు నాపనిని ప్రశంసించువారున్నందులకు సంతోషించుచున్నాను. నాలోపములకు కప్పిపుచ్చినందులకు మీకు కృతజ్ఞుడను. పట్టుదలబట్టుతో తనధర్మములను నిర్వహించుచున్నకడకు ప్రజావిశ్వాసము పొందవచ్చునటుకు వాటివలె మొక నిదర్శనము.

87 సంవత్సరముల పూర్వము 1887 సంవత్సరము జరిగిన కాంగ్రెసుసభయందు సేను ప్రథమమున పాలుగై కొంటిని. కాని 1905 సంవత్సరముననే సేను సంపూర్ణముగ రాజకీయవిషయములందు దుర్మహము వహించుటకు మొదలని చెప్పవచ్చును. రాజకీయవిషయములందు నాకు దృఢముగ అభిప్రాయములు లేకుండెనని శివస్వామియ్యరుగారుచెప్పిరి. సేను మితవాదులలో మితవాదియని కొంతమంది మిత్రులు లేలమచుండిరి. శాసనసభయందు నాఉపన్యాసములనుచదివినవారు సేను అతివాదియని తలచుచుండిరి. కాని సేను అతివాదినో మితవాదినో నాకుకూడ తెలియదు. ప్రజాసమాహుతి దీనస్థితి విదేశములందలి భారతీయుల నీచస్థితిగాను కొంత ఉద్రేకమును కలిగించెను. ఆఉద్రేకముపై ఇచ్చిన ఉపన్యాసములవల్ల కొందరు నన్ను గౌ. పటేలుగారి తమ్ముడని తలచియుండవచ్చును. కాని పటేలుగారికున్న వాళ్ళోరణి నాకు బాతుగలేదు.

కేవలము వ్యభావిమర్శనలతో కాలముగడపుట విసుగుగతోచెను. అప్పుడు ప్రభుత్వసభ్యుడుగ నుండి ప్రజాసేవజేయుటకు అవకాశము లభించినందులకు సంతోషించితిని. వ్యవసాయశాఖ పరిపాలనసందర్భమున 1919 సంవత్సరపు ఖామమున ప్రజలకష్టములను తొలగించుటకై ఏమిచేయవలయునో తోచకుండెను. అప్పుడు గోదామల ఎనుమతినినిపేధించితిని. దీనివల్ల ఇతరరాష్ట్రములకు లాభము కలిగినను పంజాబునకు నష్టము కలిగినందుకు చింతిల్లుచున్నాను. పట్టికు వర్షుని డిపార్టుమెంటునందు శారద సట్లజీ నుకూర్చు బారేజీ ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించితిని. ఈ ప్రాజెక్టులకు 42 కోట్లు వ్యయమగునని అంచనావేయబడినది. 150 లక్షల ఎకరములకు నీరు సప్లయలగును. పట్టికువర్షుని డిపార్టుమెంటులో సేనుచేసిన పని అల్పమైనదికాదని తలచుచున్నాను. డిపార్టుమెంటునందలి ప్రతిపాపనము అన్నివిధముల శ్రేష్టమైనదిగ నుండునట్లు సేను కృషి సలిపియున్నాను. రాష్ట్రములు సౌకర్యములకు సద్వినియోగ మొనర్చుకొనిన అడవులవలన ఆర్థికముగ గొప్పలాభము పొందవచ్చును. వ్యయసాయవిద్య నభివృద్ధిపరచుటకై కూడ కొన్ని ఏర్పాటులు గావించితిని. మత్తేవరమునందలి పశుచికిత్సా ప్రతిష్ఠాపనమువంటిది ప్రపంచమునందు వేరొకటిలేదని చెప్పవచ్చును వ్యవసాయ పశుచికిత్స విద్యలకు ఇంజనీయరుగకు, అటవీశాఖ విషయములకును మన విద్యార్థులు విదేశములకుపోయి శిక్ష పొందవలసిన అవసరములేని సంపూర్ణముగ శిక్ష ఈదేశమునందే లభించునట్లు ఏర్పాటు చేయబడినవి. కాని ఇట్టి అనుకూలఫలితము లేర్పడుటకు సర్వము ఉద్యోగులను ప్రశంసించవలసియున్నది. సర్వము ఉద్యోగులు కలసి ఉత్సాహముతో పనిచేయునట్లు ఇట్టి అనుకూలఫలితము లేర్పడియుండవచ్చు. నాక్రింద పనిచేయుచున్న సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులందరు నాకు గొప్పసహాయము చేయుట నా విధానము విజయము గాంచుటకు సంపూర్ణోత్సాహముతో పనిచేయుచుండిరిని చెప్పవలసియున్నది. ప్రభుత్వసభ్యుడగు భారతీయుడు అనుభ

గింతవలసిన ఇబ్బందులు నాకు చక్కగ తెలియును. 2 వహించుటకై ఈ ఇబ్బందులు తొలగిపోవుటకు సాధనము.

వలసపోయిన భారతీయుల సమస్య విషయమై కొంత చెప్పెదను. ఈ సమస్య గొప్పచిక్కులతో కూడియున్నది. పలువురుకు అశాంతి కలుగజేయుచున్నది. పరిశీలులు శిక్షను పురికొల్పుచున్నవి కాని కొంత ఓర్పు వహించిన ఈ సమస్యకూడ మును తృప్తికరముగ పరిష్కారము కాగలదని నాకు నమ్మకమున్నది. (హర్షధ్వనులు)

కాకినాడ మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు

6 వార్డులలో ఎన్నికల ఫలితము తెలిసది

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు ముగ్గురు ఎన్నుకొనబడిరి మొదటి వార్డులో కాంగ్రెసు ప్రతినిధి శ్రీయుత పురం చినవెంకట నారాయణగారికి 88 ఓట్లును ప్రత్యర్థి శ్రీయుత పులిపాక నరసింగరావుగారికి 81 ఓట్లును వచ్చెను కాంగ్రెసు ప్రతినిధి నెగ్గెను.

ఇంకొక వార్డులో కాంగ్రెసు ప్రతినిధి శ్రీయుత లక్ష్మరాజు నుబ్బారావుగారికి 94 ఓట్లును ప్రత్యర్థి శ్రీయుత గాడిచర్ల సూర్యనారాయణగారికి 55 ఓట్లును వచ్చెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధి నెగ్గెను.

ఇంకొక వార్డులో ఆంగ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి శ్రీయుత మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారికి 68 ఓట్లును ప్రత్యర్థి శ్రీయుత కొల్లేపరరామమూర్తిగారికి 59 ఓట్లును వచ్చెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధి నెగ్గెను.

నాల్గవవార్డులో కాంగ్రెసు ప్రతినిధి శ్రీయుత వేదాంతం వేంకటకృష్ణయ్యగారికి 44 ఓట్లును ప్రత్యర్థి పారేపల్లి వేంకటరామయ్యగారికి 84 ఓట్లును వచ్చెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధి ఓడిపోయెను.

17 వ వార్డులో శ్రీయుత మండ సముద్రుడుగారికి 54 ఓట్లును ప్రత్యర్థికి 82 ఓట్లును వచ్చెను. సముద్రుడుగారు ఎన్నుకొనబడెను.

12 వ వార్డులో కాంగ్రెసు ప్రతినిధి శ్రీయుత పిల్లారి నెట్టి లక్ష్మీపతిరావుగారికి 88 ఓట్లును ప్రత్యర్థి కొయ్యలపల్లె స్వామిగారికి 127 ఓట్లును వచ్చెను. యీవార్డులో గూడ కాంగ్రెసు ప్రతినిధి ఓడిపోయెను.

జగన్నాథపురంవార్డు ఫలితములు సేను మధ్యాహ్నము లేలను. అచటగూడ కాంగ్రెసు ప్రతినిధియే నెగ్గనని ఆశించుచున్నారు. (స్వకీయ విశేషిరి తంతివార్త)

త్రివిజయంతి మహోత్సవము

తిరువళ్లూరుతాలూకాలో చేరిన “పెన్నాలూరుశేట” లో సుప్రసిద్ధులగు శ్రీమాన్ బొల్లపల్లి రంగప్పనాయుడు తిరువళ్లూరుతాలూకా బోర్డుమెంబరుగారి పురుషారమద్యారా, అత్యంత వైభవోత్సవముగ సేతుల శ్రీనాయుడుగారి దేవభవనమున జరుపబడు శ్రీజయంతిమహోత్సవము, ప్రతిదినము వరకు లాగికథా కాలక్షేపములు, శ్రీహరినామసంకీర్తనలు, భజనలు కుండల పూజకైంకర్యములను, ఆయాకాల తహస్సీదారులచే, “సరస్వతీదారుగారు” దేవబ్రాహ్మణాది సభ్యులజనబృందమును, వెలమఖండేగ రామంగాపురము నున్నగు తృత్యంత పరిసరగ్రామవాసులెల్లరు వేలకొలదిగ విచ్చేసి, కన్నులపండువుగ సందర్శించి యానందించుచుండురు.

శ్రీ శే. శ్రీ శ్రీ సుబ్బాపల్లి సుబ్బానాయుడుగారి పుత్రరత్నము శ్రీయుతి బొల్లంపల్లి చెంచునాయుడుగారిని కరుణ నుంచుకొని శ్రీయుత రంగప్పనాయుడుగారి యొత్సవమును ఏతుల జయప్రదముగ కొనసాగించుచుండుట ప్రశంసనీయము. ఈయేట సెప్టెంబరు 9 తేది యీమహోత్సవము ఆరంభించి 18 వ తేది రుక్మణీకల్యాణమహోత్సవము నతివైభవముగ జరుపబడును. శ్రీనాయుడుగారు తత్పురస్కారాజస్వామిదేవాలయ ధర్మకర్తృత్వభారమును భగవత్ప్రీతికై గుగ విరహించి జన్మసాఫల్య మొందుటయేకాక శ్రీవృద్ధులకు వామని జయంత్యుత్సవమును అతివైభవయుక్తముగ జరుపుచుండుటచే, వారు నిర్మలవిరిక్కులై కైవల్యపదభద్రులై పరంభాసునితోడ వైకృత మగుచుండుటకు సందియములేదు. శ్రీవృద్ధపరమాత్ముడు శ్రీయుత రంగప్పనాయుడుగారికి అష్టయశ్వరథములొసంగి యాదరించునని స్ఫురదయపూర్వకముగ నభిమంతులైనాడను.

ఇట్లు విన్నవించు దాసుడు

కాళహస్తి, జి. అచ్చయ్యనాయుడు, చెన్నపట్నము.

మ ద్రాసు: రాజకీయ కక్షలు

చెన్నరాజధాని యందలి రాజకీయ కక్షలను మూటిగ విభజింపవచ్చును. అసహాయ కార్యక్రమము నిలిచిపోవుటచే, బహిష్కారపక్ష మనునది ప్రత్యేకముగ లేదని చెప్పవచ్చును. స్వక్రుల యభిప్రాయము లంతగ గణనకు రావు. స్వరాజ్య పక్ష ప్రాముఖ్యము చెన్నరాజధానియందు దింకను ఏర్పడవలసియున్నది. అసహాయాద్యను మభివృద్ధి యందున్న సమయమున, స్వరాజ్యపక్షబల మత్య ల్పముగ నుండెను. శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు ప్రవేశించినపిమ్మటగూడ, వీరిసంఖ్య లత్య ల్పముగ నుండెను. వీరు జాతీయపక్షముతో గలసి వ్యవహరించుచుండిరి. ఈ కలయిక ముందుగూడ నిలిచియుండునా యని విత్కొంచు చున్నారు. రాజోవు ఎన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షము అధికబల మును సంపాదించవలె నని ప్రయత్నించుచున్నది. జాతీయపక్షమువారు వీరిలో జేరెదరా? చేరునెడల జస్టిసుపక్ష మడుగంటి, వర్ణవైషమ్యమంతరించును. జాతీయభావము ప్రజ్వరిల్లును. కాని ప్రస్తుతస్థితిలో ఉభయపక్షములమధ్యగల భేదము లోకధర్మముపై నాధారపడియున్నది. అది వ్యక్తిగతములు కానేరవు. మంత్రిపదవులను స్వీకరింపవలయునా లేదా? ఈప్రశ్న, గతభానువారమున గోక్షేహాలులో జరిగిన సభయందు బైకివచ్చెను. సత్యమూర్తిగారు స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమును సమర్థింపగ, కట్ట మంచి రామలింగారెడ్డిగారు జాతీయపక్షపు కార్య విధానమును సమర్థించిరి. మంత్రిపదవుల సంగీక రించినంతమాత్రాన, సప్తము గలుగ బోదని రెడ్డిగారు సూచించిరి. కొంతకాలము క్రిందట స్వరాజ్యపక్షమునందే, మంత్రిపద స్వీకారము విషయమై అభిప్రాయభేదము పొడమెను. మధ్య రాష్ట్రములందు, మంత్రిపదవుల సంగీకరించి నిరోధము కొనసాగింపవచ్చు ననుభావము పొడగట్టెను. కాని, తుట్టతుడకు ఉద్యోగాక్రమణము పనికిరాదని స్వరాజ్యపక్షమువారు నిశ్చయించిరి. ఇదివర కెటుల దలచినను, నేటిపరిస్థితులు మిగుల క్లిష్టముగ నున్నవి. మితవాదులును స్వరాజ్యపక్షమువారును కలసి విన్నవించిన మితమగు కోర్కెలను గూడ, ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. మడిమెను మెజారిటీరిపోర్టు దప్పవేరొకసూచన సంగీకరింప వీలులేదని, ప్రభుత్వ సభ్యులు స్పష్టపరచిరి. సంస్కరణములను చేపట్టి కొనసాగించినగాని, ప్రజలసామర్థ్యమును పరిక్షింప వీలులేదని. సంస్కరణశాసనపుపీఠిక నతిక్రమింప వలనుపడదని.

సంస్కరణములను నిర్వహించుట దుస్సాధ్య మని, అనుభవనీయులగు మంత్రులే సూచించి

యుండ, వేరొక నిదర్శనముతో బనిలేదు. అట్టితరీ, సంస్కరణముల నిమిత్తము పరీక్షలకు లోనగుటయు దుర్లభము. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధిని అన్నిపక్ష ములవారును ఆశించుచున్నారని, నెహ్రూగారి తీర్మానము తెలుపుచున్నది. అట్టి స్థితిలో స్వరాజ్య సంపాదనము నిమిత్తము స్వయంసహాయముపై నాధారపడియుండుట ధర్మముగాని, మరల నుద్యోగ పదవులను స్వీకరించుట, సంస్కరణనిర్వహణ బాధ్యతను వహించియు దేశసేవ జేసెదమనుట, వ్యర్థపు తలంపు. ఇందువలన అధికారవర్గమునకు చేయూతనొసగుటదప్ప వేరొకలాభముగలుగబోదు. అందుచే చెన్నరాజధానియందలి జాతీయపక్షము వారు స్వల్పలాభములపై నాశపెట్టుకొనక, ఉద్యోగ వాంఛను పూర్తిగ విడనాడి, స్వరాజ్యము లభించు వరకు ప్రజలతో గలసియే పనిజేయుచో, సర్వవిధ ముల లాభముగలుగును. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము నకుతోడ్పడుకొలదియు, ప్రజల పరాధీనత విస్తరించుట స్వతస్సిద్ధము. బెంగాలు, మధ్యరాష్ట్రములలో పతే సంస్కరణముల బూటకము నిక్కడ గూడ తొలగించుచో, భావ్యభివృద్ధి సుకరమగును. కాని ముం దెట్టిపరిణామము గలుగునో జెప్పనవసరము లేదు.

జస్టిసుపక్షమునకు ఉద్యోగములయాశ దప్ప వేరొకటి లేదని, నిన్నటిదినము సౌందర్యమ హాలులో జరిగినసభలో వ్యక్తమయ్యెను. జాతి ద్వేషము వీరికి ప్రధానాధారముగ కనుపించు చున్నది. కాంగ్రెసుపక్షమువారును గాంధీమహా త్ముడును గూడ జస్టిసుపక్షమునందే జేరవలయు నని డాక్టరు నటేశమొదలియారు గారు గోరిరి. కాని, వీరికోర్కె ఎన్నటికిని సఫలముగాదని చెప్పవచ్చును. స్వాతంత్ర్యోద్యమమును జస్టిసు పక్షమువారివలె మరి ఎవరును నిరోధింపబూను కొనలేదు. స్వరాజ్యోద్యమము నెవరును వీరివలెప్రతిఘటించలేదు. ప్రభుత్వమువారింత తోడ్పడినను, జస్టిసుపక్షము ప్రజాదరణ నిక బొందజాలదు. చెన్న పురి ఎన్నిక లీ విషయమును తేటపరచెను. ఇతర తావులందుగూడ జస్టిసుపక్ష మోడిపోవుచున్నదని వార్తలు తెలుపుచున్నవి. నెల్లూరు మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో జస్టిసుఅభ్యర్థి లోడిపోయిరి. బందరు నగరమునందు జరిగిన ఎన్నికలలోగూడ నటులనే తటస్థించెను. జాతీయభావప్రజ్వలన మీ రాజధాని యందు ముఖ్యావసరము. జాతిద్వేషము రూపు మాసినగాని, చెన్నరాజధానికి ముక్తి యుండజాలదు. అట్టిస్థితిని చేకూర్చుటకు, బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులను భేదము లేక హిందువులు మహా మృదీయులను భేదము లేక, ఎల్లరును కలసి పాటు బడుట ధర్మము.

నర్. బి. యన్. శర్మగారు

నర్. బి. యన్. శర్మగారి ఉద్యోగకాలము పరిసమాప్తి జేందనున్నది. ఇండియాప్రభుత్వమును బ్రవేశించిన ఆంధ్రులు వీ రొక్కరే. శర్మగారు ఉద్యోగపదవిని వీడినయనంతరము, మరల ప్రజా హితజీవితమునందు పాల్గొని, దేశసేవగావించెదరని నమ్మెదము. ఉన్నతోద్యోగపదవులు ప్రస్తుత సమయమున ప్రజలలో నెట్టియత్సాహము గలిగింపక బోయినను, వెనుకటికాలమున వీనిపై మోహమధిక

ముగనుండెడిది. అధికారప్రతిష్ఠ మెచ్చుగనుండెడిది. అట్టి సమయములలో శర్మగారి నెంతయయినను కొనియాడియుండెడివారు. శర్మగారు ఉద్యోగపదవి యందు ప్రవేశించిన కాలమునాటికి, ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యోచ్ఛ పెచ్చు పెరిగెను. రాజ్యాంగసంస్కరణము లాశాభంగకరము లనియు అసంతృప్తికర ము లనియు, కాంగ్రెసుసభ తీర్మానించెను. ఛల ముస్సఫర్లు ప్రభుత్వపు పరిపాలనమును తీవ్రముగ ఖండించెను. అట్టి పరిస్థితులలో శర్మగారు ప్రభుత్వ సభ్యులయిరి. పిమ్మట అసహాయాద్యమము విజృంభించెను. శర్మగారేమి మేలొనర్చిరాయని విత్కొంచినవారు సయితము గనుపింపరయిరి. గతశనివార మునాడు శర్మగారికి సిమ్లాలో నిచ్చిన విందునంద ర్భమున, గావింపబడినప్రసంగముల గాంచిన, భారతీయులు ప్రభుత్వమున ప్రవేశించి చేయగలిగిన మేలు అంతగలేదని వ్యక్తము కాగలదు. శర్మగారి కృషివలన కొన్ని ప్రాజెక్టులు ప్రారంభ మయిన మాట నిజమేయైనను, ముఖ్యమగు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులపాక్కులవిషయమున వీరికృషి ఫలింప దయ్యెను. ఇందుకు కారణముల గనుగొన దూరము బో నక్కరలేదు. అధికారవర్గయంత్రమే లోప భూయిష్టమయినపుడు, అందు జేరినవారు ప్రజల స్వాతంత్ర్యముల నెటుల కాపాడగల్గుదురు? శంకరక నాయరుగారు, వేరొకవిధమున ప్రభుత్వమును ప్రేరేపింప లేక తమపదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి. శర్మగారు రటుల గావింపక నిలిచియున్నను, తమ నిస్సహాయతను కనుబటచిరి. ఇండియాప్రభుత్వము వారి పేరుతో జరిగెడి వ్యవహారముల కన్నిటికిని సభ్యులందరును బాధ్యులే యగుదురు. నిర్బంధశాసనములను తొలగింపకుండుట కేమి, భారతీయులు గోరెడి స్వపరిపాలనము సంగీకరింపకుండుట కేమి, ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులయినపుడు, శర్మగారును ఆబాధ్యతను వహింపక తీరదు. స్టేటుకొన్నిలు సభలో వీరు సంస్కరణతీర్మానము నెదిరింప వలసి వచ్చెను. వీరి స్వంతయభిప్రాయము లెటులున్నను ప్రభుత్వపక్షమును వహింపక తీరదు. అందుచే శర్మగారు మరల బయటకు వచ్చుచున్నందులకు సంతసించెదము. వీరు ఆంధ్రోద్యమా రంభమునందు జూపిన యుత్సాహము, ఉద్యమాభివృద్ధికి మిగుల తోడ్పడె ననుటకు సందియము లేదు. భాషప్రయుక్త రాష్ట్రవిభాగసమస్యన ప్రభుత్వమువారి ఎదుటకు దెచ్చి ఆంధ్రాభిమానమును వీరు సార్థకపరచిరి. శర్మగారు సిమ్లాప్రసంగము లో దెలిపినటుల, వీరి రాజకీయాభిప్రాయము లెవ్వ యో కనుగొనవీలుండెడిది కాదు. కొందరు వీరిని అతివాదులనియు, మరికొందరు మితవాదు లనియు భావించుచుండిరి. ఏది యెటులున్నను, వీరు విశేష కృషిచేసి చిక్కు విషయములను పరిశీలించి అవగాహన జేసికొనుచుండిరి. వాచా, శివస్వామి అయ్యరు మున్నగు ప్రముఖులు వీరి రాజకీయపరిజ్ఞానమును ప్రశంసించుట జూచిన, ఇందలి యథార్థము వెల్లడియగును. ఆంధ్రదేశమునందు ప్రజల శ్రేయము నిమిత్తమై పాటుబడెడివారనేకు లీ సమయమున కావలసియున్నారు. వివిధోద్యమములను నడిపింపగల నాయకులు గావలసియున్నారు. శర్మగారు ప్రజలమధ్యకు వచ్చుటచే, అట్టికొరత కొంతవరకయినను తీరునని నమ్మెదము. శర్మగారు ప్రజాసేవ నలుపుటకు, వారికి దీర్ఘాయురారోగ్యముల నిచ్చుగాక యని పరమేశ్వరుని వేడెదము.

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులు: ప్రతీకారము

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయుల స్థితిగూర్చి, సామ్రాజ్యశాసనసభలో పలు ప్రశ్నల నడిగియుండిరి. ప్రభుత్వమువారు రిందు కిచ్చిన సమాధాన మే మాత్రము సంతృప్తికరముగ లేదని చెప్పవచ్చును. కాండుటేబిలు సమావేశము జరుగవలయునని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గోరి గాని, ఇందుకు చాల యిబ్బందులు గల వని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు బదులు జెప్పిరట. ఆ యిబ్బందులెవ్వయో దెలుపవలయునని యడుగగ, వలను పడ దని ప్రభుత్వసభ్యుడు బదులు చెప్పెను. ప్రజాప్రతినిధులతో నీ విషయమై దాడికము తేకుండ సందర్భముల నేల దెలుపగూడదో తెలియదు. ఇంకను ఆఖరుజవాబుకొరకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెదురు జూచుచున్నారు. ఇది వట్టి యడియాశదప్ప వేరుగాదు. ఇక, వేరొకసాధన మేమి? ఆసియాబిల్లు చట్టమగుచో, కాలనీలమంత్రి దానిని నిరాకరింపవచ్చును. వారటులగావించెదరా యనునదియే ప్రశ్న. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటీషుప్రభుత్వము నీవిషయమై ప్రేరేపించుట ముఖ్యమని శాసనసభ్యులు గోరిరి. కాని, అందువిషయమునగూడ ఆశ గనుపింపదు. ప్రతీకార చట్టమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రమలులో బెట్టవచ్చును. కాని అందు కింకను సమయము రాలేదనియు, అంత్యసందేశమును పంపుట భావ్యము గాదనియు, ప్రభుత్వసభ్యుడు పలికెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిరితిని, వెనుకాడుచు, త్వరితముగ నేకార్యముచు అవలంబింపకుండగ, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు భారతీయులను వీడించుటకు ఏమాత్రము వెనుదీయుట లేదు. నిర్బంధములపై నిర్బంధములను విధించుచున్నారు. హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యమిచ్చినగాని, ఫలప్రదమగు చర్యల దీసికొను నవకాశము గనుపింపదు.

మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక: హైందవ సమస్య
లిబరలుపక్షపాతిక యగు మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రిక రీడింగుప్రభువుగారిప్రసంగమును పూర్వముగ నామోదించుచున్నది. బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు ప్రసంగమును విమర్శించిననాటి దృక్పథము సయితము మారిపోయెను. సంస్కరణములను చేపట్టిన గాని వీలు లేదని, మాంచెస్టరు గార్డియను సయితము ప్రతిపాదించుచున్నది. సంస్కరణములపీఠిక భారతీయాశయముల కనుగుణముగ నున్నదట. హిందూదేశమున నిలుకడగల ప్రభుత్వమును నిలుపుటకు సాధ్యపడ దని, మాంచెస్టరు గార్డియను తలంపు. మరియొకవాద మేమన, సైన్యమునందు భారతీయులకు ప్రవేశము గలుగునప్పటికి చాల సంవత్సరములు పట్టునుగాన, అంతవరకు సివిలునర్వసు ఉద్యోగులు నిలిచియుండవలెనట. ఈలోపున స్వపరిపాలన మిచ్చుటకు వీలు పడదట. గ్రామపంచాయతులు దేశమున నొక్క మారుగ మొలవజోవనియు, సైన్యముల నొక్క మారుగ సృష్టింప వీలులేదనియు, మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక మందలించుచున్నది. ఇందును బట్టి చూపుమేరకాలములో స్వపరిపాలన మీయబడునను ఆశ కనుపించదు. ప్రజలకు పాకర్యములను త్వరితముగ నిచ్చుచో అశాంతి తొలగుటకు మార్గ, తీరని యనర్థము వాటిల్లునట. స్వరాజ్యము,

అరాజక మగునట. ఇట్టిభావముల దెలిపెడి బ్రిటీషు లిబరలుపక్షమువారు భారతీయుల కెట్టినహాసము జేయగలరో దెలుప నక్కరలేదు.

హార్ని మెనుగారి ప్రవాసము

హార్ని మెనుగారి ప్రవాసము నింకను ఎంత కాలము నిలిసియుండెదరో తెలియదు. చమన్ లాల్ గా రీవిషయమై యడిగిన ప్రశ్నకు ప్రభుత్వ సభ్యుడు సరియగు జవాబు చెప్పకపోయెను. హార్ని మెనుగారిని హిందూదేశమునకు రానియకుండుటకు, వారికి హిందూదేశముపై గల యభిమానమే కారణమని ఎంచవలయును. వారిపై నెట్టినేరముల నింతవర కాపాడింపలేదు. లా కోర్టులలో నింతవరకును విచారింపలేదు. లా ఆర్డరురక్షణ కిది మార్గము గానేరదు. జమ్నాదాసు మహతాగారు దెలిపినటుల, నాగరిక ప్రభుత్వలక్షణమున కిది విరుద్ధముగ గనుపించును. హార్ని మెనుగారిని ప్రవాసమునకంపిన నాటి పరిస్థితులు నేడును గలవని ప్రభుత్వసభ్యుడు దెలిపెను. గాని, అవి ఏవియో తెలుపలేదు. పరిపాలనావిధాన మొత్తంలో మారిన సంతమేలని చూపుట కీనిదర్శన మొక్కటి చాలును.

రజాల్ గారి దీనాలాపము

స్టేటుకౌన్సిలుసభలో రజాల్ గారు గావించిన దీనాలాపము వింతగ దోషక మానదు. మైనారిటీ రిపోర్టు సూచనలను గూడ విచారింపవలయునని గోరుచు, స్టేటు కౌన్సిలు సభ ప్రభుత్వమువారి కింతవరకు తోడ్పడిన విధమును వీరు సూచించిరి. సామ్రాజ్యశాసనసభవారు స్వదేశసంస్థానాధీశుల రక్షణచట్టమును నిరాకరించినపుడేమి, 1923, 24 సంవత్సరములలో ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించినపుడేమి, స్టేటు కౌన్సిలు సభ వారు ప్రభుత్వమువారు కోరిన విధమున జరిపిరి. ఇంకను నెన్నియోవిధముల తోడ్పడిరి. అట్టితర, తమ చిన్న సవరణను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింప గూడదా యని, రజాల్ గారు వేడుకొనిరి. కాని వీరి కోర్కె నిరాకరింపబడెను. రజాల్ ప్రభుత్వ లిక నయినను సహకారమువలని ప్రయోజనమును గుర్తించెదరా?

గుట్టపు పందెములు

గుట్టపుపందెముల పేరుతో పెద్దపట్టణములలో జరిగెడి జూదమును గాంచిన, ఎట్టివారి కయినను విషాదము గలుగకమానదు. వీనిని గొప్ప యధికారులుగూడ నభిమానించుటచే, ప్రజలకు వీనిపై మోహ మధిక మగుచున్నది. ఎందరో డబ్బు దుగ బెట్టుకొనుచు, అధికనష్టములపాలగుచున్నారు. ఇట్టిజూదముపట్ల అసమ్మతి జూపువారు కొందరున్నను, ప్రయోజనము గలుగకున్నది. బొంబాయి క్రైస్తవసంఘమువారు గుట్టపు పందెముల నాపుడలజేసి ప్రజలను రక్షింపవలయునని కోరుచు తీర్మానించిరి. అన్ని సంఘములవారును మేల్కొని యీతిరస తీవ్రమగు నసమ్మతి జూపినగాని, ప్రభుత్వమువారు మేల్కొనరు.

ఎక్సైజు డ్యూటీ

బొంబాయి మిల్లులపై విధించిన ఎక్సైజు డ్యూటీని వెంటనే నిలిపివేయవలయునని, టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక గోరుచున్నది. రాజప్రతినిధి

గారి ఆక్షేపణ నిరాధార మనియు, సందిగ్ధమయ ముచెంచినపుడు వెంటనే చర్య దీసికొనుట ముఖ్యమనియు ఈ పత్రిక హితమొనగుటచే, దీనిని త్రోసివైచుట పాడిగాదు. ఎక్సైజు డ్యూటీని రద్దు జేసెదమని ప్రభుత్వమువారు రిదివరకే వాగ్దానము జేసియుండిరి. ఆ వాగ్దానమును చెల్లించుట కింత కన్నను అనుకూలసమయ ముండదు. మిల్లు లొక్కొక్కటి మూలపడిన పిమ్మట, విచారించి ప్రయోజన మేమి?

ఆంధ్ర దేశమునకు సంభవించిన గొప్పనష్టము

పండితపూజ్యులయిన బ్రహ్మశ్రీ చెడలవాడ సుందర రామశాస్త్రిలవారు కడచిన శనివారము ఉదయం 9 1/2 లకు మదరాసు పాతచాకలపేటలోనున్న వారి స్వగృహమందు నిర్వాణము బొందిరి. వీరు ఈమహాకవియొక్క అశాస్త్రీయవిషయ ప్రవాహములోని దీవిగడ్డ లనునట్లు అచ్చటచ్చట మిగిలియుండు శాస్త్రీయ సదాచారమార్గలలోనివారు. ఆంధ్రద్రవిడదేశముల యందు శ్రీ శాస్త్రిలవారి విద్యావిశేషాదిగుణము తెలుంగని పండితు లుండరు. తెనుగుజిల్లాలయందలి పంపులతాండ్ర విద్యాపరిచితులలో సామాన్యముగా వీరి నెఱుంగనివారుండరు. అయినను వీరివర్తనమెంతయు మతవిషయక గ్రంథరచనారూపముగా నుండుటచే నీకాలమున మతవిషయకజ్ఞానశ్రద్ధ గలవారు చాలదక్కువగానుండుటచేతను ఇతర తాకోవిషయములయందుఁ బ్రవృత్తి కలవారివలె వీరొండులలో నింతటిభాషాసేవచేసినవారని సామాన్యజనమునకు తెలియు కష్టము. ఈసంగతి తెలియనివారికి వీరినిర్వాణము ఆంధ్రులకుగాని ఆంధ్రులభాషకుగాని ఎంతనష్టముకలిగించినదో తెలుపుటకై వీరియపూర్వభాషాసేవ నము కొంత యిటఁ జూప నవసరమగుచున్నది.

వీరు శ్రీమద్యాత్రీరామాయణమునకు ప్రతిపదార్థములు సమగ్ర తాత్పర్యము సర్వవ్యాఖ్యానవిశేషములతో రచించి ముద్రించియున్నారు. మఱియు శ్రీమద్భగవద్గీతా శాస్త్రమునకు మత్తత్రయ భాష్యములును, శాంకరమతోద్దీపకములైన పెక్కు లద్వైతవ్యాఖ్యలును చేర్చి సరియగు తర్జుమాతో తెలుగులో నొకయత్సంతాపూర్వమైన పెద్దగ్రంథము చాలశ్రమపడి సిద్ధముచేసినారు. ఇట్లే శ్రీమద్భాగవతరామాయణమును దెలుగువివరణముతో ముద్రించినారు. మఱియు శ్రీ శేంకరులవారి ప్రకరణగ్రంథములు అనేకములు తెనుగువ్యాఖ్యలతో నిర్దోషముగాఁ బ్రకటించిరి. వీరిగ్రంథరచనలోని నిర్దోషత్వమే వీరియొక్క పాండిత్య సాధుత్వ సానుభవములను వెల్లడించుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునందు ఉభయభాషాపరిచితు లగు పండితులు ఇంకను అనేకులున్నను వేదాంతగ్రంథములు వ్రాయుటకు పాండిత్యమునకుఁదోడు సాధుత్వము సానుభవము అత్యంతావశ్యకములగుటచేతను అట్టివారు ప్రపంచమందు చాలనరుదగుటచేతను సర్వవిధముల ఇటువంటికార్యములలో నత్యంతాసక్తి తములైన శాస్త్రీగారి నిర్వాణము ఆంధ్రులకు నాంధ్రభాషకు నత్యంతనష్టము కలిగించినది.

ఇక వీరి సుగుణసంపదమగుర్చి వీరికి పరమప్రేమాన్నులగు బ్రహ్మశ్రీ అరుణాచలశాస్త్రిలవారు వీరి నిర్వాణాదినందు తాము మామూలుగా చేయుచున్న వేదాంతశాస్త్రప్రసంగమును నిలిపివేసి యీక్రింద చూపఁబడిన వీరినిగూర్చి చేసినవర్ణననుబట్టి యే విదితమగుచున్నది.

“జ్ఞానవాసిష్టములో మహాపురుషగుణములను గూర్చి వర్ణన వచ్చునపుడెల్ల నన్నిటికి నేకలక్ష్యముగా నాకు శ్రీశాస్త్రిలవారే గోచరించుచుండురు. వీరితోడిపరిచయము గలవారి కెవరి కెవను వీరియెడ నానాటికి గౌరవ మధికమగుచుండునోగాని యేమాత్రము తరుగదను నొకయంశమే వీరి మహాపురుషతను చాటుచున్నది. దైవము వీరికి మఱియొకము ఆయుష్యము నొసఁగియుండినచో వీరు శ్రీశాంకరబ్రహ్మసూత్రభాష్యమును పైతే మిట్లే వ్రాసియుండురు. ఇట్టి యనుభవము గలవారిగుండ నటువంటిరచన తెనుగులో జరుగకపోవుట యాంధ్రులదురదృష్టమనియుఁ జెప్పినారు.

యౌవనమందే భార్యావియోగము జరిగినను విశేషవైరాగ్యముతో నుండిరి. వీరు నాలుగుదినములుమాత్రమే జబ్బుగానుండిరి. వారముదినములముందు వీరియాశోగ్యము యథాస్థి తముగానేయుండెను. అప్పటి కేమియు నాపచ్చిత్వములు

లేకుండాను పిదప కొడుకులను విధూతిధరించి తనవద్దకు రమ్మని తానును విధూతిధరించి వారిని దగ్గరకూర్చుండజేయుకొని "నాకు మీవలె ప్రవర్తనతోపయోగియైన రాజకీయదృశ్య లేకపోయినను భర్తమునందే దృష్టిగలిగి జీవించుటచేతనే యిట్టిమర్యాదయం దున్నాము. గనుక మీరును ఆభర్తమునే నమ్మి జీవించినయెడల సులభముగా గౌరవముతో జీవయాత్ర జరుపగలరు. ఇదియే నేను కష్టపట చేప్పవలసినవాక్యము" అని చెప్పిరి.

ప్రభువులలో పండితులును పండితభావములును ఆగు సర్వజ్ఞ సింగధూపతి వంశజులైన వేంకటగిరి సంస్థానాధీశులు ఈ పండితసాధువునకు చాల సహాయపరులుగా నుండిరి. ఈకాలముం దుగూడ పండితుల రసజ్ఞత గ్రహింపగల రాజులును, భర్తవించి త గలిగి యథాప్రాప్తవ్యవహారై లోకహితమునకే పాటు బడు సాధువులును నుండుట వైదికభర్తవరులకు మార్గదర్శక ముగా నున్నది.

వైదికభర్తవర్తనముందే నిరతులయి తమ పవిత్రజీవి తము చేల్లించిన శ్రీకృష్ణులవారు మా "వైదిక ప్రపంచపత్రిక"యొక్కయు వైదికభర్తసభయొక్కయు నిర్వాహమునకు వైతము ముఖ్యసహాయులు ప్రోత్సాహములు కార్యకూరులునయి యుండి నందున మహారానిమిత్రులు దొరకరాని పండితులు మంచుగురు వులు. వీరియొకస్మిన్ నిర్వాణమువలన వీరి కుటుంబముకంటెను ఆంధ్రదేశముకంటెను వైదికభర్తప్రచారమునకే విశేష నష్టదా యకమని చెప్పవలసియున్నది.

ఇట్లు,

డాక్టర్ కొ. వెం. సుబ్బనామాత్యుడు, ఎం. బి.

"వేదిక పరబ్ధ" సంపాదకులు

"వైదికభర్త సంస్థాపనసంఘ" కార్యదర్శి

అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘము ఆదాయ వ్యయములు.

30-9-1924 వ తేదీతో అంతమైన సంవత్సరము నకు ఆడిటు రిపోర్టు.

మొత్తము ఆదాయము 10 లక్షల 50 వేల రూపాయలు. మొత్తము వ్యయము 12 లక్షలు లెక్కలు. సరిగానుంచబడిన. రాష్ట్రీయ సంఘములెక్కలలో చాలవరకు పెద్ద మొత్తములు రాష్ట్రీయ ఖర్చుల సంఘములకు బదు లీయబడినటుల నూచింప బడిన. ఈ బదుళ్లలో చాలభాగము తిరిగి వసూలునట్లులు లేదు. రానివాకీలక్రింద ఖర్చువ్రాయవలసియైయుండును.

తిలక స్వరాజ్యనిధిలో 10-12-1924 వ తేదీకి నగదు నిలువ 1,50,000 రూపాయలు. బదుళ్లు 1,25,000 అని ఆడి టరు వ్రాసెను. (సీ. ప్రెసు)

మహాత్ముని సంచారము

బీ హారు రాష్ట్రము

నేడు 15-వ తేదీ మొదలు ఆక్టోబరు 24-వ తేదీ వరకును మహాత్ముడు బీహారు రాష్ట్రమున సంచారముచేయును. నేడు చక్రధర పురమునకును చైబాసాకును వెళ్లును. పిమ్మట రాంచీ, హజారిబాగులను చూచును. ఈనెల 20-వ తేదీ మొదలు 24-వ తేదీవరకును పాట్నాలో నుండును. అచట భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ జరిగిన పిమ్మట ఝారియా, భాగల్పూరు, పూర్ని యా, మాంఘీరు, గయ, ముజఫరాపూరు, గోపాలగంజి, చా ప్రా మున్నగు తట్టణములనుచూచి ఆక్టోబరు 24-వ తేదీకి వరకు పాట్నాకు వచ్చును. 25-వ తేదీని పాట్నానుండి బయలుదేరి సంయుక్తరాష్ట్రముల కేగును. బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు మొదటినుండి చివరవరకును మహాత్మునితోగూడ సంచారము చేసెదరు. (ఆ. ప్రె. స్పెషలు)

కలకత్తా కాంగ్రెసు సంఘము

నేనుగూడ గారు తగాదాలను పరిష్కరించుట

తగాదాలలోను రెండు కాంగ్రెసు సంఘముల నాయకు లగు శ్రీశచంద్ర ఛట్టాజీ మనోరంజన టెన్జీగార్లతో జె. ఎం. నేనుగూడ గారు సంభాషించిరి. రెండు సంఘముల ఎన్నికలను రద్దుపరచిరి. నవంబరునెలలో వరల యెన్నికలజరుగును. అంత వరకును శ్రీశచంద్ర ఛట్టాజీగారి అధ్యక్షత క్రిందనున్న సంఘము పనిచేయుచుండునని నిర్ణయించిరి. (ఆ. ప్రె. స్పెషలు)

మదరాసు వార్తలు

ఒక ప్రమాదము:— రైల్వేకూలి ఒకడు నిన్నటిదిన ము అంబత్తురులో బాలప్రబంధికి మన్నుత్రవుచుండగ కాలి పై ఒక పెద్దగడ్డ పడిన. కాలంతయు చితికిపోయెను. నేటిదిన ము జెనరలు హాస్టలునందు అతడు చేర్చబడిన.

శ్రీపాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగ సభ:— ఈసభవారి యాజమాన్యమున టంకకాల శిథిలందగి థియలాజి కలు న్యూఘాల్ బ్రహ్మశ్రీ పండిత శ్రీరంగం శక్తగోపాచారి గారు ఈనెల 17 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు కాశ్యోక్తి రామసంవాదము, 20 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు చిత్రకూటగమనము హరికథగ చెప్పెదరు.

మోటారు బైసెక్లు దొంగతనము:— కడ చిన శేనివారము విజ్జోరిమాపల్లికుడూలో దాస్యజరుగుచుండ క్రింద ఒక మోటారు బైసెక్లు దొంగిలించబడి నని ప్రకటించి యుంటిమి. ఈ బైసెక్లుబండి సెంటు థామసునువుంటు బార క్కుసూపమున గుట్టచాటున దాచిపెట్టబడిన. పోలీసువారు బండిని పట్టుకొనిరి. దొంగను పట్టుకొనుటకై పోలీసువారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

రాకపోకలు:— కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఎ. రంగనాథం మొదలిగారు, కలనలు బోలూసాధుగారు నేటి దినం ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి.

సర్వే దొర్లపర్తి గోంధర్లుకాగారు నిన్నరాత్రి పట్టావి వెల్లిరి.

డాక్టరు డైససుగారు నేటిదినం బొంబాయి మెయిలు లో చెన్నపురికి వచ్చిరి.

గొల్ల ఖానుబహదరు ఉస్మానుసా హెబుగారునిన్నరాత్రి కోయంబూరు వెల్లిరి.

గొల్ల సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, ఎ. వై. జె. కాం బెలు, యస్. బి. ఈవస్సు, సి. టి. మల్లింగన్నగార్లు నేటిదినం రాత్రి ఉడకమండలం వెల్లిదరు.

దంతకోగ చికిత్సకుడగు డాక్టరు హెచ్. వెంకటరావు గారు తిరునల్వేలియం దొక జమీందారునకు చికిత్సచేయి వెల్లి యుండి నేటిదినం చెన్నపురికి తిరిగి వచ్చిరి.

గుడివాడ సేవాశ్రమము

సేవాశ్రమ విచారణకు సంబంధించిన కొందరు 15-9-25 తారీఖున గుడివాడచేరుటకు వీలులేదు గనుక విచారణ యెప్పుడు జరుగునది యికముందు తెలుపబడును.

సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి, అధ్యక్షుడు

గుడివాడ సేవాశ్రమ విచారణసంఘము.

ఆంధ్రరాష్ట్రసభ

ఈనెల 12 వ తేదీని జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రసభావ్యవ. సంఘసమావేశములో ఆంధ్రరాష్ట్రసభకు అధ్యక్షుని నామమును నూచించి పంపుటకు 1925 ఆక్టోబరునెల 6 వ తేదీవరకు గడు విచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

చె. వెం. నరసింహారావు, తా. కార్యదర్శి.

శ్రీ శ్రీ తిరుమల రాఘవాచార్యులుగారు

ఈనెల 12 వ తేదీ పగలు 10 గంటల సమయ మందు శ్రీవైష్ణవ పత్రికాధికారులయిన శ్రీమ ద్వేదహర్షత్యాదివి మావిష్ణు లగు శ్రీమ త్తిరుమల వీరరాఘవాచార్యులవారు తివ్యంబును పరమపదంబును శాశ్వతంబు నగు శ్రీ వైకుంఠంబున స్వాచార్య పదపంకజ సన్నిధానంబును జేరిరి. శ్రీవిష్ణుదేవ్యత మతాభివృద్ధికై పాటుపడుచున్న వీరి యాకస్మిక పరమపద ప్రాప్తిచే శ్రీవైష్ణవ మతప్రచారమున కెంతయో లోపముగలిగి నని చెప్పక తప్పదు. వారి కుటుంబమునకు సానునయ వాక్య ములు దెలుపుటయే కాక, ఆచార్యులవారికి నిత్యవిభూతియందు రాశ్వతకాంతి గలుగుగాక.

న్యాయస్థాన వార్తలు

నర్సారావుపేట తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షునిపై నేరము

జామీనుమీద వదలుట

(హైకోర్టు)

ఇటవల గంటూరుజిల్లా సెషన్సుజడ్జిచే ఒకవత్సరము క తినకేతు విధింపబడిన నర్సారావుపేట తాలూకాబోర్డు ఉపా ధ్యక్షుడును ఆర్టింగు అధ్యక్షుడును ఆగు నర్సారావు రంగయ్యచౌ దరిగారి తరపున హైకోర్టునం దీదినము అప్పీలుజేయబడిన. అ ప్పీలుతోబాటు, ముద్దాయిని జామీనుమీద వదలిపెట్టవలసిన దని గోరుచు పిటిషనుగూడ దాఖలుచేయబడిన. ఇవి న్యాయ మూర్తి జాక్సనుగారియెదుట కీడితమున విచారణకు వచ్చెను.

ముద్దాయియు, హెడ్డుగుమాస్తాయును కలసి తాలూకా బోర్డుధనము నపహరించి విక్యానద్రోహనేర మొనర్చినని ప్రాసి క్క్యానువారి ఆరోపణ. ఉత్తరపురోడ్డున గల పెద్దచెట్లను వే లము వేయవలసినదని జిల్లాబోర్డుఅధ్యక్షు డుత్తరువుజేసి నని యు, ఆవేలమునందు వసూలయినమొ త్రమును ముద్దాయి లపహరిం చిరనియు ప్రాసిక్క్యాను చాదన.

ఉపాధ్యక్షుడు తాను కమ్యుటలనుడననియు, చదువను వ్రాయను తెలియదనియు, తాలూకాబోర్డు కార్యక్రమము తన కు తెలియదనియు, హెడ్డుగుమాస్తా తప్పడుమాటలు చెప్పి ప త్రములపై తనసంతకమును దీసుకొనెననియు చెలిపెను.

సెషన్సుజడ్జి ఆవాదన సంగీకరించెను గాని రు. 204 ల విషయమునమాత్రము, ముద్దాయికి చెలిసియే నేరమొనర్చినని యెంచి 409 వ సెక్షనుక్రింద శిక్షించెను.

అప్పీలునందు పై రు. 204 ల పద్దు సివిలువాకీగాని శ్రీ మిసలు నేరముగాదనియు, పౌరసత్వ గౌరవముల నందుటకు ప్ర య త్నించి నందుకు ముద్దాయి తగు ప్రతిఫలము ననుభవిం చె ననియు నుడివి ముద్దా యిని జామీనుమీద వదలిపెట్టవలసినదని గోరిరి.

న్యాయమూర్తి జామీనుమీద ముద్దాయిని వదలి అప్పీలు నకనమతి నొసగెను. ప్రస్తుతము సెషన్సుజడ్జి యెదుటనున్న క్రిమినలు అప్పీలును హైకోర్టువారి పరిష్కారమునకుపంపవలసిన దని గూడ న్యాయమూర్తిగారు ఉత్తరు వొసర్చిరి. ముద్దాయి తరపున కె. ఎస్. జయరామయ్యరు, ఎ. వెంకటసుబ్బారావు గార్లు వాదించిరి.

* * * * *

పతితుడగు పూజారిని నిషేధించుట

రామతీరదేవాలయపు వివాదము

విజయనగర సంస్థానములోని రామతీర దేవాలయము నందు అగ్నుకుడు అర్చనల నొనర్చుకుండ నిరోధించుచు నుత్తరు వు నొనర్చవలెనని గోరుచు తేబడిన పిటిషను న్యాయమూర్తి జాక్సనుగారు నిన్న సాయంత్రము విచారించి తీర్పు జెప్పిరి.

దావా వివరములు చాల విచిత్రముగ నున్నవి. పై దేవా లయమునందు పూజారిగపనిజేయుచున్న సముద్రాల అప్పలాచా ర్యులు అనునతడు పంచములలో నొకతె గయగు తెల్లి కుల ఘోల కు పౌరోహి త్య మొనర్చి వారి ని మట్టుకొని తర్వాతములు మొదలగునవి అర్పించెనట. అందుచే నాతడు పతితుడయ్యెననియు, దేవునికి ప్రసాదమునవండి, నైవేద్యాది అర్చనలనొనర్చుటకును తగదనియు, ఆతనిచే పచన అర్చనాదులచేయింపగూడదనియు ఆక్షేపించుచు, భక్తులతరపున తూపురాని నరసింహాచార్యులగారు వగైరాలు పూజారిపైతన ధర్మకర్తయగు విజయనగరము మహారాజాగారిపైనను దావాతె చ్చిరి. దావాపరిష్కారమగులోపల అప్పలాచార్యులు దేవాల యమును ప్రవేశించి, వంటచేసి అర్చన యొనర్చుకుండ నిషేధిం చుచు ఇంజంక్షను నుత్తరువు నొసగవలసినదనిగూడ వాదులు దర ఖాస్తుపెట్టగా జిల్లాముసఫరుగా రదేవిధమున టెంపరరీ ఇంజం క్షను నొసగిరి. కాని ప్రతివాడు లందుపైన అప్పీలుచేయగా జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఇంజంక్షనుమరద్దుజేసిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు యుత్తరు వుమీద వాదులు ప్రస్తుత మీపిటిషనును హైకోర్టునందు దాఖలుచేసిరి.

వాదితరపున టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యరుగారు బి. జగన్నాధదాసుగారు హాజరై పతితుడగువాడు వండిన అన్న మును పై వేద్యముజేయునెడల దేవునిమాహాత్మ్యము తగ్గి క్రమ క్రమముగా దేవుడావిగ్రహమును వదలివెల్లిపోవుననియు అందుచే దావాపరిష్కారమగువరకు టెంపరరీ ఇంజంక్షను నుత్తరువును జారీ జేయవలసినదనియు గోరిరి. వారు తమ వాదనల బలపరచు కొన్నిధర్మకాస్త్రవేదాంతగ్రంథములనుండి యుదాహరణలగూడ నొసగిరి.

న్యాయమూర్తి అదేవిధముగ ఇంజంక్షను నుత్తరువు నొసగెను.

భారతశాసనసభ

విదేశములందలి భారతీయుల బాధలు

తగునంజాయిషీ నీయతేక ప్రభుత్వసభ్యుడుక్కిరి చిక్కిరి యగుట

కాగితముల పరిశ్రమ రక్షణిల్లామోదించబడెను

క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డునందలి సవరణలు:

ప్రతినిధుల సూచన లామోదించబడెను

సిన్హ, డిప్యూటీ చైర్మన్:—భారతీయ కళయొక్క భవిష్యత్తునుగూర్చి బొంబాయి క్రానికలుపత్రికయందలి వ్యాసము చూడబడెనని బి. యకా. మిత్రగారు జోషీగారికి సమాధాన విచ్చిరి. డెల్లి సంఘమువారు భారతీయకళాభివృద్ధికి నూచించిన సందర్భములను తెలియజేయు యధికారపూర్వకముగ నివేదిక యేదియును ప్రభుత్వమునకు జేరలేదు. నూతన డెల్లి కిల్లులన పరమగునంతకాల ముంచుబడుదురు. నూతన డెల్లి నలంకరించు విషయమున ప్రభుత్వ మొకపద్ధతి గట్టుబడి యుండలేదనిరి.

దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయులవిషయమై ప్రశ్నింపబడినపుడు సభ్యులచే భోరుగారు చాల పోషనకు బాటలు తెరి. భారత ప్రభుత్వము, దక్షిణాఫ్రికా సంయుక్త ప్రభుత్వమునకు సర్వపాక్షికసభ సేర్పాటు విషయమయి యొక లేఖన వ్రాసినది జిన్నాగారికి తెలిపిరి. సంయుక్త ప్రభుత్వము భారత ప్రభుత్వమునాచన నంగీకరించుటయందు గల కష్టములను నూచించి, భారత ప్రభుత్వముయొక్క ప్రశ్న విషయమయి యొకను నిశ్చయమునకు రాలేదని సమాధానమిచ్చిరి.

చమున లాలుగారు—ఈవిషయము సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించినదని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు తెలిపి సంయుక్త ప్రభుత్వమును లాసంగబాటునకు దేవలయనని తెలిపిరా?

భోరుగారు—యావిద్యవయము భారతమంతరి వారిసంఘముయొడుగునంచి ఐదు పదుద్యోగమున నీవిషయమున జేయగలిగినంతవఱకు జేయగోరబడిరి.

జిన్నాగారు—సంయుక్త ప్రభుత్వమునకు భారత ప్రభుత్వముపైన వరతులేవో నిశ్చయముగ తెల్పడు? దానికి సంయుక్త ప్రభుత్వ సమాధానమేమి?

భోరుగారు—వెంటనే సరిగా సమాధానమియలేదు. కాని సర్వపాక్షికసభ సేర్పాటునకు భారత ప్రభుత్వము గోరెను. దానికి వారభ్యంతరములను నూచించిరి.

జిన్నాగారు—ఆయభ్యంతరములేవి?

భోరుగారు—దానికి సమాధానమిచ్చుటకు సంసిద్ధముగ లేను.

పిమ్మట సర్. హరిసింగగౌరగారు ప్రతిరోధము చట్టము క్రింద వెంటనే భారత ప్రభుత్వ మేలధర్మములను నిర్ణయించుకూడదని యడిగిరి.

భోరుగారు—అట్టి ప్రతిరోధ ప్రయత్నముల కశరమంత తొందలతో గలదని భారత ప్రభుత్వ మూహించుట లేదనిరి.

రాయబారములు జరుగుచుండగా, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు దమకుజరిగిన యుత్తరప్రత్యుత్తరములను వెలిబుచ్చుటవలన రాయబారములకు భంగము కలుగునని జిన్నాగారికి భోరుగారు సమాధానమిచ్చిరి.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:—మిరాయబారముల విషయ మెప్పటికి లేలను?

భోరుగారు:—అది వారివారి యభిప్రాయములనుబట్టి యుండును.

డి. పి. సింహగారు:—ఈరాయబారములు జరుగుచుండగానే దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము ఆరోగ్యవంతముగ మెట్లు ప్రదేశములనుండి భారతీయులను వెడల్పగొట్టుకాసము నంగీకరించినప్పుడు, మిప్రయత్నములవలన లాభముకలదని ప్రభుత్వ మూహించుచున్నదా?

భోరుగారు:—తప్పక.

రామచంద్రరావుగారు:—ఇంకా రాయబారములవలన లాభమున్నదని ప్రభుత్వ మూహించుచున్నదా?

భోరుగారు:—దక్షిణాఫ్రికాసంయుక్త ప్రభుత్వము సంపూర్ణముగ భారతదేశమును నిరాశపఱచి తుది సమాధానమిచ్చువరకు నీరాయబారములను నడుపుచునేయుండును. దాని మిలుగుగారు మెట్లు ప్రదేశములను శ్వేతజాతులకే ప్రత్యేకించు కాసము జనవరి చూసమందుగాని మిమర్శింపఁ జడదని తెలుపుచున్నారు. అంతవఱకు రాయబారముల కవకాశమున్నది.

డి. పి. సింహగారు:—ప్రతిరోధ చట్టము నమలునందుచుటకు ప్రభుత్వమునకేమి యభ్యంతరము కలదు?

భోరుగారు:—దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయుల కేమి.

జిన్నాగారికి సమాధానమిచ్చుచు స్టేటుకాన్సిలు సభలో ఫజలీహుస్సేనుగారు మెట్లు ప్రదేశములను శ్వేతజాతులకు ప్రత్యేకించు కాసము విశేషమిచ్చునకు బాటదేసినయి, భారత ప్రభుత్వము, భారతీయుల మనఃపరితాపమును బ్రకటించు తంతింపిరినియు తెలిపిరి భోరుగారు నుడిచిరి. భారతీయుల వాంఛలను గమనింతుట భారత ప్రభుత్వ మన్నివిధముల ప్రయత్నములు సలుపుచున్నది.

జిన్నాగారు:—భారత ప్రభుత్వ మివిషయమున వట్టి చేత గానిదని ప్రకటించుట దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయుల కేమి మూల్యమింది చేయబడినదేనా?

భోరుగారు:—కాదు.

మటియొక సభ్యుడు ప్రతిరోధ కాసము క్రింద చర్య దీనుకొనఁ బడునని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు, మందలించుచు సందేశవార్త నంపవలయునని నూచించెను.

భోరుగారు:—అట్టి సందేశమునంపుటకు భారత ప్రభుత్వమునకు న్యాయమగునని యూహించుట లేదు.

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు:—స్టేటుకాన్సిలునందు వలససంఘము విషయమయి సెప్టెంబరుజిన్నాగార్ల యభిప్రాయములను సర్ ఫజలీహుస్సేనుగారు తప్ప ప్రకటించిరి ప్రభుత్వము గమనించెవా?

భోరుగారు:—అప్రశ్నకు సమాధాన మిచ్చు బాధ్యత నాదికాదు.

జిన్నాగారు:—స్టేటుకాన్సిలులో, రహస్యముగా నుండవలసిన స్థాయిలన సంఘముయొక్క విషయములను సర్ ఫజలీహుస్సేనుగారు తల బహిరంగపఱచవలసి వచ్చెను?

భోరుగారు:—అప్రశ్న నాకు ముందుగా తెలుపవలెను.

కాగితముల పరిశ్రమ

ప్రశ్నానంతరము కాగితము పరిశ్రమను రక్షించుట కేర్పఱచిన ప్రభుత్వపుబ్లిలు చర్యకు వచ్చెను. జోషీగారు బిల్లులో నూహింపఁబడిన రక్షణమిక్రిందియంతముల గమనించి యాయఁ బడవలయునను సవరణ ప్రతిపాదించిరి.

(1) రక్షణసహాయముండెడి కంపెనీయందు తూలివాండ్ర సిలికతులు సరిగనున్నవని ప్రభుత్వముచే నియమింపఁబడిన యే యాద్యోగియొక్క యంగీకారప్రత్యయము బడవలయును.

(2) ప్రభుత్వమునకు న్యాయమింతోచినంత ప్రాతినిధ్యము భారత ప్రభుత్వముతరపున నాకంపెనీయొక పాలకవర్గముండుండవలయును. (3) రక్షణమునందు కంపెనీలు తమ వాటాదారులకు నూటికి 50 లాభములకు పంచగా మిగిలినదానిలో కొంత భాగము ప్రభుత్వమునకుగూడ బంచవలయును.

సవరణ క్రమానుసారమే

సవరణ ప్రతిపాదింపఁబడినతోడనే సర్ ఛార్లెసు యిస్సీనుగారు బిల్లునందలి యభిప్రాయమును సంపూర్ణముగ మార్చి వేయుచున్నది గాన క్రమ భిన్నమని యభ్యుత్థునిజిన్నావించెను. అది క్రమానుసారమేయని పట్టుగారునుడిచిరి. తీర్మానముప్రకారము రక్షణ నిర్ణయపుడుచేయు నిర్ణయములకును, పరిశ్రమను నడపుటకు చేయు నిర్ణయములనుగూడ నెట్టివిభేదమును గల్పించలేదు. రక్షణపైచేయబడిన నిర్ణయము లేవైనను తీర్మానముపై నిర్ణయములు చేసినటులే యెంచదగును. కావున నది సంపూర్ణముగ క్రమానుసారమే. (అనధికారుల హస్తము) ప్రస్తుత విషయమున విదేశీయులనుండి దిగుమతియగుకొన్ని రకముల కాగితములపై రక్షణ సుంకము నిర్ణయింపఁబడినది. సభ్యులు కాగితముల ఖర్చుచేయువారి సొక ర్యముల గమనించవలెను. కాన నెట్టి పరిశ్రమలకు రక్షణ నీయవలయునో నిర్ణయించుటకు గూడ సంపూర్ణముగ సధికారము కలదు. (హస్తము)

జోషీగారు సవరణను ప్రతిపాదించుచు పన్నునిచ్చువారి సౌకర్యములు రక్షించు నూహతోడ, కార్మికులం దభిమానముతోడ నీ సవరణ చేయబడినది.

సర్ ఛార్లెసు యిస్సీనుగారు సవరణ నాకేపించుచు కార్యాచరాణానుకూలములు కావనియు, వాటిపై నుద్యోగులను నియమించుటచే పనివాండ్రకు యజమానులకు గల సామరస్యమునకు నిరోధము కలుగవనియు తెలిపిరి.

దేవకీ ప్రసాదు సింహగారు సవరణయందు వికటించున దేదియు లేదనియు, పన్ను చెల్లించువానికి న్యాయముమాత్రము ప్రసాదించుచున్నదని సవరణను బలపఱచిరి.

జోషీగారి సవరణ 87 అనుకూలురు రిరి వ్యతిరేకులు వగుటచే నోడిపోయినది.

లోభేరిగారి సవరణ

పిమ్మట దాని లోభేరిగారి క్రింది యనుబంధమును బిల్లు నకు చేర్చగోరిరి.

ఈ క్రింది విషయములు సంస్కృతికరముగనుండిననే రక్షణ బడయగలవు.

(1) పెట్టుబడిలో మూడవవంతునను తప్పక భారతీయులదై యుండవలయును.

(2) ఆ కంపెనీ భారతదేశమందేరి జ స్టరీ కా బడవలయును. దానికి రూపాయిబాణెముల పెట్టుబడి మాత్రమే యుండవలయును. భారతదేశమందు చెలామణియగు ధనమే పెట్టుబడి యుండవలెను.

(3) ఆ కంపెనీయందు కాగితములను దయారుచేయు విషయమున, గుజ్జతయారుచేయు విషయమున తగినంతమంది భారతీయులకు శిక్షణ నీయవలయును.

(4) ఆ కంపెనీయందు తయారు కాబడిన గుజ్జలో మూడవవంతునను తప్పక భారతదేశమందు కాగితములు చేయుటకుపయోగించవలయును.

సర్ ఛార్లెసు యిస్సీనుగారు రీసందర్భము లన్ని విదేశపు పెట్టుబడినిగూర్చి విమర్శించుట కేర్పడిన సంఘమునందు చర్చింపబడెననియు, వారి నివేదిక మిప్పుడే ప్రభుత్వమునకు జేరినదనియు దానిపై నీసభవారు చర్చింపవలసి యుండుననియు, గావున లోభేరిగారిని సవరణ నుపసంహరించుకొన గోరిరి.

సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు మాట్లాడుచు దాని లోభేరిగారు, తదితరులయొక్క యభిప్రాయములతో సంపూర్ణముగ సానుభూతి గలదనియు, రక్షణనందు పరిశ్రమ యెట్టివరతులపై నట్టిరక్షణ ముందుచున్నదో ప్రభుత్వ 'మిసభ్యుల కెఱుకపఱచక పోవుట వలన నీ చిక్కులు వచ్చుచున్నవనియు, ప్రధానమాత్రములను, వరతులను నిర్ణయించుచు నెట్టి ప్రణాళిక లేకపోవుటవలన నీయనుమానములు కలుగుచున్నవనిరి.

పిమ్మట దాని లోభేరిగారు సవరణ నుపసంహరించుకొనిరి. మరెట్టి సవరణలు లేక తీర్మాన ముమోదించఁబడినది.

బిల్లుపై చర్య

వెదురుగుజ్జచే తయారుగు కాగితపు పరిశ్రమ రక్షణ బిల్లును సభయందుఁబడుట కనుజ్ఞగోరుచు పోనుకు ఒకజానూ టారిపు బోర్డువారి పెడ్యూలులో నూచించినట్టి కాగితములపై రక్షణనుంక మేర్పఱచుటకు ప్రభుత్వ మంగీకరించినదనియు, పెట్టుబడి చేసి ధనసహాయము చేయుట కభ్యంతరము లున్నవి. గాన దాని కంగీకరించుట లేదనియు, కాని రక్షణ మయిదు వత్సరములు గాక యేడు వత్సరములవఱకు జరుగు ననియు తెలిపిరి.

చమున లాలుగారి యభ్యంతరము

చమునలాలుగారు రభ్యంతరము నూచించిరి. ఆర్థికసంఘమువారి వరతుల నెంతమాత్రము కాగితము పరిశ్రమ యనలంబింపలేదని టారిపుసంఘమువారు నివేదించిరి. పరిశ్రమ నవీనముగాక చాలకాలమునుండి పాతుకొనియున్నది. అంగ్లేయులూస్తములం దున్నది. యుద్ధకాలమునందు వలసినంత లాభములను సంపాదించినది. ఇప్పుడైనను సరిగానడుపుకొనక పోవుటచేతను, సాంకేతికవిద్య సంపూర్ణముగ లేకపోవుటచేతనే నష్టముగలుగుచున్నదిగాని యితరకారణములు వలసగాదు. అది చాలవఱకు విదేశీయుల పరిశ్రమయే యైయున్నది.

సర్ తేర్నీ లిండ్సేగారు:—చాలమంది భారతీయులు కూడ వాటాగార్లు కలరు.

చమునలాలుగారు:—అది సరికాదు. టారిపు బోర్డు వారే రక్షణ నిచ్చినను వరకుసరళికి వచ్చి పరిశ్రమ తనంతట దాను నిలువఁబడునో లేదోయని సందేహమును వెలిబుచ్చినపుడు వెదురుగుజ్జ పరిశ్రమకు రక్షణపద్ధతి నవలంబింపగూడదు. కణికర కార్మిక సంఘము పక్షమున వెంటనే రక్షణ పద్ధతినలంబించుటకు గోరు చొదరి (కాసనసభ్యుడు)గారి తంతి ఎట్టి బాటకము, అదిమాయటారిపుసంఘమువారియొద్దే శ్రమేమనమనయఁ ద్రములు చాలవఱకు రక్షణగోరుటలేదు. ఇక మాహియండ్లముల విషయమయి, వెదురుగుజ్జ పరిశ్రమవలన స్థైర్యమును జూపినగాని రక్షణపద్ధతి నవలంబింపలేదు. సందర్భములు తెలిసికొనక రక్షణనిచ్చుచో ఎట్టిమాయకు రక్షణమిచ్చినటులగును.

బిల్లుంగీకరింపబడుట

ఫలాహారానంతరము యిస్సీనుగారు సమాధానమిచ్చుచు చమునలాలుగారి వాదమును ప్రతిఘటించిరి. సర్ హరిసింగగౌర

గారు చెడుగుపనులు చేసిన పరిశ్రమకంతకును సమానముగ రక్షణవిధానగోరుచు సభరణ ప్రతిపాదించిరి. యిన్ని గారు సవరణ క్రమబద్ధముని నూచించుటచే అభ్యర్థకుడు సభరణను నిరాకరించెను.

పిమ్మట యిన్ని గారు బిల్లు సంగీకరింపగోరుచు, దుమేషియాగారు నూచించిన కాలెండరు మేలు కాని తమల చుట్టలదిగుమతి నీ రక్షణకుం క ము నుండి వేలు సజ్జచగోరిన విషయము వాణిజ్యకాఖతుగల సలహాసంఘ మలోచించి నిర్ణయించుననిరి. దాని సంగీకరించుటలన బ్రెస్టుప్రతికేక్కువసాకర్యములు కలిగి యితర ప్రతికలకు నష్టము వాటిల్లునని మదరాసునుండి తంతివచ్చినవనిరి. కావున సలహాసంఘ మలోచించి దుమేషి గారి సూచన సంగీకరించుచో వచ్చేసమావేశముం దట్టి సవరణ యొక్కటి తేలవనుననిరి.

యమ్. కె. ఆచార్యగారు మాట్లాడుచు, సవరణము కంపెనీలకు ధనసహాయ మొనర్చుకుండుట ఏకోచనీయమనియు, ప్రభుత్వమునకు 21 లక్షల రూపాయలు వచ్చుచున్నదనియు, నిది యంతయు విద్యపై పన్ను వేయుటవలన వచ్చిన లాభముగా పరిగణింపఁదగ్గదే యనియు, కావున సత్యసభరణముకంపెనీలకు ధన సహాయము చేయుదురని యాశించుచున్నా ననిరి.

సర్ హరిసింగు గౌరుగారు పరిశ్రమ కంతకును రక్షణ నీయవలెనుగాని యొక్క చెడుగుపనుల తయారగు కాగితమునకే గాదనిరి.

పిమ్మట సర్ బేసిలుబ్రేక్టెగారు బిల్లు నడిచిరి. ఈబిల్లు టారిఫు బోర్డువారి నూచనలను సరించి చేయబడెను. పరిశ్రమకంతకు రక్షణ నిచ్చుట గాక, చెడుగుపనుల తయారగు కాగితములకే రక్షణనిచ్చుటను నూచించినది. ప్రత్యేకముగనే యంతయునకు ధనసహాయముచేయుట ప్రభుత్వమునకు బాధికాదు. ఆచార్యగారు నూచించిన 21 లక్షలు ప్రభుత్వమున కాదాయముగ వచ్చును. అది రాష్ట్రములు కట్టుకప్పుములందు ముజరాగా నీయబడును. వారాధనమును విద్యకొరకే యుపయోగింపవచ్చును.

పిమ్మట సర్ తేన్సీ లిండెస్సెగారు జాతీయపరిశ్రమరక్షణ కాసన మని బలపఱచిరి.

పిమ్మట బిల్లింగ్ కరింపబడెను.

క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డు సవరణబిల్లు

పిమ్మట సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గౌడరు మడ్డిమునుగారు 1928 లో సవరించిన క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డునందలి యంశములను సవరింపగోరుచు బిల్లును ప్రతిపాదించిరి. 1928లో క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డు సవరణచేసిన నాటినుండియు, రాష్ట్రప్రభుత్వముల చేతను న్యాయాధికారులచేతను గూడ దానిలోపములు చాలవఱకు నూచింపబడి కార్యాచరణముందు గలలోపములను బహిరంగపరచబడెను. బిల్లునందలి యంశములలో పములను దీర్చుటకే వాటియందు ప్రాముఖ్యముగ మార్పులేయుచు లేవు. సభ్యులందఱకు క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడ్డునందలి 109 వ యంశముననేకా దెలియును. ఆయంశమును మొదటిదినులుందు "భానా బడోషు" అనివాడెడివారు. 1928లో సవరించకముందు దానిక్రిందప్రభుత్వము గోరుబాసా సేయనివారిని విడితైదు లేక కఠినశిక్ష న్యాయమూర్తులనిర్ణయమునబట్టి విధించెడివారు. 1928 లోని సవరణప్రకారము విడితైదుమాత్రమే విధించుటకు నిర్ణయింపబడినది. మరల నాసవరణను రద్దుపరచి రెండు తరగతుల శిక్షను న్యాయాధికారి నిర్ణయమునబట్టి విధించుటకు ప్రస్తుతపు బిల్లు సవరించుచున్నది. ఈయంశముక్రింద శిక్షింపబడవలసినవారిలో చాలమందికి విడితైదు నిష్ప్రయోజన మగుచున్న దని యనేక రాష్ట్రప్రభుత్వములు తెలిపెను. కావున నీ బిల్లుయున్న దున్నటులుంగీకరింపవలెను. లేదా సంపూర్ణముగ ద్రోసివేయవలెను.

ఈసంఘ విమర్శన కుంచవగ్గదను అమరనాధదత్తుగారి ప్రతిపాదనము దేశీయసభ్యునిచే నాక్షేపింపబడి నిరాకరింపబడెను.

రంగాగారి యాక్షేపణము.

రంగాచారిగారు బిల్లులోని రెండవయంశమునాక్షేపించిరి. తిండిగడపుకొనుటకప్పుచుగాయండి జామీను చెప్పుకొనలేనంత మాత్రమున నట్టినిర్భాగ్యుని కఠినశిక్షకు బాల్పడేయుట యక్రమమనిరి. వారతమకడుపుగడపుకొనుటకు శ్రమపడుచున్నార కాన వారిని కఠినముగా శిక్షించుట నాగరిక ప్రభుత్వ లక్ష్యము కాదు. రెండేండ్లక్రిందనే కఠిన శిక్ష విధింప గూడదని నిర్ణయించిరి. ఇంతలో నిట్టి యన సరమేల కలిగినో దెలియదు. కేంద్రప్రభుత్వమున కిష్టము లేకపోయినను రాష్ట్రప్రభుత్వము లభ్యంతరపఱచెనని మడ్డిమునుగారు చెబుచున్నారు.

సర్ హరిసింగుగౌరుగారు రంగాచారిగారి యాక్షేపణను బలపరచిరి.

టాంకిన్నగుగారు దీక్షింపన్యాయము గావించి యట్టి కఠిన శిక్ష న్యాయాధికారి నూచించించి చేయునేగాని యెల్లప్పుడు కఠికశిక్ష విధింపబడదనిరి.

సర్ హెన్రీ నేన్సన్ గారు బిల్లును బలపఱచుచు కాలని లంబనము చేయునట్టి యవకాశములే 109 వ యంశము శిక్షించుననియు, వీరు సంఘముపైబడి పనిచేయక మేయువారనియు, నట్టివారిని సాధ్యమయినంత కఠినశిక్ష విధించుటచే ధర్మమనియు, 109 వ యంశమున సవరింపకుండిన నుండవచ్చును. కాని వారు సంఘమును పాడుచేయుట సహించరాదనియు, వారికి కఠిన శిక్ష విధించుటచే బాగుపరచుటకు వీలున్నదనియు నడిచిరి.

చెంకలపతిరాజు, బెల్సీగార్లు న్యాయాధికారుల బుద్ధి సుసార మనునది దీనివేయఁగోరిరి.

మడ్డిమునుగారి విసుగుదల

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గౌడరు మడ్డిమునుగారు సమాధానమిచ్చుచు ధర్మము, కాలి, ప్రతిష్ఠించు ప్రతికాసనము నీసభవారణము లిండుట లేనని విసుగుకొనిరి. అదే సభవారీయభిప్రాయ మగుచో నటులే జెలువవచ్చుననిరి. వారి బుద్ధిసుసారము విడి, కఠినశిక్షలు విధించుట కధికారము గోరుచు రాష్ట్రప్రభుత్వము లేమొఱు పెట్టుకొనలేదు. న్యాయధర్మము తెలింగిన బుద్ధిమంతులందఱు నదే యభిప్రాయమును దెలిపిరి. న్యాయాధికారుల కాయాధికార మియనినో 109 వ యంశమునే దీనివేయుట యుత్తము. మోసగాండ్రను శిక్షింపనెంచునో 109 వ యంశములే సవరింపబడవలయును. దీనికి రాజకీయవాసన యెంత మాత్రము లేదు. ప్రజలను వారిగృహములను రక్షించుటే ప్రభుత్వపుటూహ. కావున సభవారు బాగుగ నాలోచింపవలెననిరి.

పిమ్మట బిల్లులోని రెండవయంశము సభవారి యామామన కుంచబడెను. 52 వ్యతిరేకులు, 51 అనుకూరుమనఁబడెను. తీసివేయుటకే యంగీకరింపబడెను.

పిమ్మట సభ్యులు సవరించిన రీతిని బిల్లును ప్రతిపాదించుటకు దేశీయ సభ్యుడు నిరాకరించెను. అనధికార సభ్యులు హర్షమును నూచించిరి. పిమ్మట సభవారు కాలింద్రపు చుట్టము నుపసంఘము నివేదించినటులు సవరించుట కంగీకరించిరి. బిల్లు, వ్రాయుటచే వారసత్వపు హక్కు గలుగు బిల్లు నేటు కానిలు సభ్యులందఱంగీకరించినటులు సర్ హరిసింగుగౌరుగారు ప్రతిపాదించగా సభవారంగీకరించిరి. సభ రేపు మరలకూడును.

న్యాయాధికారుల బుద్ధిసుసారమువిడి, కఠిన శిక్షలను నియమింపవచ్చునను సవరణపై సభ్యులు నిచ్చినవారి శేర్ష.

నమ్మలించినవారు 51

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గౌడరు మడ్డిమును గ్రాహం, టాంకిన్నను, వెబ్బు, ఫ్లెమింగు, నాయుడు, సి. వి. కె. అయ్యరు, రాజనారాయణ, సర్ చార్లెసు యిన్ని గు, బర్డెసు, లాయిడు, నాజుపయి, చామర్సు.. ఆహమద్ ఆలీఖాను, కాన్సేపు, సర్ బేసిలు బ్రేక్టెట్టు, సర్ బి. య్. కె. మిల్లె, జి. పి. రాయబూర్దను, హార్దరు, భోరు, సిమ్మి, మెగైరు, సయ్యదు, మహమద్ యిస్మాయిలు, యస్. హెచ్. సింగు, సర్ అబ్దుల్ కరీం, కపైసు హీరాసింగు, కపైసు అబుల్ ఖాను, లాండ్ల, శివస్వామిఅయర్, డా॥ మెక్స్ యిల్ అబ్దుల్ మూమిను మాల్వీ అబ్దుల్ కాశిం, యావ్వర్లు, చార్లెర్లు, అక్రంఖాను, కర్నరు, కె. అహమ్మదు, సర్ విలీకారీ, కర్నలుక్రాఫర్డు, ఆర్. జి. గార్డను, డబ్లియు. యమ్. హుస్సేను అలీసర్దారు, బి. యే. దలూ, స్ట్రెక్, కుల్, విజయరాఘవాచారి, వి. పి. రావు, రెడ్డి, హెన్రీ నేన్సన్, సర్ తేన్సీ లిండెస్సెగార్లు.

వ్యతిరేకులు 52

పండిత మోతీలాలునెహ్రూ, రావఅయ్యంగారు, వి. రాజు, మహమ్మదు సామనాద్, మాల్వీ సయ్యదుమర్తూజా, రంగాచారియరు, రామనంద్రరావు, రంగస్వామి అయ్యంగారు, యమ్. కె. ఆచార్య, మన్యుఖంచెట్టి, కెల్కూరు, సదాశివ భట్టు, బెల్సీ, సర్ పురుషోత్తమదాసు రామరదాసు, డా॥ లోబేరి, జమునాదాసుమెహతా, సర్దారు మతోలిక్, నేత్ కస్తూరిభాయి లాల్పాయి, నియోగి, అమరనాధదత్తు, యస్. కె. దత్త, కె. యస్. రే, మాల్వీఅలీ, యస్. సి. ఘోషా, ఆలీముజామాకచాదరి, సయ్యదు మజిదుబక్షి, రంగఅయ్యరు, శ్యామలాలునెహ్రూ, లాల్ నారాయణదాసు, పంక్తివ్వుకాంత మాలవ్యా, హరకర్ణ నాధవిశ్రే, కిమనలాలునెహ్రూ, యూసఫ్ యహం, లాలా దునీచంద్, ఛమనలాలు, లాలా హన్సరాజు, సర్ హరిసింగుగౌరు, సర్పరజ్ హుస్సేనుఖాను, శ్యామచరణ, గయాప్రసాదుసింగు, దేవకీప్రసాదుసింహా, కుమార గంగానంద సింహా, రాయమర్రిసహదులాలు, బి. దాసు, జోషీ, యానీ, శామియుల్లాఖాను, అభయంకరు, నేత్ గోబిందదాసు, పరు శంభుదయాల్ మిశ్ర, పూఖాను, చందాగార్లు. (అ. ప్రె.)

చైనానుండి తొలగెడు అను కరపత్రమును బహిష్కరించుటనుగూర్చి ప్రతినిధుల ప్రశ్నలు

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 15:—నేటి శాసన సభయందు "చైనానుండి తొలగెడు" అను కరపత్రము భారత ప్రభుత్వమునకే ప్రజలకు ద్వేషము పురికొల్పును గాన నది యీదేశమందు బహిష్కరింపబడెనని దేశీయ సభ్యుడు చమనలాలుగారికి సమాధానమిచ్చెను.

ఆకర పత్రమందు భారత పైనికుల నచ్చుట నియమించినందుల కా కరపత్ర మందాక్షేపింపబడెననియు, దానివలననే బహిష్కరించిన మాట నిజమేనాయని చమనలాలు, సింహగార్లడగగా కాదని దేశీయ సభ్యుడు సమాధానమిచ్చెను.

రంగ స్వామి అయ్యంగారు, జోషీ, రామచంద్ర రావుగార్లకు సమాధానమిచ్చుచు, నట్టి బహిష్కరింపబడు కరపత్రములు తనచేతనే విమర్శింపబడిని నిశ్చయింపబడుననియు, దానిపై నెట్టి యప్పీలుచేయుట కేరికాని, విచారింపుట కెట్టి న్యాయాలయమునకు గాని యధికారములేదనియు, కాని యెజరైన దానినిగూర్చి శిష్టాశాసనాల తానే మఱు నాలోచింపవచ్చుననియు దేశీయ సభ్యుడు తెలిపెను.

(అ. ప్రె.)

హిందూమహమ్మదీయ పోరాటము

ఉభయపక్షముల వారలకు గాయములు తగిలెను

లక్నోపురం, సెప్టెంబరు 15:— సెప్టెంబరు 18 వ తేది ఆదివారమందు జాడ్వలోని సీతాపురంజిల్లా బిసాన్ గ్రామమందు హిందూమహమ్మదీయులకు పోరాటము జరిగెనని తెలియుచున్నది. మహమ్మదీయులు చీలము ఊరేగింపు గావించు మండగా గురుపారలు ఉత్సవము గావించుచున్న హిందువులు ఛార్జిపిరి. అంతట రెండు ఉత్సవముల వారలకును తగవులాడి కొట్టుకొనిరి. ఉభయ సంఘములలోని వారలకును తీవ్రముగ గాయములు తగిలెను. పోరాట ము ను జల్లార్చుటకు పోలీసువారు తుపాకుల త్రేల్చువలసివచ్చెను. ఆరాత్రియందు గాయముగు పోలీసుధర్మతో జిల్లామేజిస్ట్రేటు వచ్చి కొందరిని అరెస్టుచేసెను. ఇప్పుడు పోలీసులు భయమును గలిగించుటలేదు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయియంత్ర ములదస్థితి

కార్మికుల సమ్మె-14యంత్రములు మూయబడెను బొంబాయి, సెప్టెంబరు 15:—నేడు బొంబాయి నేతయంత్రములందలి కార్మికులు సమ్మెచేయుటచే పదునాలుగు యంత్రములు మూసివేయబడెను. (ఫ్రీ ప్రెస్సు)

మోహినీ తైలము

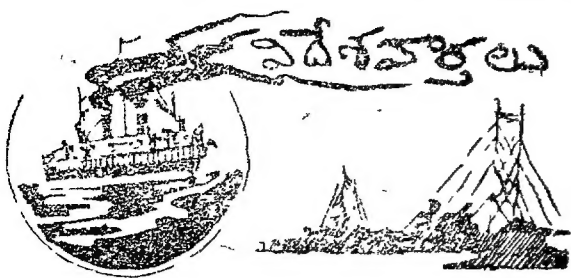
5 తులినూనె గల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీడర్లు, ఉద్యోగిగనులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిచ్చును. సుందరల ముఖలావ్యామనకు ప్రాపకు కురులను మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందు కల రమణీయ మగు సువాసన చెప్ప నలవిగాదు. తలకురాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోమండును పుట్ట నీయదు. దీనియందు మనోహరముగ సువాసన ద్రవ్యములను కేర్చి భగవంతునిచే వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడనీయున్నాము. నేడేల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు.

- మోహినీతైలము:— మెదడుకు చలువచేయును.
- మోహినీతైలము:— కండ్లకు చలువ జేయును.
- మోహినీతైలము:— వెండ్రుకలు పెరుగును.
- మోహినీతైలము:— వెండ్రుకలు రాలకుండును.
- మోహినీతైలము:— వెండ్రుకలు నునుపుచేరును.
- మోహినీతైలము:— మనోహరముగా నుండును.
- మోహినీతైలము:— సువాసన గలిగి యుండును.
- మోహినీతైలము:— తలయందు మండు పొగొట్టున
- మోహినీతైలము:— వాసన ద్రవ్యముగ నుండును.
- మోహినీతైలము:— ముఖమునకు తేజస్సు నిచ్చును.
- మోహినీతైలము అనేక సీసాలు విక్రయము.
- మోహినీతైలము:— వెండ్రుకలను చిట్లనియ్యదు.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మరాఠ్ యుద్ధము

గొప్ప స్వేయను విజయము

రిఫులు కొండలకు తొలగుట

జనీవా, సెప్టెంబరు 12:—ఫ్రెంచి సేన టెనీజరాలు తెగల రాజధానిని ఆక్రమించుకొనెను.

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 12:—ముట్టి జేయుచున్న సేనలు తమ పోరాటమును విస్తరింపజేసినవి. దివ్యముగ సాగుచున్నవి. క్రొత్త గ్రామములను లాభకరముగ స్థలములను ఆక్రమించుకొనెను.

శత్రునిరోధము

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 18:—రిఫులు పడేపడే అతితీవ్రముగ ఇస్సాబద్గర్ పటాలమును యూరపియను అధికారులచే నడిపించబడుచుండ ముట్టడించిరి. వీరి శ్వేతాంబరములు దృగ్గోచరమగుచున్నవి. ముందుకు రిఫులు జొరుచుకు వచ్చిరి గాని వెనుకకు తరుచుబడిరి. ఈముట్టడిని వదలుకొనిరి. శత్రువులు ఇప్పుడు బైబేను మ్యూసిపులోనే నిరోధమును జూపుచున్నారు. కొండలలో కంచకముల నేర్పూటజేసి ఈ ప్రదేశమును గాపాడుచున్నారు. చాలచుండి తెగలవాండ్రు లోబడునూచనలు గన్పించుచున్నవి. ఫ్రెంచివారు ఫీరంగులను గురితప్పకుండ ప్రయోగించుట చేతను టాంకుబండ్లను సరిగా ఉపయోగించుటచేతను విజయము లైరి.

ఫ్రెంచి లాభములు

పరామలు జేబుమరతు పర్వతమును జయించిరి. పరామల నష్టములు అతిస్వల్పము లనిరి.

రిఫుల ఒత్తిడి

పరామలకు స్నేహముగ నున్న ఒకతెగవారు రిఫుల దాడిని తిరిమివేసిరి. స్వేయను సైన్యములున్న పడమటిరంగమున, ట్యూటనుకు వైర్లతగ నున్న దార్బంకార్నివద్దగ గొప్ప నిరోధమును జూపుచున్నారు.

ప్రెస్బర్గకు న వేలకొలది రిఫు సైన్యములలో సహాయము చేసిరి.

రిఫులు కొండలకు తొలగుట

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 18:—స్వేయనుసేనలు ఆలు హుసిమాన్ వద్దగ పోరాటము ప్రారంభించుటచే రిఫులు కొండలకు బోవుచున్నారు. అశిదీనుజిల్లాపై సంతర్కము వైమానికము బాంబుల వర్షము కురిపించుచున్నారు.

మొండిఫోరాటము

మ్యూడ్రీడ్, సెప్టెంబరు 18:—రిఫులు అతి మొండిగ పోరినను స్వేయనుసేనలు ఒక గ్రామమును బట్టుకొనిరి. రిఫులు 60 నుండి చనిపోయిరి. స్వేయను సేనలకు 70 మంది నష్టమయెను స్వేయనుసౌకలు దిగి బాంబులను వేసెను. రిఫులలో చాల నష్టము గల్గెను.

గొప్ప స్వేయనువిజయము

లండన్, సెప్టెంబరు 18:—పడమటిరంగమున క్వాయి పాహులో స్వేయను సేనలకు గొప్ప విజయము గల్గెను. రిఫులకు గొప్పనష్టము గల్గెను.

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 14:—పరామలు నిరోధము లేకనే బిబేనుకొండలకు బట్టుకొనిరి. జేను సానయులను జయించిన ప్రదేశములను బలపరుచుకొనుటకు పరామలు ఆగిరి. రిఫులు తాజాకు దక్షిణముగ మరలిపోయిరి. తీవ్రాంబరంగమున ఫ్రెంచివారు రెండుఫీరంగులను బట్టుకొనిరి.

రాత్రిపడినపిమ్మట తెగలన్నియు లోబడ వారంభించెను.

పోయినసానములను మరల వైకొనుట

లండన్, సెప్టెంబరు 14:—9 మైళ్ళ ముందుకే వసంతముకువులలో అల్లులు కరింగారు పోరినట్లు పోగొట్టుకొన్న ప్రదేశములను ఫ్రెంచిసేనలు వశపరుచుకొనెను. ప్రతిహేతురగు తెగలవారు అతిధర్మముతో ఫ్రెంచిసేనల సెదుర్కొని పోరిరి.

స్వేయనుసేనలు దిగిన ప్రదేశమునకును అశిదీరునకును 14 కిలోమీటరులే దూరము కాని చాల కష్టప్రదేశము. 'టాంక్సు'లకు (శిలములు) వీలులేదు. ఇదియొంగాక వీరికి సామానులను కొంపోవు కంచరగాడిదలుగూడ లేవు. వీరికి నీటివనతి లేదు. నీటివనతికి స్వేయను నౌకలమీద ఆధారపడవలసి యున్నది.

మసోలు సమస్య

తురుముకులు బట్టు తగ్గుట

జనీవా రాయబారములు కొంత

ఆశాకరముగ నుండుట

జనీవా, సెప్టెంబరు 18:—మసోలు ఉపసంఘమువారు కర్నూలు అమెరిగారిని విచారించిరి. ఒకకోజంతయు బట్టివది. తరువాత తురుముకుల సాక్ష్యమును దీసికొనిరి. అంగారావారు తురుముకులను బంపుటచే గాబోలు తురుముకులు ఇప్పుడు కొంచెము దారికి వచ్చుచున్నారు. అట్టెబోలేదు. వారు గావలెనన్న సమపాయముల సార్వకముగనుండునా లేదాయను విషయము జెప్పటకు వీలులేదు. పెరిషియా, ఇరాకు, గ్రేటుబ్రిటనుతో ఎట్టి ఒడంబడికనైన ఇరాకు స్వాతంత్ర్యమునకు భంగములేకుండ జేసికొనుట కిష్టముగలవనిరి. దరిమా జిల్లాలో దక్షిణ సరిహద్దులో కొన్ని సౌకర్యములను తురుముకులు నూచించిరి.

పెయిసూలు రాజుగారు

వచ్చేనెల బద్గాదుకు తిరిగివచ్చెదరు

జనీవా, సెప్టెంబరు 12:—లండనులో పెయిసూలు రాజుగారికి చంతోగము కుదిరినట్లును కొద్దికాలములోనే ఫ్రెంచి దేశములో ఆరోగ్యప్రదేశమున కేసి ఆస్కాడనుండి మార్సెయిల్లను బయలుదేరి అక్టోబరు మధ్యభాగమునకు సరిగా బద్గాదు జేరుమరని ఇరాకుప్రతినిధి జెలుపుచున్నాడు.

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

ఓటింగు ఫలితములు

లండన్, సెప్టెంబరు 12:—ట్రేడు యూనియను కాంగ్రెస్ సమావేశము చిరుగున అంతమంది రాలేదు. కాని చర్చ మాత్రము చురుకుగా సాగింది. ఇంపీరియ విజయమును తీవ్రముగ నిర్యాగమౌటమిగ పన్నులుగారు మున్నగువారు ఖండించి తీర్మానమును ఓటుకు తెచ్చువారి తావన్ గారు ఆక్షుపడి సగమునుండి ప్రతినిధులు సభనుండి వెళ్లిపోయినపుడు వారు లేనపుడు ఇట్టి ముఖ్యమంత్రిత్వమును జేయరాదనియుచేసిన అపహాస్యముపాలు గావలసినదనియు, ఒక్క మామనిమిషములు ఉపన్యసించి ఇట్టి తీర్మానమును జేయుట పాడిగాదని థావన్ గారు రనిరి.

తీర్మానమునకు అనుమారురు, 8082000, ప్రతిహేతురు 79000 సేవనలు రైల్వే యూనియను సభ్యులు వోటు జేయకుండ కూర్చుండిరి.

క్రొత్తజనరలుకవున్నిలు సెన్నుకొనిరి. చాలవరకిందులో మితవాదులున్నారు. థావన్ గారు గూడ ఇందులో జేరిరి.

యువరాజు చిలీనంచారము

వల్పారిజోలో ఉత్సాహము

నౌకావళి పాతశాలను యువరాజు 12 వ తేదీని జూచిరి. కవాతు జేయుచుండ పరీక్షించిరి. వివర యుద్ధములో పని జేసినవారు బ్రిటిషు ఫ్లెట్టలో యువరాజునకు స్వాగతము నొసగిరి.

నావికప్రతిష్ఠాపన శంఖుస్థాపనమును యువరాజు గావించెను. విందు లారగించిరి. యువరాజు రావడమే తిడవుగ రైల్వేవాండ్రందరును సమ్మెగట్టి బ్రయత్నించిరిగాని అన్యతను కోరికపై ఆపుకేయబడెను. కొండ జారి దారి కడ్డు గలుగుటచే రైలు ఆనుకొన్నప్రకారము సోపవారము పోవునో లేదో తెలియదు.

మంచు కురియుచున్నది. 12 అడుగులు లోతున్నది. నేడు చిలీనుండి పోవువరకు యువరాజునుగూర్చి ఎవరును జెప్పజాలరు.

కనివించని యునైటెడ్ స్టేటు

నౌకా విమానము

హనుాలులు సెప్టెంబరు 12:—రోడ్డురు, ఆకనితోనున్న నలుగురికి స్వాగత మొసగబడెను. ఆహారము నిద్రనిమిత్తము. మరింత పరిష్కారము వైద్యాలయమునకు బంపబడిరి. మొసళ్లు మ్రింగుటకు వీరిని వెంబడించెనని తెలిపిరి.

బ్రిటిషు ప్రతి వర్తకము

క్రొత్త పరిశీలనవిధానము

ప్రతివర్తకమును జాగ్రత్తగా సాగించుటకు క్రొత్త విధానమును ఆలోచించిరి. మిల్లులనుండి లెక్కలను దెప్పించి ఎన్ని గంటలు పనిజేయువలసినది నిర్ణయించెదరు. మామూలుకంటె మిల్లులు ఎక్కువ పనిజేసిపో పరిహారము నిచ్చు ఏర్పాటులను జేసెదరు. కనీసపు ధరలు, పన్నులను విధించి నిధి నేర్పాటు జేయుటను గూర్చియు ఆలోచించెదరు. మిల్లులు, సలహాసంఘమువారి మాటను నిరాకరించిరేని కార్మికులను నిరాక్షేపణ మిల్లులనుండి పనికేయకుండ నిశ్చయించెదరు.

ప్యాసిజంపుట్టుక, యభివృద్ధి

రోము సెప్టె, 12:—ప్యాసిజు డిప్యూటీ కనాలనీగారిని జంపిన వార్షికోత్సవమును నేడు ప్యాసిజుపక్ష కార్యదర్శి నీసరు పెరనాక్ గారు జరిపిరి. ప్యాసిజంగూర్చి కొండంతగ ముస్సోరి నీగారికి వ్రాయుచు ఇప్పుడు ఈయనద్యమములో 900000 మంది యున్నారు. 317 సేవనలు బ్రిటన్ యూనియనులు, 1800000 సభ్యులతో నెలకొల్పబడెను. మంచినావిక సంఘము, 6870 మానిసిపలు సంఘములు, 68 రాష్ట్రీయ పాలకసంఘములు రైల్వే పనివాండ్ర యూనియను 20000 మందితో గలవనరి. 'ప్యాసి జంపువారులు ఇదివరకే జేయువడెననియు ఇట్టి మరల నూతన జన్మను దాల్చు చున్నదనియు ముసోలినీగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

కమ్యూనిస్టును అరస్టు జేయించుట

కుట్ర బన్నె ననుట

ప్యారిస్, సెప్టె 18:—కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు హెన్రీ యులుగారు ప్యారిస్ రాజ్యమునకు ఉపద్రవమును దేశములో ముప్పును గలుగజేయుటకు ప్రయత్నించెనని కుట్రనేరమును మోపి అరస్టుజేసిరి మార్సెయిల్లకు బోనున్న సమయమున అరస్టుజేసిరి. ఆరస్టు ప్రజలయొకట ఇచ్చిన యుపన్యాసములపై వల్లెను ప్రాసిమ్యూటరు ఇలేనిని అరస్టు జేయవలెననిరి. ఉత్తర ఆఫ్రికాలో కమ్యూనిజంజయించవలె నున్నచో అరబ్బులు తిరుగబడుటయే మూలసాధన మనిరట.

సెక్యూరిటీ ప్యాక్టు

విదేశాంగ మంత్రుల సమావేశము

జనీవా, సెప్టె 12:—సెక్యూరిటీ ప్యాక్టునుగూర్చి విదేశాంగమంత్రులు చేయు సభకు ముసోలినీగారు పాప నిశ్చయించుకొనిరి. ఆహ్వానము సంగీకరించిరి. తాను స్వయముగ సభకు బోవునది లేనది తెలియదు. రెండు భాగములుగ సభ ఏర్పాటు జేసెదరునున్నారు. మొదట పడమటిపడంబడికను ఆలోచించెదరు. ద్వితీయం ఇందులో పాల్గొనుచు రెండవది ప్రాచ్యదేశములకు సంబంధించిన ఒడంబడికను గూర్చి ఆలోచించెదరు. పోలండు, జకోస్లావియా ప్రతినిధులుగూడ వచ్చించెదరు.

జర్మనీ నాహ్వానించుట

సెక్యూరిటీ ప్యాక్టును చర్చించుచు స్వీట్జర్లందఱు సమావేశము విదేశాంగమంత్రుల సభకు జర్మనీ నాహ్వానించిరి.

నావికుల సమ్మెపరిస్థితులు

వాటర్స్యును ఎర్క్వర్లు సమ్మెలో జేరలేదు. కమ్యూనిస్టు ఏర్పాటులు ఓకిపోయిన వన్నమాట.

ఓసియోకాకమీద 140 నావికులు, ఫ్రెంచ్ములు, 61 స్వీడనులు సమ్మెగట్టి ఓడను వనాపోయిరి.

వీరిసానే కొందరిని నియమించిరి. నౌకమ్యూయాన్యుక బయలు దేరెను.

ఆస్ట్రీయనుండి ఉలిస్ నౌక బయలుదేరినది.

సిరియాలో పరాసులు

అరబ్బులకు అనుకూలచర్యలు

స్వాతంత్ర్యము గావలె ననుట

పార్లమెంట్, సెప్టెంబరు 13:—జర్మనీ-ననుండి బర్మాకు సోఫునున్న సైన్యమును 100 బెర్రాయినులు ముట్టించిరని తెలియించుట వారు చెబుచున్నవి. సైన్యము డమాస్కస్ జేరెను. సైన్య పేరును గలగలేదు. ఒక ప్రెంచి అధికారి చనిపోయెను. ముగ్గురు బెర్రాయినులు తులగాత్రులై పట్టపకరి సరెయిలు చేసాని చర్యచే డమాస్కస్-సంతయు సమ్మెగట్టి నటులాయెను. 2000 ముసల్మానులు అరబ్బులపక్షమున జేరిరి. సిరియాలో ప్రెంచిపాలనము గూడవనిరి. సిరియాకు స్వాతంత్ర్యము నీయాలెననిరి. శత్రుకౌంటిలో జేరిన తెగలవారు ప్రదలనము జేయుటచే అల్లెసో అలగ్జాండియాటూ మార్గమున బోవుటకు భయపడుచున్నది. ప్రమాదకరముగ నున్నది.

క్రొత్త ప్రెంచి పన్నులు

ఆర్థిక ప్రముఖ సరిపుచ్చుట

పార్లమెంట్, సెప్టెంబరు 13:—ఆర్థిక ప్రతిమలో లోటును సరిజేయుటకు క్రొత్త పన్నులను ఆదాయపు పన్నులను నూటికి మూలకముననుండి (నచ్చు) ఆదాయము మీద 20 చొప్పున పొందుబాటును, వర్తకపులాభములను, పారిశ్రామిక లాభములను నూటికి 15 చొప్పున జీతములను నూటికి 10 చొప్పున, సంపాదించిన వడ్డీలను ఆదాయముగాని ఆస్తిని దాన పన్నులను విధించుటకు నిశ్చయించిరి.

భారత దేశము

సంఘ సంస్కరణము

పాటియాలా మహారాజుగారి యువన్యాసము

జనీవా, సెప్టెంబరు 14:—జాతీయమిత్రసంఘము ఎదుటపడుచు న్నిత్యం, శివ సంరక్షణను గూర్చి ప్రసంగించుచు మానవజాతికి సంబంధముగల ఇట్టి సుఖ్యవిషయములను గూర్చి చర్చించు సంఘములో సభ్యత్వము బహిష్కరించుట కెంతయు తనకు గౌరవప్రసంగమనియు భారతీయులు సహజాంతియులమన నట్టియు దాతృత్వ దాక్షిణ్య కాన్యములను పొల్లునువారు, ఆసంతతిలో తాను గూడజేరినవాడేయనిరి. కొన్ని విషయములందు ప్రత్యేకముగ కొన్ని తెగలవారి గృహవిషయమును ఆచారములలో జోక్యమును ఈసంఘము గలుగజేసికొనుచున్నదను అపవాదముగను తామింక సంఘమువారు తమ యుద్ధక్షేమము నివృద్ధియొజనము గాకుండు ప్రయత్నించెనెననిరి. వైవాహిక, పునస్సంధాన విషయములలో నయోనిర్ణయమును గూర్చి అతి జాగ్రత్తతో, మెలమతో సంఘమువారు వెలగవలెననిరి. ఈసంఘమువారు ఈ సంగతులను ప్రారంభింపజేసి ఆసంగతులను విమర్శన జేయుటకు యున్నను, లేదా ప్రపంచమునంతటను సహజసమన నట్టియు, క్రమమైనట్టియు విధానముల 'సేర్పాటు'జేయుటయో యయిన ప్రమాదముండదు. అంతియగాని పాశ్చాత్య విధానము నవలంబించి ఇండియాలో నయోనిర్ణయమును ప్రవేశపెట్టిరేని అయ్యది నివృద్ధియొజన మునుటయేగాక సంఘ సంస్కరణముగూడ అనుగంటి పొందుననిరి.

ఇండియా శివసోమం యుద్ధమును చాల పెంపొందుచున్నది. కాని పనిపిల్లల చావులు అపారములనిరి. ఈసంఘమువారు వచ్చి ఏర్పాటులను జేయజేసిరని భారతీయులు భరసావహించెదరు. పిల్లల పైతిక మానసవృత్తు లభివృద్ధిజేయుటకు సినిమాటోగ్రాఫుల విషయమై ఇదే జెప్పవలసియున్నదనిరి. ఈ విషయమై సంగతులను సంపాదించిన ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చాల భాగకరమనిరి. యువకులకు సంఘాత్మమును గూర్చి ముఖ్యముగ భార్యభర్తల ప్రవర్తనను గూర్చి శిక్షించుట యవసరమనిరి.

మరాఠో యుద్ధము

పార్లమెంట్, సెప్టెంబరు 14:—మరాఠో ఉత్తరంగమున జరుగు యుద్ధముతో బాటే పరాకలు తాజా ప్రదేశములో గూడ పోరాడరు 1924 లో ఈ జిల్లా సెమ్యుడి బడులకు ప్రారంభించెను. ఇప్పుడు ఈ సంతకరముగూడ అటలనే సాగి యుండెడిది. కాని అబ్దులకరీంగారు చాల గొప్ప ప్రచారమును సల్పిరి. తనతో జేరులెనని కాయు, సిరియాపై ఒత్తిడిని గలుగజేసెను.

నెయిరను ఎడారి అడుమార్గము

అపాయకరము

బర్మా, సెప్టెంబరు 14:—శుక్రవారమునాడు దమాస్కసుకు 85 మైళ్ల దూరములో మొయిలు, తపానేనను మట్టి డించిరని బర్మాదూర్లు చెబుచున్నవి. సైన్యము, బండ్లు మరఫరాంకులు వెనుకకు మరలవలసివచ్చెను. ప్రెంచి అధికారి 'లాంగు'గారికి కొంచెము గాయములు తగిలెను. ఇంతకంటె నష్టములులేవు మోటారుమొయిలు జరూఫలంగండా బర్మాదూరమును చున్నది. నెయిరను మార్గము ప్రమాదకరముగ నున్నదని ప్రెంచి అధికారులు ప్రకటించుటయే దీనికి కారణము

బోల్టను సోదరుల మోసము

విచారణ మరల ప్రారంభమైనది. ఎ. జె. సి. బ్రవును గారు బోల్టను సోదరుల నేపథ్యము తగిన సాక్ష్యము దొరికెనని పత్రిక ప్రాసిక్యూటరు తెలియచేసెను. భాగ్యశుడుగావనిరి. అందుచే ఆతనిని 'కమిటు' జేయవలెనని గోరుట న్యాయముగా కి. దనిరిక్షించవలె ననరావనిరి. అందుచే ఆతనిని విడుదలజేసిరి.

'నేటి భారతదేశము'

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 14:—'నేటి భారతదేశము' మను క్రొత్తపిల్లను (ప్రవర్తనమును) అయిదుగు క్రైస్తవ మత ప్రబోధ సంఘములవారు తయారుజేయించి లండనులో నేడు ప్రదర్శించిరి. ప్రేక్షకులు చాలమంది మతగురువులు, మతవిషయమునందు ఆశక్తిగలవారు ఉన్నారు. 28 లేదీనుండి అక్టోబరు 8 లేదీనకు ఇండియా క్రైస్తవ దేవళములు, విద్యా ప్రబోధ మంతనకు యభివృద్ధి జేంచెను. అందరకును దెలియునట్లు ప్రదర్శించెదరు.

మరాఠో యుద్ధము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

టూటను ప్రదేశములో స్వేయన నేతలు నిన్నటిదినము ముందుకు సాగుట ప్రారంభించెను. వీరు ఆదారును బట్టి కొనిరి. విషయ 'యబలా' ప్రదేశము దంటుకు జరుగు యుద్ధమును బట్టి జరుగు గలుగునది లేనిది ఆధారపడి యుండునని సైన్యాధిపతి తెలుపుచున్నాడు. కదియాత్తరును గాపాడు వారిని 10 రోజులు ముట్టడించి 3 రివేల విప్లవ కారులు ముట్టడించిరి. వీరికి 9 యుద్ధ ఫీరంగులున్నవి. వీరు విప్లవకారులు వెనుకకు తరుమబడిరి 150 మంది చనిపోయిరి. చాలమంది బండిలుగ జేయబడిరి. ఇప్పుడు పరాసు సైన్యములు వెర్లకొరంగమున తమ రనుకొన్న స్థానములన్నిటిని ఆక్రమించుకొనిరి.

క్రొత్తగ వచ్చిన పటాలములకు శిథిలాలపు అటవృత్తును, ఉనికిని తయారు జేయుచున్నను శత్రుదేశములోనికే చొరబడుటకు ప్రాంతోస్వయిను సైన్యములు పెద్ద ప్రయత్నములను జేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

సంస్థానాధీశులసభకు

బీహారు-బరిస్సా ప్రతినిధులు

రాంచి, సెప్టెంబరు 12:—సంస్థానాధీశుల సభలో బీహారు బరిస్సాలోని పూర్ణిచేరి స్టేషన్వరపున మాట్లాడుటకై బోనాయిరాజు రాజా ఇంద్రదేవు, గంగుత్తూరు రాజు రాజా భవాని శంకరదేవుగారు ఎన్నుకొనబడిరి. (ఆ. ప్రె)

సం॥ రా॥లో ధర్మములు

అల్లాబాదు, సెప్టెంబరు 13:—సంయుక్త రాష్ట్రములలో 1924-25 సంవత్సరములలో ప్రజోపయోగార్థమై ప్రత్యేకవ్యక్తులే 8 1/2 లక్షలకుపైగా వెచ్చించిరి. వీటిలో చాలభాగము ధర్మశాలలు. అజీఘర్లో కట్టబడిన గోకుల భవనము అన్నిటికంటె గొప్పది. దీనిని క్రి॥ శే॥ సుందరలాలుగారి భార్యయు లాలా గోకులచందుగారి సోదరుని భార్యయు 69,000 రూపాయలు వెచ్చించిరట. (ఆ. ప్రె)

10 లేదీని మదనపల్లిలో శ్రీకృష్ణ జయంత్యుత్సవము శ్రీకృష్ణ నేపా సమాజమువారిచే జరుపబడినది.

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఇతర జిల్లాలలో	మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఇతర జిల్లాలలో	మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఇతర జిల్లాలలో	మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఇతర జిల్లాలలో	మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఇతర జిల్లాలలో
గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాలపురం	89.9	79.1	...	28.08	44.96
విశాఖపట్నము	87.5	78.6	...	15.89	87.09
కాకినాడ	89.5	78.7	...	24.65	89.09
మచిలీపట్నము	88.0	78.7	...	20.85	41.59
కర్నూలు	89.0	76.6	...	11.89	26.01
బళ్లారి	94.7	72.6	...	2.48	20.51
కడప	91.4	79.4	...	15.85	81.28
నెల్లూరు	90.1	77.0	...	8.11	87.98
మద్రాసు	89.1	78.2	...	11.84	50.74
కడపూరు	93.6	77.8	0.02	14.91	52.94
నెలము	94.6	78.8	...	10.77	89.80
కొయంబూరు	84.7	67.5	...	3.54	22.29
తిరుచనాపల్లి	99.7	75.0	...	11.05	88.18
నాగపట్నము	94.5	77.8	...	4.22	54.98
మధుర	97.2	74.0	...	14.08	88.58
పాంబల్	88.6	78.7	...	0.26	87.00
తిరునల్వేలి	1.64	28.84
తిరువేంగి	84.6	72.6	...	20.08	64.51
కొచ్చిక్	85.6	78.8	...	57.80	114.51
కాలికట్టు	87.2	78.1	...	98.15	117.16
మంగళూరు	86.2	72.8	...	117.12	125.68
తెంగుళూరు	85.2	65.0	...	9.55	85.87
మెర్కార	70.6	59.5	...	102.67	125.46
కొడకనాథ్	65.6	47.9	...	15.05	62.18

సర్కారులు:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. మచిలీపట్నములో ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటి వేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. ఆర్ద్రత చాలతక్కువ. బళ్లారిలో పగటివేడిమి కడపలో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో చినుకులుబడెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటివేడిమి యచట 5 డిగ్రీలు మద్రాసులో 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఎస్. ఆర్. యు. సాఫూరు.

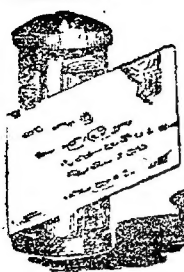
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఇప్పటికే, బాల, బాలికా పాఠశాలలలో అధ్యయనము 10 మంది టీచర్లుగల గ్రామములు ఏ 10 యా ప్రతిబోర్డు క్రిందనుండును. అట్టిగ్రామములో అధ్యయన మొక సంవత్సరకాలము నె 1 కి రు 25 ల జీతముమీద నొకటిచరు చొ॥ 10 మంది హిందీటీచర్ల నేర్పాటుజేసిన, ఆసంవత్సరములోబడి పనికిభంగము కలుగకుండ ఆటీచర్లందరు హిందీనేర్చుకుందురు తరువాత హిందీటీచర్లను తిగించినను ఆతయారైన మాయూలుటీచర్లను మిగత పాఠశాలలకు బదలాయించిన, యీ ప్రకారము 4, 8 సం॥ లలో బోర్డులోగల టీచర్లందరకు హిందీనేర్చుకొను సావకాశము కలిగించవచ్చును. పైవిర్పాటుకు బోర్డుకు రివేల రూప్యముల కంటే వెక్కిరించుచు గదా! ఈమొత్త మొక పెద్దపట్టులోనిది గాదు. అని ఆ. వెంకటాచలము గారు వ్రాయుచున్నారు.

బొంబాయి కాటను మార్కెటు

నేటి బజారుధరలు

ఏప్రిలు- మే- బ్రోచి- 432-0-0-430-0-0
డిశంబరు- జనవరి- ఓక్రా- 412-8-0, 412-0-0
14 వ లేదీని న్యూయార్కు నుండి నార్తన్ కంపెనీవారు తిరిగివార్త సంపుడు భరిదు పొచ్చుగా కనబడుచున్నదని వ్రాసిరి.

జాబులు.

ధర్మవైద్యశాల చేబ్రోలు, గుంటూరుజిల్లా

మా ధర్మవైద్యశాలకు 1925-26 సంవత్సరమునకు చేబ్రోలు యూనియను బోర్డువారు రు 800 ల విరాళమును, బాపట్ల తాలూకాబోర్డువారు మంత్రిసాని జీతముక్రింద రు 860 లు నున్న గుంటూరుజిల్లా బోర్డువారు ప్రస్తుతము క్రిందటి సంవత్సరము బడ్జెటులో వేసిన ప్రకారము రు 150లు విరాళముగా కాంక్షను చేసిరి. రివెన్యూడు బడ్జెటుసందర్భములో తిరిగి కొంత విరాళము యిప్పించెదమని సెలవిచ్చిరి. పైవిరాళముల సొంతను చేసినందుకు అన్నిబోర్డులవారికి నాకృత జ్ఞాపంచనము లిచ్చింపచున్నాను.

ఆయుర్వేదవైద్య దేచిరాజు మురహరిరావు.
సా. ప. కు. డు.

శీ|| శ్రీ|| పిల్లలమట్టి వెంకటపతి సోమయాజులుగారు
తె నా లి

పల్నాడు తాలూకా తహశీల్దారు ఉద్యోగము చేయుచు పదిదినములు జ్వరమువలన బాధజెంది యేబది నెత్తనముల ప్రాయమున 9-9-25 తేదీన కైలాసవాసియైన శ్రీపిల్లలమట్టి వెంకటపతి సోమయాజుల పంతులవారి యాత్మకు కాంతి కలుగుగాక! సోమయాజులుగారి తమమృత్యును మాపురపాలక సంఘాధ్యక్షులును అగు పిల్లలమట్టి ఆంజనేయులు పంతులయం. యల్. సి. వారికిని వారి కుటుంబమునకును మా సానుభూతిని తెలుపుచున్నాము.

పెనుమూడి శేషయ్య,

భీమవరం తాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయ
అవసర మహాజనసభ

భీమవరం తాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయ ఆవసర మహాజనసభ ది 19-9-1925 సం॥ తేదీ స్థిరవారం రాయకుదురు బోర్డు ఉన్నత ప్రాథమిక పాఠశాలా భవనమును భీమవరం కాపురస్తులను న్యాయవాదులను అగు మ॥ రా॥ శ్రీ అత్తోట పీఠరాఘవరావు పంతులు బి. ఎ. గారి ఆధిపత్యమున జరుగును. అనాడు ఉదయం 7 గం॥ మొ 10 గం॥ వరకు బోర్డుఉపాధ్యాయులలో నూలు తీయుట యందు పోటీపరీక్షలో గెలుపొందిన మువ్వరుపాధ్యాయులకు శ్రీ భీమవరం తాలూకాబోర్డువారు ఖద్దరు చావులు బహుమతి లిచ్చుటయు జరుగును.

బండారు కృష్ణయ్య.

ఆంధ్రభారతీ తీర్థ దసరాసంఘ

నాట్యకళా పరీక్షలు

ది. 20-9-1925 తేదీ రాత్రి 8-30 కు పరీక్షలు:—

1. బాహుకుని విరహము.

2. "రుక్మణి" రామరాజును చంపి వచ్చినవీరువారే పరితాపము.

3. అశ్వత్థామ యుద్ధంగమున ద్రోణునివధ తరువాత బ్రహ్మచారి ఖట్టము. (వేదీసంహారము) "బహుళోద్వృత్తి" యీనిలక్షణిత" దగ్గరనుండి కృపాచార్యుని చూచునంత:—

ఈమాడు విషయములలో నాట్యకళాపరీక్షలు జరుపబడును. కాన నాట్యకళావికారములు రు 2 ల రుసుముతో దరఖాస్తులు ఈయొక్రింది చిహ్ననామాకు 19-9-25 తేదీలోపుగా చేరులాగున పంపప్రారీతులు.

ఈపరీక్షలో 100-కి 60 గుణములు సంపాదించినవారికి యూనివర్సిటీవారు ఆనరుడిప్రమా యిచ్చెదరు. ఈజిప్తామాను పొందినవారు వ్రాతపరీక్షకు హాజరై అందు తీర్ణులైనచో "నాట్యకళావిద" అనుబిరుదును పొందగలరు.

డో. వెం. శ్రేష్ఠి.

సంయుక్త కార్యదర్శి.

మధ్యమండ్రప్రాంత కార్యాలయము, ఆంధ్రభారతీ తీర్థ, వేటపాలెము.

కోవలకుంట్ల తాలూకాబోర్డు

ముఖ్యమంత్రిగారు, కోవలకుంట్ల తాలూకాబోర్డును రద్దుజేసినారు. మరల నిర్మింపవలసినట్లు ఉత్తరువు జారీచేసినారు. రద్దుచేయుటకు వారిచ్చినట్టి ముఖ్యకారణము, ఆతాలూకాబోర్డులో, పార్టీలు ఏర్పడిన వనుటయే. దీని సత్యాసత్యవిచారణ ప్రస్తుత మనవసరము. కాని అభ్యర్థులు ఏరామయ్యపార్టీ వారమోయనియు, ఏవెంకటరెడ్డి పార్టీ వారమో అనియు తలంబోలెమరు స్వర్థులు పెంచుకొనుటకంటే, తాము చేయ దలంచుకొనిన సేవయొక్క స్వరూపమును విశేషపరచి ఒక్కచూర్ణమునకును ఒక్క కక్షి క్షణమునకును లోనై పోట్లను కోరుట శ్రేయస్కరమును నిర్వివాదాంశము. ఈలాభమును కోరియే కాంగ్రెసువారు దేశమంతటను తమమతమును అంగీకరించి తమ శత్రువులలోబడి పనిచేయుటకు పూనుకొనువారిని నిర్ణయించి వారికి తోడ్పడుచున్నారు. కోవలకుంట్ల తాలూకాకు అధికారులు కట్టించిన అపఖ్యాతినిపొందెట్టి ప్రజలలోని వ్యక్తులవలన పరస్పరవైషమ్యమును పెంపొందకుండ చేయుటకు కాంగ్రెసువారు తమశత్రుల నంగీకరించు నభ్యర్థులను నియమించి వారికై పరమోత్సాహముతో పాటుపడకతప్పదు. జిల్లాకాంగ్రెసు సభ్యులును స్వరాజ్యసభ్యులును, త్వరలో సమావేశమయి తేనినయంప సంఘమును నియమింపగలరు. ఈలోపుగ నభ్యర్థులుగనుండగోరు వారికి తెలియుటకై కాంగ్రెసుపక్షమున నిలుచునట్టివారు, తాలూకాబోర్డులలోను ఇతరస్థానిక సంస్థలలోను నిర్వహించవలసిన క్రమమును వారు చేవ్రాలుచేసి యియ్యవలసిన, ప్రతిజ్ఞా పాటించు ఈక్రింద ప్రకటించుచున్నాము. కాంగ్రెసుపక్షమున నిలువదలచునట్టి అభ్యర్థులు ప్రతిజ్ఞ నొకకాగితముపై వ్రాసి, సంతకముచేసి, కాంగ్రెసువారు ప్రకటించిన కార్యక్రమమునకు తమ యొప్పులయున్నదని మరియు జాబువ్రాసి ప్రతిజ్ఞ పుతి కతో సహా ఈవెల 20/9 తేదీలోపల నంద్యాలలోని జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారికి పంపవలయును.

చిత్తగించవలెను.

నంద్యాల (దస్త-తు) దేశపాండ్య సుబ్బారావు,
19-9-25 బి.పి.వి.యల్. కార్యదర్శి.

కాంగ్రెసు కార్యక్రమము

౧. స్థానిక స్వపరిపాలనాసంస్థలను ప్రభుత్వసహాయముండి సాధ్యమైనంతవరకు తప్పించుట.

2. స్థానిక సంస్థల పాలనలో అక్రమములను తొలగించుట.

3. కేటు పేయర్ల భారము తగ్గించుటకు పైసంస్థలలో ఖర్చులను దగ్గించుట.

4. పైసంస్థలకు ఇదివరలోనే స్వాధీనములోనుండియున్నటువంటివి గాని యికముందు స్వాధీనపడునట్టివిగాని బంజరీ భూములను గీతల గృహసౌకర్యములకై ఉపయోగించుట.

5. బీదలకు ధర్మ వైద్యసహాయమును చేయుట, ఆయుర్వేద యువాని వైద్యపద్ధతులను ప్రోత్సహించుట.

6. పైసంస్థలకు ఫలసిన వస్తు సామగ్రి సాధ్యమైనంత వరకు స్వదేశీయలో ఉత్పత్తి అయ్యేవాటినే ఉపయోగించుట, పైసంస్థలకు కావలసిన వస్తువులను స్వదేశీయ రకసంఘమునుండియే కొనుట.

7. పైసంస్థలకు సంబంధించిన ఉద్యోగులచేత ఖద్దరు ధరింప ప్రోత్సహించుట.

8. దేశీయకళలను వృత్తులను వృద్ధిచేయుట.

9. బీదల భవనముల నర్మల విభాతీయనామములను మార్చి జాతీయదర్శుల ననుసరించి నామములను పెట్టుట.

10. మద్యపానమునుసంపూర్ణముగా ఆంధ్రమొందించుట.

11. సంస్థల స్వాధీనములోనున్న విద్యాలయములలోని విద్యను జాతీయదర్శులను అనుసరింపగా నాధ్యమ ఖద్దరు ఉత్పత్తికి సాధనములైన రూటులను మగ్గులను సెల కొల్పుట.

ప్రమాణపత్రిక

నా అభ్యర్థిత్యవిషయములో జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘ, స్వరాజ్య పార్టీచే నియమింపబడిన స్థాయిసంఘ తీర్మానమునకు బద్ధుడను, నన్ను అభ్యర్థిగా అంగీకరించినను అంగీకరించుచోయినను, ఆతీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా పనిచేయను.

2 కాంతియుతమైనట్టియు, సహ్యమైనట్టియు, సకలసాధనములచే, భారతీయులు స్వరాజ్యమును, సంపాదించవలె నను కాంగ్రెసు మతమును నేనంగీకరించుచున్నాను.

3 స్థానిక స్వపరిపాలనాసంస్థలయొక్క లేక సంఘములయొక్క సభలలోను, వాటికి సంబంధించిన, కార్యములు నిర్వర్తించు సమస్త సమయములందును ఖద్దరు వస్త్రములనే ధరించుచుండెదను.

4 కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు అనగా, ఖద్దరు వస్త్రవినియోగమునకును, అస్పృశ్యతా నివారణమునకును, హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనములకును తోడ్పడెదను.

5 ప్రభుత్వోద్యోగులకుగాని వారికి నియోజకతులకుగాని సన్మానపత్ర మిచ్చుటకు నేను ఓటునివ్వను.

6 అన్యత్నపదవికిగాని, ఉపాధ్యక్షపదవికిగాని మరియు ఇతర పదవులకుగాని సభ్యులలో నెవ్వరు నిలువవలెనని స్థాయి సంఘమువారు నిర్ణయించెదరో దానికి సమ్మతించి వారికే నా ఓటు నిచ్చెదను.

7 జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘ, స్వరాజ్యపార్టీలు ఏర్పరచు స్థాయిసంఘమువారు నిర్ణయించు ప్రకారము స్థానిక సంఘసభలలో ప్రవర్తించెదను. వారినిర్ణయములు నాలంతరాయము వ్యతిరేకముని తోచినయెడల నాసభ్యత్వమునకు రాజీనామా యివ్వగలవాడను.

ఇదినాబుద్ధిపూర్వకముగా వ్రాయించియిచ్చిన ప్రమాణపత్రిక—

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, సెప్టెంబరు 14.—ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టమునుగూర్చి చర్చించుటకుగాను శ్రీయుత ఓక్సిన వెంకటరత్నం, యం.యల్.సి. గారు నిన్నయిచ్చటికి విచ్చేసియుండిరి. సాయంకాలము 5.30 గంటలకు హిందూ సమాజహాలులో పురప్రముఖులుకొందరుకూడి శ్రీయుత వెంకటరత్నంగారితో చాలాసేపు చర్చించుచుండిరి. కేంద్రస్థానముగూర్చిన సమస్య చాలసేపు చర్చించబడెను. మూడునుండి ఐదునకు పాచ్చింపవలసినదని పలువురు అభిప్రాయపడిరి. విజయనగరమును, జెజ్జివాడనుకూడచేర్చుట న్యాయమనిచాలమంది వాదించిరి. కాసన సభ్యులలో అభిప్రాయ మెట్లున్నదని యడుగగా కేంద్రస్థానము లసంఖ్య అభివృద్ధిచేసినచో ఎచ్చోటనుకూడ, చెన్నపురిలో వలె తగిన కళాశాలలు ఏర్పడవని అభిప్రాయముపడుచున్నారనియు, కొంతమంది మూడు కేంద్రస్థానములకుకూడ అంగీకరించుటలేవనియు, శ్రీయుత వెంకటరత్నంగారు సెలవిచ్చిరి. తరువాత స్థాపింపనున్న నూతనవిశ్వవిద్యాలయ ఆర్థికస్థితిగూర్చి సంభాషణలుజరిగెను. రికరెండుగ్రాంటు ప్రతిసంవత్సరము దొరతనము డబ్బుయిచ్చుటలేనిచో విశ్వవిద్యాలయము పెక్కుచిక్కులకు లోనగుననియు, ఈవిషయమును బాగుగా గమనింపువనియు శ్రీయుత వెంకటరత్నంగారితో చెప్పిరి. విశ్వవిద్యాలయమునకు యీ సంవత్సరము దొరతనమువారు ఎంతగ్రాంటువరకు యివ్వగలరనియు, ఐదు లక్షలయినను ఇవ్వగలరాయనియు అడుగగా, అంతఅయినను యివ్వలేకపోయినయియు, అంతకన్న ఎక్కువగా నిత్తునంతోచదనియు శ్రీయుత వెంకటరత్నంగారు చెప్పిరి. ధనలోపముచే విశ్వవిద్యాలయచట్టము కొన్నిసంవత్సరములవరకు అమలులోనికిరాకపోయిన రాకపోవుననియు, అట్టే ఆమాత్రము జరగకుండ వెయ్యికళ్లతో చూడవనియు మా జిల్లా కాసనసభ్యులకు శ్రీయుత వెంకటరత్నంగారితో పలువురు పలుమాటల నొక్కిచెప్పిరి. వెంకటరత్నంగారు కళాశాలలనుగూర్చి కూడ కొంతసేపు చర్చజరిగినది. ఘట్టగ్రేడు కళాశాలలుగా మారుటకు తగిన అనకాశములను ఎల్లశోభలిచ్చు ఏర్పాటుల చేయించుమని పలువురుచెప్పిరి. పబ్లిసిటీవారిపని కొంత నిర్ణయకాలములో జరుగనట్లు కట్టబెట్టుములుచేసినగాని విశ్వవిద్యాలయములో తగినమార్పులు త్వరలోచేయుటకు వీలుండవనియు, ఇంగ్లీషుభాష ప్రాముఖ్యము లిగ్గననియు, తెలుగుభాష అభివృద్ధికాదనియు, కాలనిర్ణయము ముఖ్యమనియు, అట్టియేర్పాట్లుచేయించవనియు పలువురు వెంకటరత్నంగారిని కోరిరి. ఈ దీక్షకుతీసినంత ధనసహాయమును చేయడని దొరతనమువారిని కోరిరి. ఇంకను అనేకసంగతులను గూర్చికూడ ముచ్చటించిరి. సమావేశానంతరము తిరిగి శ్రీయుత వెంకటరత్నంగారు మోటారులో రామచంద్రపురం విచ్చేసిరి.

బీహరు-ఒరిస్సా రాష్ట్రములో పర్మియా జిల్లాలో ఇబ్రహీనిగాంగు అనే దొంగల గుంపు నేరస్థుల గుంపుగా ప్రకటించబడినది. (అ. ప్రె)

మద్రాసు పెన్సల్స్

ప్రతి రకము డ్రాయింగు పెన్ సెట్స్ యొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొసగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

1964

వి. వెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్స్, మద్రాసు

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వము (The Telugu Encyclopaedia.)

ఇందు చరిత్రలు, ప్రకృతిశాస్త్రములు జీవితములు, నీతి, మత, సాంఘిక, వైద్య, రాజకీయాదివిషయములు, భూగోళము, న్యాయము, శిల్పము, జ్యోతిషము మొదలగు సమస్త విషయములు చర్చింపబడును.

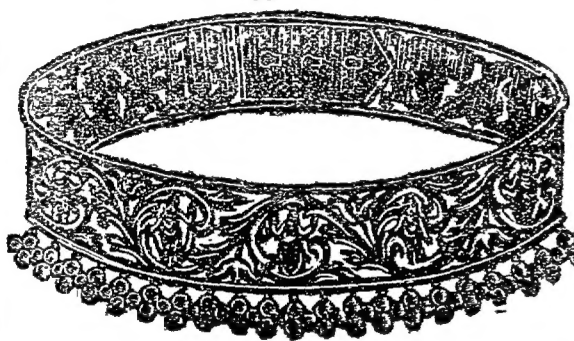
ప్రతిసంపుటమును, ఆరుసంచిలుగ పంపబడును. ఒక్కొక్కసంచియందును రమారమి 100 పుటలుండును. ఆరు సంచిలకు చందా రూ. 5-0-0. అంచెకూలి అ. 0-8-0. మొదటిసంచికను వి. పి. గా వంపి రూ. 0-8-0. వసూలుచేసికొని మిగత విధును క్రమముగ బుక్కుపోస్టుగ పంపుచుండుము.

ఆరుసంచికలు ఒక్క సంపుటముగ చేర్చి బైండు చేయబడును. ఒక్కొక్కసంపుటమునకు అంచెకూలి 0-12-0 ప్రస్తుతము మేలు (సగముతోలు) బైండు చేసినవి మూడుసంపుటములు సిద్ధముగనున్నవి.

ఒక్కొక్క సంపుటము వెల రూ. 8-8-0 పుస్తకములను వి. పి. గా పంపగోరువారు ఒక్కొక్క సంపుటమునకు ఆద్యస్థుగా రెండురూపాయలు పంపవలెను.

కొరకుచోట్టు:— ఆంధ్రవిజ్ఞాన సర్వస్వ కార్యాలయము 7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రకంపెనీ, 175, రెసిడెన్సిబజరు, హైదరాబాదు డక్కన్.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

చిత్రపువ్వు కిరీటీలు, పూజలు, మొదలగు నవిగల నాగవర్తకులు, పట్టెడలు, నాగరములు, జడ కిళ్ళులు, మల్లెమొగ్గులు, కోజాపువ్వులు, కంపులు, పచ్చలు, పువ్వురాగలు లుచేర్చి కట్టబడే మోపులు, పూజకిళ్ళు మొదలగునవి, వెండి సామానములు మావద్ద నిక్షేపణగా నున్నవి. ఆక్సరలేనిచో పువ్వు కొని పైకము నావకిచ్చెదము. సవరము బంగారుకు, నీమవెండికి, పేలైన పువ్వురాగములకు కంపులకు పూచీ నిచ్చెదము.

హిందూ ముస్లిముల ఐకమత్యము! ముహమ్మదీయుల మతగ్రంథము వాతీయ జౌన్నత్యము! నవలకాదు, నాటకము కాదు! కురాను షరీఫు కార్షికవాఙ్మయము!!

కర్త: చిలుకూరి నారాయణరావు, ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. (రాజమహేంద్రవర కళాశాలయందు సంస్కృతాంధ్ర భాషాధ్యాపకులు)

800 పుటల గ్రంథము: వెల సాధారణప్రతి రూ. 3 లు; ఉత్తమప్రతి రూ. 4 లు. దయచేసి ఒక పుస్తకమును కొనండి. ఆంధ్రవాఙ్మయమును పోషించండి.

వలయువారు: మేనేజరు, ప్రపంచమత గ్రంథమాలా కార్యస్థానము, ఇన్నీసుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

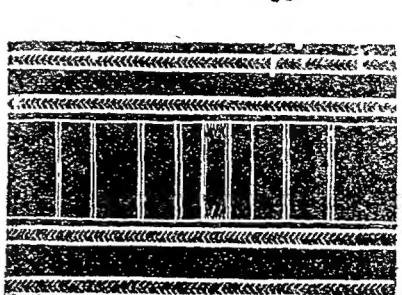
మాత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స
URESOL (యురిసాల్)
అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును
9 మొదలు 12 కాప్ సల్య ఉపయోగించిక చాలు
అన్ని దుందుడు పాత్రలయొక్క యితర దురాజములందు విక్రయమునకు వోరకును
ప్రాప్తికై కావలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.
C. T. Hall & Co. 46, Angerachari Street, Triplicane, Madras.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రూ. 2. 8
నిండుకాలికొబైండు షెడ్యూల్ టైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
తపాలపెట్టె నం 212, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

మర్సిరైడ్ల చీరలు

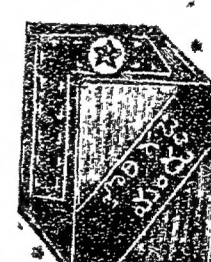

గట్టిచాయ చేతి మొగ్గులో తయారు చేయబడిన చీరలు, పచ్చనల్లుపు, సాధారణ కాపీ కలస్ట్రా అంబుకు కలావడ పూర్వకంగా కలవడ చుట్ట

కంటిచేసినది పువయోగిండుటకు అందరికిని అనుకూలముగా ఉండును. వెల లెక్కవలలో యిప్పటికాలము తరహాగా తయారుచేయబడినది. మీరు తెప్పించుకొని మీకు సమాధానంలేనిచో 3 రోజులలో వాపసుపంపిన మీసామ్మ 0000 పంపివేయబడును. పాత్రలులో మా క్యాటలాగు సహితం పంపబడును.

14 రూ. యేరంసలలో కావలసినది 1 కి ధర
12 రూ. కలావరు లెకుండా రంగుబాగ్గరు 1 కి ధర
పోస్టుచార్జీ చేరు వి. పి. గా పంపబడును—
నో. వెంకట నుబ్బు శెట్టి, శ్రీశ్రీప్రెస్, బెంగళూరుపేట.

అడుసు పుండ్ల మందు

నీళ్లలో తిరుగుటవల్ల కాలిశ్రేణుల మృగ్యమున కలుగు అడుసు పుండ్లకు యీ ఔషధము చాల శ్రేష్ఠమయినది. యింక యితర చర్మవ్యాధులకును పువయోగింప వచ్చును.
బుడ్డి 1 కి 0-8-0
తపాలఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అమరావతి యేజన్స్, పార్కుటవును, మద్రాసు.

స్ట్రీల్స్ సెల్ వెటి 2263

ఇది 1962 సం॥ రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు వీడియో దీక్షి మించుటకు వీలులేదు. యిప్పుడే గవర్నమెంటు కంట్రాక్టుగా గానైన రానుకమిసన్ గారి విజ్ఞానంబడి ఒక యోగ్యతాపత్రిక వచ్చినది. "నా గడ్డమునందు గజియండి, తినివేయించండి. తక్షణమే మీ ఔషధమును వాడితిని. గజ్జ పొయినది. వెంటి గాయండిన స్థలమునందు వరల వెంటుకలు మెలచుచున్నవి." బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 1-0-0.

టోక్ ధరలకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.
Collingwood & Co., Mount Road, Madras

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

ఇది స్వాతంత్ర్యతత్వమును బోధించు అపూర్వగ్రంథము
అంగ్లమున విరివిజేతభక్తుడగు పెరెన్స్ వెన్సిక్వీగీగారు రచించిరి.
గుంటూరుజిల్లా ప్రాప్య: కోమూరు వాతీయ పాతకాలోపాధ్యాయులగు ఓగేటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిచే ఆంధ్రీకృతము.
భావగర్భితము. శైలివ్యుత్తమధరము ప్రతి ఆంధ్రహృదయ చదివితీరవలెను కొద్దిపత్రులుమాత్రమే ముద్రితము త్వరపడును.
వెల రూ. 1-0-0
మొత్తముగాకొనువారికి కమీషను యివ్వబడును.
వలయువారు గ్రంథకర్తకు గాని లేక గుంటూరుజిల్లా కాలెక్టరు సంఘ కార్యదర్శికిగాని వ్రాయవలయును.